

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗΝ ΡΟΥΜΑΝΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2025
ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
ΕΛΛΑΔΑΣ – ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ

Συντάκτες:
Κ. Δίκaros, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄
Γ. Σταφίδας, Γραμματέας ΟΕΥ Β΄
Β. Κρεάνγκκα Παπαστεργίου, Επιστ. Συνεργάτης

Βουκουρέστι, Ιούλιος 2026

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΣΥΝΟΨΗ.....	3
ΕΙΣΑΓΩΓΗ - ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ - ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ – ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ - ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ.....	8
A. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ.....	8
1. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΡΟΥΜΑΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ.....	8
1.1. ΒΑΣΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ.....	10
1.2. ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ.....	13
1.3. ΕΝΕΡΓΕΙΑ	26
1.4. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ.....	36
1.4.1 ΕΜΠΟΡΙΟ ΑΓΑΘΩΝ.....	36
1.4.2 ΕΜΠΟΡΙΟ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ.....	40
1.5. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ.....	40
2. ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ – ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ 2025.....	43
2.1. ΝΕΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ.....	43
2.2. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ.....	46
2.3. ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ.....	47
3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ.....	54
B. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ & ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΑΣ - ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ.....	60
1. ΔΙΜΕΡΕΣ ΘΕΣΜΙΚΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ.....	60
2. ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΑΝΤΑΛΛΑΓΕΣ ΕΛΛΑΔΑΣ-ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ.....	61
2.1. Συνολικό Ελληνικό Εξωτερικό Εμπόριο Αγαθών.....	61
2.2. Εμπόριο Υπηρεσιών.....	63
2.3. Επενδύσεις.....	64
2.4. Προτάσεις Δράσεων.....	70
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ.....	71

ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΣΥΝΟΨΗ

I. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη 2025

Α.Ε.Π.	376 δις ευρώ
ΑΕΠ κατά κεφαλή	20.110 ευρώ
(Βουκουρέστι: 75.000 ευρώ, 7η πλουσιότερη περιφέρεια της Ε.Ε.)	
Ρυθμός ανάπτυξης (αύξηση ΑΕΠ)	0,7% (2024: 0,8 %)
Σύνθεση ΑΕΠ Ρουμανίας	Πρωτογενής τομέας 3%, Βιομηχανία 16,7%, Κατασκευές 8,6%, Υπηρεσίες 61,8%
Πληθωριστικός δείκτης	7,3% (2024: 5,8%)
Δείκτης ανεργίας	6,1% (2024: 5,5 %)
Απόθεμα ΑΞΕ (FDI Stock)	125 δις € ή 35,3% του ΑΕΠ (12/2024)
Ροή ΑΞΕ (FDI flow)	8,15 δις € (2025, +45% σε σχέση με το 2024)
Πρωτογενές Δημοσιονομικό Έλλειμμα	- 7,9% του Α.Ε.Π. (2024: - 9,3%)
Δημόσιο Χρέος	59,3% του Α.Ε.Π. (2024: 54,6%)
Έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών	- 8,1 % του Α.Ε.Π. (2024: - 8,3%)
Έλλειμμα εμπορικού ισοζυγίου	- 8,74% του Α.Ε.Π. (2024: - 9,46%)

Κατά τη διάρκεια της παρατεταμένης προεκλογικής περιόδου, η οποία ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του 2025, η Κυβέρνηση αποδόθηκε σε παροχολογία, η οποία εκφράστηκε κυρίως μέσω αλληπάλληλων αυξήσεων των μισθών στο δημόσιο τομέα και των συντάξεων, ενώ τα φορολογικά έσοδα συρρικνωνόταν ως απότοκο της επιβράδυνσης της οικονομικής δραστηριότητας στη χώρα. Το μέσο εισόδημα της Ρουμανίας ξεπέρασε το αντίστοιχο της Ελλάδας ήδη από το 2023, με έμφαση στην Περιφέρεια Βουκουρέστι-Ιλφον, της οποίας το ετήσιο κατά κεφαλήν εισόδημα αγγίζει τα 75.000 ευρώ σε όρους αγοραστικής δύναμης (PPP, αντίστοιχο με το 188% του μ.ο. της Ε.Ε.), έχοντας καταστεί η έβδομη πλουσιότερη περιφέρεια της Ε.Ε..

Από την άλλη πλευρά, η νέα Κυβέρνηση συνασπισμού της Ρουμανίας βρέθηκε αντιμέτωπη με εμφανή δημοσιονομικό εκτροχιασμό, καθώς το ετησιοποιημένο δημοσιονομικό έλλειμμα προσέγγισε το 8%, από 9,3% το 2024, ως απότοκο πιεστικών φοροεισπρακτικών ελέγχων και επιβολής προστίμων προς -μεγάλες, κυρίως- επιχειρήσεις.

Ενώ η χώρα βρίσκεται σε καθεστώς υπερβάλλοντος ελλείμματος (Excessive Deficit Procedure-EDP) του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης ήδη από το 2020, το Δημόσιο Χρέος αυξήθηκε από 35% του ΑΕΠ το 2019 σε εκτιμώμενο 59,3% του ΑΕΠ το 2025 και προβλέπεται ότι θα ξεπεράσει το 60% του ΑΕΠ ήδη από το 2026.

Η αύξηση των φόρων, σε συνδυασμό με την απελευθέρωση των τιμών ηλεκτρικής ενέργειας τροφοδότησαν ωστόσο τον πληθωρισμό, ο οποίος ξεπέρασε το 6%, λειτουργώντας ταυτόχρονα ανπιαναπτυξιακά, με αποτέλεσμα η χώρα να εκτιμάται ότι θα κλείσει το 2026 με συρρίκνωση του ΑΕΠ κατά 0,6% και ανεργία περί το 6,3%, ενώ εξακολουθούν να προκαλούν προβληματισμό το **τριπλό της έλλειμμα** (κατά το 2025: Πρωτογενές Δημοσιονομικό Έλλειμμα 7,9% ΑΕΠ, Έλλειμμα Εμπορικού Ισοζυγίου 8,7% ΑΕΠ, Έλλειμμα Τρεχουσών Συναλλαγών 8,1% ΑΕΠ), η **χαμηλή εισπραξιμότητα των φόρων** (φοροδιαφυγή ΦΠΑ 36%) και η αντίστοιχα **χαμηλή απορροφητικότητα ενωσιακών κονδυλίων**.

Προκειμένου να αποφύγει την περικοπή εισροής ευρωπαϊκών κονδυλίων από το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας – PNRR, αλλά και την απώλεια της επενδυτικής βαθμίδας, η Κυβέρνηση συνασπισμού της Ρουμανίας που προέκυψε από τις εκλογές του 2025 νομοθέτησε πακέτα περιοριστικών μέτρων, τόσο ως προς το σκέλος των

εισπράξεων (πρωτίστως) όσο και ως προς εκείνο των δαπανών (πάγωμα μισθών και συντάξεων), τα οποία προσομοιάζουν με εσωτερικά μνημόνια. Το πρώτο πακέτο τέθηκε σε ισχύ από 1ης Αυγούστου 2025, το δεύτερο τον Σεπτέμβριο της περασμένης χρονιάς, ενώ το Φεβρουάριο του 2026 ολοκληρώθηκε η μεταρρύθμιση της Δημόσιας Διοίκησης και η ρύθμιση των συνταξιοδοτικών θεμάτων των δικαστών.

Εκτίμηση: Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έδωσε μια ανάσα στη χώρα, αναστέλλοντας προσωρινά την εφαρμογή πειθαρχικών μέτρων διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος και απελευθερώνοντας την εκταμίευση κονδυλίων Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (PNRR), υπό την αίρεση φυσικά επίτευξης συγκεκριμένων οροσήμων. Ωστόσο η μελλοντική δημοσιονομική εξυγίανση της Ρουμανίας συναρτάται από την πιστή εφαρμογή του προγράμματος και, κυρίως, την ψηφιοποίηση της Αρχής Δημοσίων Εσόδων, ώστε η αυξημένη είσπραξη άμεσων και έμμεσων φόρων να αποσυμφορήσει την ανάγκη λήψης επώδυνων οριζόντιων μέτρων), καθώς και την αύξηση της απορροφητικότητας ενωσιακών κονδυλίων και την προώθηση των συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα.

Ως απότοκο των ανωτέρω, και οι τρεις μείζονες διεθνείς Οίκοι Αξιολόγησης Moody's, Standard & Poor's και Fitch κατατάσσουν την μακροπρόθεσμη πιστοληπτική αξιολόγηση της Ρουμανίας στην απολύτως τελευταία βαθμίδα πριν την υποβάθμιση σε καθεστώς μη ενδεικνυόμενης για επενδύσεις χώρας ("junk status") με αρνητική προοπτική.

II. ΠΟΡΕΙΑ ΕΝΤΑΞΗΣ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ ΣΤΟΝ ΟΟΣΑ

Η Ρουμανία αποδίδει σημαντική προτεραιότητα στην προσχώρησή της στον ΟΟΣΑ και η χώρα μας αποτελεί κύριο υποστηρικτή της προσπάθειας αυτής, καθώς μάλιστα έχει αναλάβει, από τον Μάρτιο 2024, την Προεδρία Φίλων ΝΑ Ευρώπης ΟΟΣΑ. Στο πλαίσιο αυτό, η χώρα μας προσφέρει και τεχνογνωσία στη Ρουμανία, όπως πρόσφατα (7/2025) με διεξαγωγή εργαστηρίου από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) για στελέχη της ρουμανικής ANAF (αντίστοιχη αρμόδια Υπηρεσία), προκειμένου η Ρουμανία να ενταχθεί στο Forum of Tax Administrations του πολυμερούς Οργανισμού. Μέχρι στιγμής, έχει κλείσει θετικά η αξιολόγηση της Ρουμανίας εκ μέρους των 24 από τις 25 συνολικά Τεχνικές Επιτροπές, πλην όμως η αντίθεση των ΗΠΑ στην Πολιτική Εμπορίου της Ε.Ε. δεν επιτρέπει μέχρι στιγμής την ολοκλήρωση της τεχνικής αξιολόγησης της 25ης Επιτροπής Εμπορίου. Από τις 30/1/2026, η Ρουμανία κατέστη συνδεδεμένο μέλος της Επιτροπής Αναπτυξιακής Βοήθειας (DAC) του ΟΟΣΑ.

III. ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Συνεχώς αναπτυσσόμενες διμερείς εμπορικές σχέσεις με **διπλό πλεόνασμα** για την χώρα μας: **Εμπορικό πλεόνασμα 848 εκ. ευρώ** (2025) και **πλεόνασμα υπηρεσιών 590 εκ. ευρώ** (2025).

Διμερές Εμπόριο Προϊόντων: Κατά το 2025, καταγράφηκαν **ιστορικά υψηλά** ως προς τις **εξαγωγές** (2,1 δις ευρώ), την **ροή εμπορίου** (3,34 δις ευρώ) και το **εμπορικό μας πλεόνασμα**. Η Ρουμανία ήταν ο **έκτος σημαντικότερος προορισμός των ελληνικών εξαγωγών**, μετά από τις Ιταλία, Γερμανία, Κύπρο, Βουλγαρία και Η.Π.Α.. Πολυσύνθετο εξαγωγικό προφίλ με 15 προϊόντα/κατηγορίες προϊόντων άνω των 40 εκ. ευρώ. Κυριότερες εξαγωγές (κατά σειρά αξίας): Παιχνίδια (172,3 εκ. ευρώ), φωτοβολταϊκά πάνελ (105,9 εκ. ευρώ), προϊόντα αλουμινίου (96,6 εκ. ευρώ), σύρματα από χαλκό (96,4 εκ. ευρώ), Σωλήνες για αγωγούς πετρελαίου & φυσικού αερίου (90,9 εκ. ευρώ), κοινό πλαστικό (86,3 εκ. ευρώ), ασφαλτος (84,1 εκ. ευρώ), εσπεριδοειδή (74,5 εκ. ευρώ), ράβδοι σιδήρου (71,8 εκ. ευρώ), μπανάνες (51,7 εκ. ευρώ), λιπάσματα (49,8 εκ. ευρώ), υποδήματα (47,7 εκ. ευρώ), ροδάκινα,

βερίκοκα & κεράσια (44,7 εκ. ευρώ), μηχανές επεξεργασίας δεδομένων (43,2 εκ. ευρώ) και φράουλες & ακτινίδια (42,7 εκ. ευρώ).

Διμερές Εμπόριο Υπηρεσιών: Κατά το 2025, καταγράφηκαν **ιστορικά υψηλά** ως προς τις **εισπράξεις** (867 εκ. ευρώ), την **διμερή ροή** (1,144 δις ευρώ) και το **ελληνικό πλεόνασμα** (590 εκ. ευρώ). Το 65% των εισπράξεων (περί τα 564 εκ. ευρώ) προήλθε από τους 1,5 εκατομμύρια Ρουμάνους που επισκέφθηκαν τη χώρα μας κατά το 2025. Περισσότεροι από 50.000 Έλληνες επισκέπτονται ετησίως τη Ρουμανία (με αυξητική τάση).

Η Ελληνική **επενδυτική παρουσία** στη Ρουμανία είναι εξαιρετικά δραστήρια και συνεχώς εξελισσόμενη. Η Ελλάδα κατατάσσεται συστηματικά εντός της πρώτης δεκάδας των αλλοδαπών επενδυτών στη Ρουμανία. Κατά το 2024, καταγράφονται γύρω στις 2.000 ενεργές εταιρείες ελληνικών συμφερόντων στη Ρουμανία, **με απόθεμα ΑΞΕ 3,8 δις ευρώ και ετήσιο κύκλο εργασιών περί τα 5,8 δις ευρώ, οι οποίες έχουν δημιουργήσει και συντηρούν περί τις 20.000 θέσεις εργασίας**.

Σε ότι αφορά τις **επενδύτριες χώρες**, σημαντικό τμήμα των Άμεσων Ξένων Επενδύσεων στη Ρουμανία προέρχεται από ενδιάμεσες χώρες (Immediate Investor Countries), όπως η Ολλανδία, η Κύπρος, το Λουξεμβούργο και η Ελβετία, οι οποίες προσφέρουν ειδικά κίνητρα προς τούτο. Εστιάζοντας στις **αρχικές χώρες προέλευσης** των επενδυτικών κεφαλαίων (Ultimate Investing Country), οι δέκα σημαντικότερες στα τέλη του 2023 εκπροσωπούσαν το 66,9% του συνολικά επενδεδυμένου κεφαλαίου (η Ελλάδα κατατάσσεται **έβδομη**): Γερμανία 17,1 δις €, Αυστρία 13,9 δις €, Γαλλία 12,9 δις €, Η.Π.Α. 8,2 δις €, Ολλανδία 6,9 δις €, Ιταλία 6,4 δις €, **Ελλάδα 3,8 δις €**, Ελβετία 3,5 δις €, Μεγάλη Βρετανία 3,2 δις € και Βέλγιο 2,8 δις €. Σημειώνεται ότι το 86,4% του συνολικού επενδεδυμένου κεφαλαίου προέρχεται από κ-μ της Ε.Ε., ενώ, εκτός αυτής, ως κυριότερες χώρες προέλευσης επενδύσεων καταγράφονται οι Η.Π.Α., Ελβετία, Μεγάλη Βρετανία, Τουρκία και Η.Α.Ε..

Η **δραστηριότητα των ελληνικών εταιρειών** εντοπίζεται πρωτίστως στους τομείς της ενέργειας, χονδρικού και λιανικού εμπορίου, τηλεπικοινωνιών, δομικών υλικών, ανάπτυξης ακινήτων και υποδομών, τροφίμων και ποτών, τραπεζικών δραστηριοτήτων, φαρμακευτικών προϊόντων και ιατρικών υπηρεσιών, καθώς και τεχνολογίας της πληροφορίας & ψηφιακής μετάβασης. Οι ελληνικές εταιρείες συμμετέχουν, επίσης, συστηματικά, σε δημόσιους διαγωνισμούς αναθέσεων έργων και κρατικών προμηθειών, στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Σημαντικές επενδύσεις ελληνικών εταιρειών στη Ρουμανία: ΟΛΥΜΠΙΟΣ Γαλακτοκομικά, JUMBO, INTRACOM, Όμιλος BIOXALKO, ALUMIL, VISTA BANK, ISOMAT (Δομικά Υλικά), EUROFIT (εξοπλισμός καταστημάτων και αποθηκών), KLEEMANN (ανελκυστήρες), SIGMA (Όμιλος Σαρακάκη, γεωργικά μηχανήματα), EVAK (γεωργικά μηχανήματα), Black Sea Suppliers (εξοπλισμός υδραυλικών εγκαταστάσεων), Coca Cola HBC (εμφιάλωση), DRUCKFARBEN HELLAS S.A. (βιομηχανικά χρώματα), ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΚΡΗΤΗΣ (προσθετικά χρωμάτων), BEST FOODS (snacks), ΥΦΑΝΤΗΣ (αλλαντικά), OXETTE (κοσμήματα), ΣΑΡΑΝΤΗΣ (καλλυντικά), ND MEDHEALTH (καλλυντικά), INTERAMERICAN (ασφάλειες), TOPLINE-SILHOUETTE (καλλυντικά & ινστιτούτα αδυνατίσματος), SOFMEDICA (ιατρικός εξοπλισμός), SANTE (φαρμακευτικά, παραφαρμακευτικά, ιατρικός εξοπλισμός), BNF (fashion group, καταστήματα ένδυσης), ΙΑΤΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΩΝ (MEDSANA), ICAP, STOIXIMAN/KAIZEN GROUP (στοιχηματική), TELEPERFORMANCE (call centers), INFOQUEST (ICT), QUENTO (ICT solutions), AUSTRIAN CARD-INFORM LYKOS (fintech), VIVA CREDIT (χρηματοοικονομικές υπηρεσίες), ZEUS (ξενοδοχεία).

Στη Ρουμανία, **κορυφαίες ελληνικές εταιρείες** επενδύουν κεφάλαια και μεταφέρουν τεχνογνωσία προς την κατεύθυνση της **πράσινης ενεργειακής μετάβασης της Ρουμανίας**. Η **ΔΕΗ (PPC)** έχει επενδύσει 3 δις ευρώ στη Ρουμανία και σχεδιάζει την επένδυση επιπλέον 3

δισ ευρώ έως το 2030. Κατόπιν εξαγοράς της ENEL Romania, η PPC Romania έχει πλέον 3,1 εκ. πελάτες και 81 καταστήματα στη Ρουμανία, έχοντας αναπτύξει περί τα 134.000 χλμ. δικτύου. Είναι ο δεύτερος μεγαλύτερος προμηθευτής ηλεκτρικής ενέργειας στη ρουμανική αγορά (7/2025), με μερίδιο αγοράς 16,26%, πολύ κοντά στον ηγέτη Hidroelectrica (16,31%). Καταγράφεται εξαιρετικά έντονη δραστηριοποίηση της **ΔΕΗ Ανανεώσιμες**, η οποία είναι πλέον ο μεγαλύτερος παραγωγός από ΑΠΕ στη χώρα, έχοντας σε λειτουργία 25 αιολικά, φωτοβολταϊκά και υδροηλεκτρικά έργα καθώς και μονάδες αποθήκευσης με μπαταρίες, συνολικής εγκατεστημένης ισχύος πλέον των 1,5 GW (326 MW φωτοβολταϊκά, 1.183 MW αιολικά και 22,3 MW υδροηλεκτρικά).

Λοιπές ελληνικές ενεργειακές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στη Ρουμανία: α/ **Όμιλος ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΥ (METLEN)**, απασχολεί 110 εργαζομένους και αναπτύσσει ένα χαρτοφυλάκιο 2,8 GW: 1,6 GW φωτοβολταϊκών (ολοκληρωμένα 420MW) και 1,2 GW μονάδων αποθήκευσης (Battery Energy Storage Systems – BESS). Η εταιρεία έλαβε (4/2/2025) άδεια από την Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας της Ρουμανίας (ANRE) για την άσκηση δραστηριότητας προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας στη ρουμανική επικράτεια, β/ **ΑΒΑΞ**, εκσυγχρονίζει τη μονάδα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας MASS MINTIA POWER PLANT (δυναμικότητα άνω του 1 GW), ώστε να λειτουργεί με φυσικό αέριο, ανέλαβε πρόσφατα (7/2026) την μελέτη, κατασκευή και λειτουργία φωτοβολταϊκού σταθμού ισχύος 275,5 MW και προϋπολογισμού 100,2 εκατ. ευρώ πλησίον πόλης Arad, για λογαριασμό της ΔΕΗ Ανανεώσιμες, γ/ Η **HELLENiQ Renewables**, έχει ολοκληρώσει δύο φωτοβολταϊκά έργα συνολικής ισχύος 58 MW σε περιοχές Olț και Teleorman και αναμένεται να προσθέσει 158 MW εντός του 2026 και ένα αιολικό ισχύος 96 MW (περιοχή Γαλατσίου) εντός του 2027. Το υπό ανάπτυξη ενεργειακό πορτφόλιο της εταιρείας έως το 2030 αγγίζει τα 850 MW, δ/ Η Κοινοπραξία **SUNEL-AMERESCO** κατασκευάζει φωτοβολταϊκό πάρκο δυναμικότητας 500MW και προϋπολογισμού 300 εκατ. €, ε/ Πρόσφατη αλλά εξαιρετικά δυναμική είσοδος στην αγορά της **ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ**, με σχεδιαζόμενο μελλοντικό χαρτοφυλάκιο φωτοβολταϊκών πάρκων άνω του 1 GW, στ/ Η **ECONOUS** αναπτύσσει επί του παρόντος -φωτοβολταϊκά, κυρίως- πάρκα, δυναμικότητας 1,3 GW με επένδυση πλέον των 500 εκατ. €, ζ) Η **MORE** του Ομίλου Motor Oil έχει κατασκευάσει δύο φωτοβολταϊκά πάρκα συνολικής δυναμικότητας περί τα 200 MW στην περιοχή Buzău, και η/ Η **ΣΩΛΗΝΟΥΡΓΕΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ** έχει κατασκευάσει 196 χλμ. υποθαλάσσιου αγωγού για την διασύνδεση υπό ανάπτυξη υποθαλάσσιου κοιτάσματος φυσικού αερίου Neptune Deep με το επίγειο εθνικό δίκτυο.

ΥΠΟΔΟΜΕΣ-ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ: Στον τομέα των υποδομών/κατασκευών, η Ρουμανία έχει καταστεί η **σημαντικότερη αγορά εκτός Ελλάδας για τις κατασκευαστικές μας επιχειρήσεις:** α/ Η **ΑΚΤΩΡ Κατασκευαστική** παρέδωσε το εμβληματικό έργο τμήματος 18 χλμ. Νότιου Περιφερειακού Δακτυλίου Βουκουρεστίου, προϋπολογισμού περίπου 172 εκ. ευρώ, το οποίο ήδη θα συμβάλλει καίρια στην αποσυμφόρηση της κυκλοφοριακής κίνησης της πρωτεύουσας της Ρουμανίας. Επί του παρόντος, η ελληνική κατασκευαστική έχει αναλάβει (σε κοινοπραξία με Alstom) την υλοποίηση έργων αποκατάστασης σιδηροδρομικών τμημάτων γραμμής Brasov-Sighisoara (επέκταση του Ευρωπαϊκού Διαδρόμου Ρήνου – Δούναβη), προϋπολογισμού 759 εκ. Ευρώ, β/ Η **ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ** έχει αναλάβει, επίσης σε κοινοπραξία με Alstom, την κατασκευή δύο σιδηροδρομικών τμημάτων στη Νοτιο-Δυτική Ρουμανία, συνολικού μήκους 83 χλμ. και προϋπολογισμού 1 δις ευρώ περίπου, για λογαριασμό της Ρουμανικής Εταιρείας Σιδηροδρόμων (CFR), κατά μήκος του σιδηροδρομικού ΔΕΔ-Μ IV.

IV. ΚΑΘΕΤΗ ΠΟΛΥΤΡΟΠΙΚΗ ΣΥΝΔΕΣΙΜΟΤΗΤΑ

ΚΑΘΕΤΟΙ ΑΞΟΝΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ: Στις 3 Δεκεμβρίου 2025 υπογράφηκε στις Βρυξέλλες τριμερές Μνημόνιο Ελλάδας – Ρουμανίας – Βουλγαρίας για την ανάπτυξη του κάθετου

πολυτροπικού διαδρόμου μεταφορών “Μαύρη Θάλασσα - Αιγαίο”, με στόχο την ανάπτυξη σύγχρονων, βιώσιμων και διαλειτουργικών υποδομών, καθώς και την ενίσχυση της περιφερειακής ανθεκτικότητας, η οποία είναι απαραίτητη για την αντιμετώπιση των νέων προκλήσεων και αναγκών στον τομέα της ασφάλειας. Το Μνημόνιο περιλαμβάνει την ανάπτυξη και εκσυγχρονισμό των **οδικών και σιδηροδρομικών δικτύων** κατά μήκος του Δυτικού, Κεντρικού και Ανατολικού Άξονα (Διάδρομοι 4 & 9). Σε εφαρμογή του, έλαβαν χώρα Ομάδες Εργασίας Πλατφόρμας του Διαδρόμου “Μαύρη Θάλασσα – Αιγαίο” στην Σόφια (29-30/1/2026), στο Βουκουρέστι (16-17/3/2026) και στη Θεσσαλονίκη (18-19/6/2026). Στόχο αποτελεί η οριστικοποίηση κοινής πρότασης έργων για χρηματοδότηση από CEF Reflow και αντίστοιχης για ενίσχυση από νέο Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο έως τον Σεπτέμβριο τ.ε., προκειμένου η τελευταία να υποβληθεί έως το τέλος του 2026.

ΚΑΘΕΤΟΣ ΔΙΑΔΡΟΜΟΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ: Σε περιθώριο εργασιών 6ης Υπουργικής Συνόδου Διακυβερνητικής Διατλαντικής Συνεργασίας για την Ενέργεια (P-TEC, 6-7/11/2025), σημειώνουμε **από κοινού επιστολή** Διαχειριστών Εθνικών Δικτύων Φυσικού Αερίου (TSOs), Ελλάδας (ΔΕΣΦΑ), Βουλγαρίας, Ρουμανίας, Μολδαβίας, Ουκρανίας, καθώς και του ανεξάρτητου διαχειριστή του Διασυνδέσμου Ελλάδας-Βουλγαρίας - ICGB AD - **προς τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές στον τομέα της ενέργειας, ζητώντας την έγκριση, έως τον Απρίλιο του 2026, της διαθεσιμότητας δύο νέων οδών διασυνοριακής χωρητικότητας - της Διαδρομής 2 και της Διαδρομής 3,** με στόχο την ενίσχυση της μεταφοράς φυσικού αερίου στην Ουκρανία και της ευρύτερης ενεργειακής ασφάλειας στην περιοχή, καθιστώντας ταυτόχρονα την χώρα μας σημαντικό σημείο εισόδου φυσικού αερίου για την Ευρώπη (Διαδρομή 1: αεριοποιημένο LNG από Ρεβυθούσα, Διαδρομή 2: αεριοποιημένο LNG από FSRU Αλεξανδρούπολης, Διαδρομή 3: φυσικό αέριο προέλευσης Αζερμπαϊτζάν από τον TAP, μέσω σταθμού συμπίεσης Κομοτηνής). Παρά την ταχεία έγκριση των ως άνω δύο επιπλέον διαδρομών (19/12/2025) και την εφαρμογή σημαντικών εκπτώσεων μεταξύ 25% και 50% στα διασυνοριακά σημεία διασύνδεσης, η ζήτηση κατά τις δημοπρασίες Δεκεμβρίου 2025 και Ιανουαρίου 2026 υπήρξε ιδιαίτερα υποτονική, για λόγους έλλειψης ανταγωνιστικότητας, ανασφάλειας για ευρύτερο πλαίσιο συνεργασίας Ε.Ε.-ΗΠΑ και ασάφειας ενωσιακού θεσμικού πλαισίου. Στις 24/2/2026, η Ρουμανία, συμμετείχε, μαζί με άλλες 11 χώρες της Κεντρικής και ΝΑ Ευρώπης¹ στη Διατλαντική Σύνοδο Κορυφής για την Ασφάλεια του Εφοδιασμού με Φυσικό Αέριο (“Transatlantic Summit on Security of Gas Supply”), που διοργανώθηκε από το Εθνικό Συμβούλιο Ενεργειακής Κυριαρχίας των Ηνωμένων Πολιτειών στην Ουάσιγκτον. Στο πλαίσιο της Συνόδου οι συμμετέχουσες Ευρωπαϊκές χώρες, συνυπέγραψαν Κοινή Δήλωση με τις Ηνωμένες Πολιτείες (“Joint Statement on Improving the Security of Natural Gas Supplies in Central and Eastern Europe”) για την ενίσχυση της ασφάλειας του εφοδιασμού με φυσικό αέριο και τη διασφάλιση προσιτών τιμών στην περιοχή, με κύριο στόχο τη διευκόλυνση των εξαγωγών υγροποιημένου φυσικού αερίου (LNG) από τις ΗΠΑ (μεταξύ άλλων, εν όψει και της μελλοντικής πλήρους απαγόρευσης εισαγωγής ρωσικού φυσικού αερίου στην Ε.Ε.). Σε συνάντηση εθνικών διαχειριστών² συστημάτων μεταφοράς φυσικού αερίου (Αθήνα, 10/7/2026), προτεραιοποιήθηκε η αναβάθμιση του Κάθετου Διαδρόμου Φυσικού Αερίου σε Περιφερειακό Ενεργειακό Δίκτυο, εντάσσοντας τη Σερβία και τη Βόρεια Μακεδονία στο σχήμα συνεργασίας ως πύλες εισόδου του ενεργειακού διαδρόμου στα Δυτικά Βαλκάνια.

¹ Οι υπόλοιπες συμμετέχουσες χώρες, πλην των Ηνωμένων Πολιτειών και της Ρουμανίας, ήταν οι Ελλάδα, Βουλγαρία, Ουγγαρία, Πολωνία, Σλοβακία, Μολδαβία, Ουκρανία, Κροατία, Λιθουανία, Σερβία και Βοσνία – Ερζεγοβίνη.

² Συμμετείχαν οι Ελλάδα, Βουλγαρία, Ρουμανία, Σερβία, Βόρεια Μακεδονία, Ουγγαρία, Σλοβακία και Ουκρανία.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ - ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ – ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ - ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ

Η Ρουμανία βρίσκεται στη ΝΑ Ευρώπη, βρέχεται από την Μαύρη Θάλασσα στα ανατολικά και συνορεύει με τις Βουλγαρία (νότια – σύνορο τους κατά βάση ο ποταμός Δούναβης), Ουκρανία (βόρεια), Μολδαβία (ανατολικά), Ουγγαρία και Σερβία (στα δυτικά). Έχει έκταση 238.391 τ. χλμ (9^η σε μέγεθος μεταξύ των κ-μ της ΕΕ) και πληθυσμό 19,053 εκ. κατοίκους βάσει της τελευταίας επίσημης απογραφής του 2021 (19,036 εκ. κατοίκους βάσει της τελευταίας εκτίμησης της Στατιστικής Υπηρεσίας της Ρουμανίας – INS – την 01.01.2025, 36 χιλιάδες λιγότεροι σε σχέση με την 01.01.2024, παρά το θετικό μεταναστευτικό ισοζύγιο, +58,8 χιλιάδες κάτοικοι). Η πλειοψηφία του πληθυσμού είναι κάτοικοι αστικών κέντρων και ανήκουν στο γυναικείο φύλο (51,3% και 51,4% αντίστοιχα).

Από την 01.01.2007 η Ρουμανία αποτελεί κ-μ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, χωρίς όμως να αποτελεί μέλος της Ευρωζώνης.

Εθνικό νόμισμα είναι το RON (Leu), με (μέση για το 2025) ισοτιμία, 1 Ευρώ = περίπου 5,04 Lei.

Το έδαφος είναι κατά 60% πεδινό και κατά 40% ορεινό. Η χώρα διακρίνεται για τον ορυκτό της πλούτο, με σημαντικά αποθέματα πετρελαίου, φυσικού αερίου, χαλκού, χρυσού κλπ. ενώ κατέχει και το προνόμιο της εκμετάλλευσης των εκβολών του Δούναβη που καταλήγει στη Μαύρη Θάλασσα, αφού διασχίσει 10 κράτη της Κεντρικής Ευρώπης (Γερμανία, Ρουμανία, Ουγγαρία, Σερβία, Βουλγαρία, Σλοβακία, Κροατία, Ουκρανία, Μολδαβία, Αυστρία).

Πρωτεύουσα της χώρας και εμπορικό της κέντρο είναι το Βουκουρέστι (πληθυσμός με την ευρύτερη περιοχή Ilfov, 2,2 εκ. κάτοικοι), ενώ υπάρχουν και άλλες σημαντικές οικονομικά πόλεις (με πληθυσμό μεταξύ 250.000-350.000 κατοίκων), όπως το Ιάσιο, η Κλουζ-Ναπόκα, η Τιμισοάρα, η Κραϊόβα, η Κωνσταντζα και το Γαλάτσι.

Το πολίτευμα της χώρας είναι Ημιπροεδρική Δημοκρατία με το Σύνταγμα να επιφυλάσσει ουσιαστικές αρμοδιότητες στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ο οποίος εκλέγεται άμεσα από τον λαό. Η προεδρική θητεία έχει διάρκεια 5 ετών με δυνατότητα ανανέωσης για άλλα πέντε έτη. Ο Πρωθυπουργός ορίζεται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, κατόπιν βουλευτικών εκλογών και ασκεί την εκτελεστική εξουσία, ενώ η νομοθετική εξουσία ασκείται από δύο σώματα, τη Βουλή και τη Γερουσία.

A. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ

1. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΡΟΥΜΑΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Η οικονομική ανάπτυξη της Ρουμανίας το 2025 ήταν ιδιαίτερα αναιμική καθώς το ΑΕΠ της χώρας αυξήθηκε μόλις κατά 0,7% και διαμορφώθηκε στα 355 δις ευρώ περίπου. Το ονομαστικό κατά κεφαλήν ΑΕΠ ανέρχεται στις 20.110 ευρώ περίπου, ενώ το κατά κεφαλή ΑΕΠ σε όρους αγοραστικής δύναμης βρίσκεται στο 79% του μ.ο. της Ε.Ε. (η Ρουμανία καταλαμβάνει έτσι την 22η θέση, η Ελλάδα βρίσκεται στην 26η θέση, στο 70% του μ.ο. της Ε.Ε.). Αξίζει να σημειωθεί ότι η Ρουμανία καταγράφει ένα από τα μεγαλύτερα εισοδηματικά χάσματα στην Ε.Ε. - σύμφωνα με επίσημα στοιχεία της Eurostat, το μέσο εισόδημα του 10% των πλουσιότερων Ρουμάνων είναι σχεδόν 5 φορές υψηλότερο από αυτό του φτωχότερου 10%.

Η επιβράδυνση της οικονομικής δραστηριότητας στη Ρουμανία, τη χρονιά που εξετάζουμε, οφείλεται στην πτώση του λιανικού και χονδρικού εμπορίου, την υποχώρηση της βιομηχανικής δραστηριότητας (-1,5% στη βιομηχανική παραγωγή σε σχέση με το αμέσως προηγούμενο έτος), την κρίση στον κατασκευαστικό τομέα (κυρίως στον τομέα των κατοικιών), τη μείωση των άμεσων ξένων επενδύσεων και στη ρευστή πολιτική κατάσταση, ιδιαίτερα πριν, κατά και μετά την μακρά προεκλογική περίοδο (προεδρικές και κοινοβουλευτικές εκλογές). Η μείωση της παραγωγικότητας της ρουμανικής οικονομίας, η οποία στηρίχθηκε και πάλι εν πολλοίς στην ιδιωτική κατανάλωση (ευνοούμενη αυτή από τις αυξήσεις μισθών και συντάξεων) αντανakλάται αρνητικά και στην εξαγωγική δυναμική (διογκούμενο εμπορικό έλλειμμα), λαμβάνοντας μάλιστα υπόψη και την οικονομική επιβράδυνση των κύριων εμπορικών εταίρων της χώρας, στο πλαίσιο των ευρύτερων δυσμενών διεθνών εξελίξεων, ιδίως από την στιγμή που δεν σημειώνεται υποτίμηση του εθνικού νομίσματος της Ρουμανίας, καθώς αυτό εμφανίζει ελάχιστη διακύμανση έναντι του ευρώ.

Κατά τη διάρκεια της παρατεταμένης προεκλογικής περιόδου, η οποία ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του 2025, η Κυβέρνηση αποδόθηκε σε παροχολογία, η οποία εκφράστηκε κυρίως μέσω αλλεπάλληλων αυξήσεων των μισθών στο δημόσιο τομέα και των συντάξεων, ενώ τα φορολογικά έσοδα συρρικνωνόταν ως απότοκο της επιβράδυνσης της οικονομικής δραστηριότητας στη χώρα. Το μέσο εισόδημα της Ρουμανίας ξεπέρασε το αντίστοιχο της Ελλάδας ήδη από το 2023, με έμφαση στην Περιφέρεια Βουκουρέστι-Ilfov, της οποίας το ετήσιο κατά κεφαλήν εισόδημα αγγίζει τα 75.000 ευρώ σε όρους αγοραστικής δύναμης (PPP, αντίστοιχο με το 188% του μ.ο. της Ε.Ε.), έχοντας καταστεί η έβδομη πλουσιότερη περιφέρεια της Ε.Ε..

Από την άλλη πλευρά, η νέα Κυβέρνηση συνασπισμού της Ρουμανίας βρέθηκε αντιμέτωπη με εμφανή δημοσιονομικό εκτροχιασμό, καθώς το ετησιοποιημένο δημοσιονομικό έλλειμμα προσέγγισε το 8%, από 9,3% το 2024, ως απότοκο πιεστικών φοροεισπρακτικών ελέγχων και επιβολής προστίμων προς -μεγάλες, κυρίως- επιχειρήσεις.

Ενώ η χώρα βρίσκεται σε καθεστώς υπερβάλλοντος ελλείμματος (Excessive Deficit Procedure-EDP) του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης ήδη από το 2020, το Δημόσιο Χρέος αυξήθηκε από 35% του ΑΕΠ το 2019 σε εκτιμώμενο 59,3% του ΑΕΠ το 2025 και προβλέπεται ότι θα ξεπεράσει το 60% του ΑΕΠ ήδη από το 2026.

Η αύξηση των φόρων, σε συνδυασμό με την απελευθέρωση των τιμών ηλεκτρικής ενέργειας τροφοδότησαν ωστόσο τον πληθωρισμό, ο οποίος ξεπέρασε το 6%, λειτουργώντας ταυτόχρονα ανπιαναπτυξιακά, με αποτέλεσμα η χώρα να εκτιμάται ότι θα κλείσει το 2026 με συρρίκνωση του ΑΕΠ κατά 0,6% και ανεργία περί το 6,3%, ενώ εξακολουθούν να προκαλούν προβληματισμό το **τριπλό της έλλειμμα** (κατά το 2025: Πρωτογενές Δημοσιονομικό Έλλειμμα 7,9% ΑΕΠ, Έλλειμμα Εμπορικού Ισοζυγίου 8,7% ΑΕΠ, Έλλειμμα Τρεχουσών Συναλλαγών 8,1% ΑΕΠ), η **χαμηλή εισπραξιμότητα των φόρων** (φοροδιαφυγή ΦΠΑ 36%) και η αντίστοιχα **χαμηλή απορροφητικότητα ενωσιακών κονδυλίων**.

Προκειμένου να αποφύγει την περικοπή εισροής ευρωπαϊκών κονδυλίων από το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας – PNRR, αλλά και την απώλεια της επενδυτικής βαθμίδας, η Κυβέρνηση συνασπισμού της Ρουμανίας που προέκυψε από τις εκλογές του 2025 νομοθέτησε πακέτα περιοριστικών μέτρων, τόσο ως προς το σκέλος των εισπράξεων (πρωτίστως) όσο και ως προς εκείνο των δαπανών (πάγωμα μισθών και συντάξεων), τα οποία προσομοιάζουν με εσωτερικά μνημόνια. Το πρώτο πακέτο τέθηκε σε ισχύ από 1ης Αυγούστου 2025, το δεύτερο τον Σεπτέμβριο της περασμένης χρονιάς, ενώ το Φεβρουάριο του 2026 ολοκληρώθηκε η μεταρρύθμιση της Δημόσιας Διοίκησης και η ρύθμιση των συνταξιοδοτικών θεμάτων των δικαστών.

Οι ΑΞΕ στη Ρουμανία (ροές) μειώθηκαν κατά περισσότερο από ένα δισ. ευρώ το 2024, στα 5,730 δισ. ευρώ, από 6,748 δισ. ευρώ το 2023, ενώ το συνολικό απόθεμα ΑΞΕ (FDI Stock) αγγίζει τα 120 δισ. ευρώ.

Τέλος, σημαντικοί τομείς και στυλοβάτες της ρουμανικής οικονομίας εξακολουθούν να παραμένουν αυτοί της : Βιομηχανίας (πετρελαιοειδή-χημικά-ναυπηγεία-αυτοκίνητα-Φαρμακευτικά), Γεωργίας (κυρίως σιτηρά), Τομέας τεχνολογίας/ηλεκτρονικού εμπορίου, Κτηματαγοράς/ανάπτυξης ακινήτων, Τομέας έρευνας και τεχνολογίας και οι Υπηρεσίες logistics και μεταφορών.

Εκτίμηση: Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έδωσε μια ανάσα στη χώρα, αναστέλλοντας προσωρινά την εφαρμογή πειθαρχικών μέτρων διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος και απελευθερώνοντας την εκταμίευση κονδυλίων Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (PNRR), υπό την αίρεση φυσικά επίτευξης συγκεκριμένων οροσήμων. Ωστόσο η μελλοντική δημοσιονομική εξυγίανση της Ρουμανίας συναρτάται από την πιστή εφαρμογή του προγράμματος και, κυρίως, την ψηφιοποίηση της Αρχής Δημοσίων Εσόδων, ώστε η αυξημένη είσπραξη άμεσων και έμμεσων φόρων να αποσυμφορήσει την ανάγκη λήψης επώδυνων οριζόντιων μέτρων), καθώς και την αύξηση της απορροφητικότητας ενωσιακών κονδυλίων και την προώθηση των συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα.

1.1. ΒΑΣΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ

Πίνακας 1: Βασικά οικονομικά μεγέθη Ρουμανίας

	2021	2022	2023	2024	2025
Ονομαστικό ΑΕΠ (σε δισ. ευρώ)	256	287	323	355	376
Μεταβολή ΑΕΠ (% από έτος σε έτος)	5,6%	4,8%	2,1%	0,8%	0,7%
Κατά Κεφαλήν ΑΕΠ (σε ευρώ)	12.868	14.800	16.500	18.700	20.110
Ανεργία	5,4%	5,6%	5,6%	5,4%	6,1%
Πληθωρισμός (% μέσος ετήσιος)	8,2%	12,0%	9,7%	5,8%	7,3%
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (% του ΑΕΠ, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή μεθοδολογία)	45,3%	47,3%	48,9%	54,6%	59,3%
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (ως ποσοστό % ΑΕΠ)	-7%	-9,2%	-6,7%	-8,3%	-8,1%
Βασικό Επιτόκιο (% τέλος του έτους)	2,50%	6,75%	7,0%	6,50%	6,50%
Συναλλαγματικά Διαθέσιμα (σε εκατ. ευρώ)	37.385	43.200	59.770	62.135	64.800
Μέση ισοτιμία LEI/EUR	4,92	4,90	4,95	4,96	5,04

Πηγή: Παγκόσμια Τράπεζα, BNR, Ινστιτούτο Στατιστικής Ρουμανίας

P/Προϋπολογισμός για το 2026

Με καθυστέρηση 3 μηνών, λόγω κυρίως των έντονων διαφωνιών στους κόλπους του κυβερνητικού συνασπισμού, η Ολομέλεια του Ρ/Κοινοβουλίου υπερψήφισε στις 20 Μαρτίου τ.ε., τον Προϋπολογισμό του 2026 με 319 ψήφους υπέρ και 104 κατά. Από σκοπιάς μακροοικονομικών επιδιώξεων, ο Προϋπολογισμός προβλέπει ανάπτυξη 1% του ΑΕΠ, το οποίο θα ανέλθει στα 2.045,2 δις λεί (περίπου 408 δις ευρώ), μέσο ετήσιο ποσοστό πληθωρισμού 6,5% και αύξηση του μέσου καθαρού μηνιαίου μισθού στον ιδιωτικό τομέα κατά 5,5%. Ο Προϋπολογισμός προβλέπει ακόμη δημοσιονομικό έλλειμμα 127,7 δις λεί (περίπου 25 δις ευρώ, ποσοστό 6,2% του ΑΕΠ, με στόχο να μειωθεί έτι περαιτέρω, στο 5,1% του ΑΕΠ το 2027), ακαθάριστο δημόσιο χρέος στο 61,8% του ΑΕΠ (ήτοι πάνω από το όριο ανοχής της Ε. Επιτροπής) και ποσό – ρεκόρ για επενδύσεις, το οποίο ανέρχεται στα 164 δις λεί ή 32 περίπου δις ευρώ και αντιστοιχεί σε πάνω από 8% του ΑΕΠ (σχεδόν 25,8 δις λεί περισσότερα από το 2025, όταν οι επενδύσεις αντιστοιχούσαν στο 7,2% του ΑΕΠ). Σημειωτέον ότι το μεγαλύτερο μέρος των επενδύσεων, πάνω από 110 δις λεί ή 22 δις ευρώ, χρηματοδοτείται από ευρωπαϊκά κονδύλια (σημαντικά αυξημένα κατά περισσότερο από 40% σε σύγκριση με το 2025, όταν ανέρχονταν σε 78 δις λεί). Από τα υπόλοιπα στοιχεία του Προϋπολογισμού, ξεχωρίζει η εκτίμηση για αύξηση των φορολογικών εσόδων (λόγω βελτίωσης της εισπραξιμότητας των φόρων) από 323 δις λεί ή 16,9% του ΑΕΠ το 2025, σε 357,6 δις λεί, ή 17,5% του ΑΕΠ και των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, από 208 δις λεί ή 10,9% του ΑΕΠ, σε 226,4 δις λεί ή 11,1% του ΑΕΠ. Από την άλλη πλευρά, η ανάγκη να καλυφθούν τα υψηλά δημοσιονομικά ελλείμματα των τελευταίων ετών με δανεισμό (εσωτερικό και, κυρίως, εξωτερικό) και η διατήρηση υψηλών επιτοκίων στις χρηματοπιστωτικές αγορές, αυξάνουν σημαντικά τις δαπάνες για την εξυπηρέτηση των τοκοχρεωλυσιών, ήτοι κατά περίπου 10,3 δις λεί (ή 2 δις ευρώ, από 50,5 δις λεί το 2025 σε 60,8 δις λεί το 2026, ποσοστό που αγγίζει πλέον το 3% του ΑΕΠ). Συνοπτικά, ο Προϋπολογισμός του 2026 προβλέπει αυξημένη χρηματοδότηση στους τομείς Άμυνας, Ενέργειας, Ευρωπαϊκών Ταμείων, Ψηφιοποίησης, Προεδρικής Διοίκησης και στη Ρουμανική Υπηρεσία Πληροφοριών (SRI). Αντίθετα, το Υπουργείο Υγείας θα αντιμετωπίσει περικοπές στον προϋπολογισμό, σε σύγκριση με το 2025. Στο πλαίσιο της δημοσιονομικής εξυγίανσης και του περιορισμού του ελλείμματος, προβλέπονται, μεταξύ άλλων : α) Πάγωμα των μισθών και των συντάξεων του δημόσιου τομέα στα επίπεδα του Δεκεμβρίου 2025, β) Καμία χορήγηση επιδομάτων, αμοιβών υπερωριών ή χρηματικής αποζημίωσης για μη ληφθείσες άδειες (με την εξαίρεση μηνιαίου επιδόματος διατροφής ύψους 347 λεί για δημόσιους υπαλλήλους χαμηλού εισοδήματος και κουπονιών για διακοπές αξίας 800 λεί), γ) Περιορισμοί στις δημόσιες δαπάνες, που αφορούν την απαγόρευση αγοράς ή χρηματοδοτικής μίσθωσης νέων οχημάτων και απόκτησης εξοπλισμού γραφείου από δημόσιους φορείς. Τέλος, στον Προϋπολογισμό συμπεριελήφθη – αν και σημαντικά ψαλιδισμένο (από 1,8 δις λεί ή 360 εκ. ευρώ που προέβλεπε το αρχικό σχέδιο του PSD, σε 1,1 δις λεί, ή 220 εκ. ευρώ, ήτοι ποσοστό 0,05% του ΑΕΠ) - ένα «πακέτο αλληλεγγύης» με στόχο τη στήριξη ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, όπως συνταξιούχοι με χαμηλό εισόδημα, παιδιά με αναπηρίες και μητέρες – περίπου 3,5 εκ. οικογένειες που πλήττονται περισσότερο από τα μέτρα λιτότητας.

Ρουμανικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (PNRR)

Στα μέσα Αυγούστου 2025, το Ρ/Υπουργείο Επενδύσεων και Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων (MIPE), προέβη σε αναθεώρηση και εξορθολογισμό του Προγράμματος Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (PNRR). Ως αποτέλεσμα, το συνολικό ποσό του Προγράμματος που

αντιστοιχεί στη Ρουμανία, μειώθηκε από τα 28,5 στα 21,41 δισ. ευρώ και πιο συγκεκριμένα, τα μεν δάνεια (Loans) από τα 14,9 δισ. ευρώ στα 7,84 δισ. ευρώ, οι δε επιχορηγήσεις (Grants) από τα 13,6 δισ. ευρώ στα 13,56 δισ. ευρώ. Η απόφαση αναθεώρησης του PNRR αφορά, όπως είναι εμφανές, (σχεδόν) αποκλειστικά το σκέλος των δανείων, γεγονός που αποτελεί αναγκαστική επιλογή για τη Ρ/Κυβέρνηση και τη ηγεσία του ΜΙΡΕ (κατόπιν συνεννόησης και με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή), καθώς τα δάνεια διογκώνουν το δημοσιονομικό έλλειμμα και καταγράφονται απευθείας στο δημόσιο χρέος. Το ΜΙΡΕ δημοσίευσε τη λίστα των έργων / επενδύσεων που είτε περικλύπτονται εντελώς, είτε χάνουν μέρος της χρηματοδότησής τους, είτε μεταφέρονται από το σκέλος της (χρηματοδότησης μέσω) δανειοδότησης στο σκέλος των επιχορηγήσεων (και αντίστροφα). Οι σημαντικότερες περικοπές αφορούν τον κλάδο της υγείας – νοσοκομειακών υποδομών και τις σιδηροδρομικές υποδομές :

α/. Το Ταμείο για τη χρηματοδότηση έργων για την βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων χάνει 256 εκ. ευρώ από τον αρχικό προϋπολογισμό των 2,1 δισ. ευρώ, ενώ 1,36 δισ. ευρώ μεταφέρονται από τη δανειοδότηση στην επιχορήγηση,

β/. Πλήρης κατάργηση του προγράμματος βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης των δημοσίων κτιρίων, προϋπολογισμού 300 εκ. ευρώ,

γ/. Πλήρης κατάργηση του συστήματος τηλεϊατρικής, προϋπολογισμού 100 εκ. ευρώ,

δ/. Το έργο της κατασκευής και του εξοπλισμού νέων δημοσίων νοσοκομείων (19 νοσοκομεία στο αρχικό πρόγραμμα) χάνει 511 εκ. ευρώ από τον αρχικό προϋπολογισμό 1 και πλέον δισ. ευρώ,

ε/. Το έργο του εκσυγχρονισμού και ανανέωσης των σιδηροδρομικών υποδομών χάνει 1,36 δισ. ευρώ από τον αρχικό προϋπολογισμό των 3,2 δισ. ευρώ,

στ/. Το έργο της ανάπτυξης του δικτύου του Μετρό στις πόλεις του Βουκουρεστίου και του Κλουζ χάνει το σύνολο της δανειοδότησης των 600 εκ. ευρώ,

ζ/. Το έργο της επέκτασης των συστημάτων ύδρευσης και αποχέτευσης σε οικισμούς μεγαλύτερους των 2.000 κατοίκων χάνει 355 εκ. ευρώ από τον αρχικό προϋπολογισμό των 600 εκ. ευρώ και

η/. Το έργο της ανάπτυξης, του εκσυγχρονισμού και της ολοκλήρωσης συστημάτων διαχείρισης αστικών αποβλήτων σε επίπεδο νομού ή πόλης/κοινότητας χάνει 544,6 εκ. ευρώ από τον αρχικό προϋπολογισμό των 950 εκ. ευρώ.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε, στις 22 Οκτωβρίου 2025, την τελική μορφή του PNRR. Ο Υπουργός ΜΙΡΕ κ. Pislaru, εξήγησε ότι η αναθεώρηση του PNRR ήταν επιβεβλημένη στην περίπτωση της Ρουμανίας, αφενός λόγω της μεταβολής των αντικειμενικών δεδομένων που ίσχυαν κατά την αρχική πρόβλεψη και κατανομή των ποσών, αφετέρου λόγω της ανάγκης απλοποίησης του σχεδίου (= κατάργηση περιττών οροσήμων και βελτίωση των δεικτών για διευκόλυνση της παρακολούθησης και της προβλεψιμότητας της εφαρμογής). Περαιτέρω, η αναθεώρηση του Σχεδίου αποσκοπεί στην άμβλυνση των πιέσεων του δημοσιονομικού ελλείμματος το 2025-2026, στη διασφάλιση της χρηματοδότησης από την Ε.Ε., στην αποφυγή κυρώσεων λόγω καθυστερήσεων ή μη υλοποίησης των μεταρρυθμίσεων, στη διασφάλιση των επενδύσεων προτεραιότητας και στην παρουσίαση απτών αποτελεσμάτων στον ρουμανικό λαό. Όσον αφορά τις αλλαγές που επέφερε η αναθεώρηση του PNRR, ξεχωρίζει η μεταφορά 26 επενδύσεων σε προχωρημένο στάδιο (συνολικού ποσού 5,7 δις ευρώ), από το σκέλος των δανείων, σε αυτό των επιχορηγήσεων, προκειμένου να εξασφαλιστεί μη επιστρεπτέα χρηματοδότηση. Μέχρι το τέλος του 2025, η Ρουμανία εισέπραξε, στο πλαίσιο του PNRR, 10,72 δισ. ευρώ, ήτοι περίπου το ήμισυ των συνολικών κονδυλίων (μετά την αναθεώρηση, κατά τα ανωτέρω). Το Δεκέμβριο του 2025, υποβλήθηκε στην Ε. Επιτροπή το 4ο αίτημα

πληρωμής, ποσού 2,62 δις. ευρώ (το οποίο έγινε αποδεκτό τον Ιούνιο του 2026, στο σύνολό του).

1.2. ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

I/. Οι μισθοί στη Ρουμανία

Σύμφωνα με στοιχεία από την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ρουμανίας (INS), κατά τον τελευταίο μήνα του 2025 (Δεκέμβριος), οι μέσες ακαθάριστες αποδοχές ανήλθαν σε 9.868 λεί και οι αντίστοιχες καθαρές σε 5.914 λεί (περίπου 1.170 ευρώ, σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο του 2024, τα μέσα καθαρά εισοδήματα αυξήθηκαν κατά 4,8%). Οι υψηλότερες μέσες καθαρές αποδοχές καταγράφηκαν στον τομέα της εξόρυξης αργού πετρελαίου και φυσικού αερίου (13.012 λεί – 2.575 ευρώ) και στον τομέα του προγραμματισμού υπολογιστών και συναφών δραστηριοτήτων (12.588 λεί – 2.495 ευρώ), ενώ οι χαμηλότερες στον τομέα της διαμονής και της εστίασης (3.557 λεί – 705 ευρώ) και στον τομέα της κατασκευής ενδυμάτων (3.581 λεί – 709 ευρώ).

Όπως προκύπτει από ανάλυση της εταιρείας ανθρώπινου δυναμικού Prohuman APT, οι μισθολογικές διαφορές και αντιθέσεις στη Ρουμανία είναι έντονες, ανάλογα με την περιφέρεια όπου εργάζεται κάθε άτομο : το Βουκουρέστι βρίσκεται στην κορυφή της κατάταξης με μέσο καθαρό μισθό περίπου 1.300 ευρώ (6.749 RON), ακολουθούμενο από τις επαρχίες Cluj - Napoca με 1.250 ευρώ (6.335 RON) και Timis με περίπου 1.150 ευρώ (5.755 RON). Στον αντίποδα βρίσκονται οι επαρχίες Vrancea, Valcea και Vaslui, όπου οι μέσες αποδοχές κυμαίνονται κοντά στα 800 ευρώ (4.000 RON).

Ο κατώτατος μισθός διαμορφώνεται, από την 1η Ιανουαρίου 2025, στα 4.050 λεί μεικτά (περίπου 815 ευρώ). Πρόκειται για την τέταρτη διαδοχική αύξηση του κατώτατου μισθού σε μία διετία (ουσιαστικά πρόκειται για αύξηση η οποία φτάνει το 50% σε μία διετία), καθώς προηγήθηκαν : α) η αύξηση από τα 2.700 στα 3.000 λεί την 01.01.2023, β) η αύξηση από τα 3.000 στα 3.300 λεί την 01.10.2023 και γ) η αύξηση από τα 3.300 λεί (670 ευρώ) στα 3.700 λεί (περίπου 750 ευρώ) την 01.07.2024.

II/. Μέσο Μηνιαίο Εισόδημα ανά νοικοκυριό

Το μέσο συνολικό μηνιαίο εισόδημα ανά νοικοκυριό στη Ρουμανία ανήλθε σε 9.399 λεί το 2025 (περίπου 1.865 ευρώ), σημειώνοντας αύξηση 13,6% σε σύγκριση με το αμέσως προηγούμενο έτος (2024), σύμφωνα με στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας (INS). Αντίστοιχα, οι δαπάνες έφτασαν τα 8.037 λεί (85,5% του εισοδήματος), σημειώνοντας αύξηση 1.024 λεί (περίπου 200 ευρώ) σε σύγκριση με το 2024. Κυριότερη πηγή εισοδήματος (68,5% του συνόλου), οι ακαθάριστοι μισθοί και οι λοιπές αμοιβές που ανήλθαν σε 6.438 λεί ανά νοικοκυριό / μήνα (περίπου 1.275 ευρώ, αύξηση 1,3% σε σχέση με το 2024). Όσον αφορά τον τόπο διαμονής, το μέσο συνολικό μηνιαίο εισόδημα ανά νοικοκυριό στις αστικές περιοχές ανήλθε πέρυσι σε 10.732 λεί (2.125 ευρώ), 1,4 φορές υψηλότερο από τις αγροτικές περιοχές. Στο σκέλος των δαπανών, το μεγαλύτερο μέρος (60,1%), αφορούσε την κατανάλωση, 4.833 λεί ανά νοικοκυριό / μήνα (957 ευρώ περίπου).

III/. Ανισότητες στην Ανάπτυξη

Σύμφωνα με έρευνα που πραγματοποίησε το 2024 η Σχολή Οικονομικών Επιστημών και Διοίκησης Επιχειρήσεων (FSEGA) του Πανεπιστημίου του Cluj (UBB - Universitatea "Babeș-Bolyai") στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος "Romanian Economic Monitor", σχετικά με το κατά κεφαλήν ΑΕΠ και τους μισθούς ανά επαρχία στην Ρουμανία, υπάρχουν σοβαρές ανισότητες μεταξύ των περιφερειών : για παράδειγμα, στις επαρχίες Vaslui, Botoșani και Giurgiu, το κατά κεφαλήν ΑΕΠ φτάνει μόλις στο 44-48% του εθνικού μέσου όρου, ενώ απεναντίας, στις επαρχίες Brașov, Timiș και Cluj, το κατά κεφαλήν ΑΕΠ υπερβαίνει τον εθνικό μέσο όρο από 16-45%. Το αποκορύφωμα αποτελεί η πρωτεύουσα της χώρας (Βουκουρέστι), όπου το κατά κεφαλήν ΑΕΠ φτάνει στο 280% του εθνικού μέσου όρου. Στην πραγματικότητα, μόνο ο δήμος του Βουκουρεστίου και έξι επαρχίες της χώρας έχουν κατά κεφαλήν ΑΕΠ πάνω από τον εθνικό μέσο όρο : οι Cluj, Timiș, Brașov, Constanța, Sibiu και Prahova. Περαιτέρω, σύμφωνα με την ανάλυση, οι αποκλίνουσες οικονομικές επιδόσεις σε κάθε επαρχία επηρεάζουν επίσης τους μέσους μισθούς σε αυτές. Ως αποτέλεσμα, με λίγες εξαιρέσεις, οι νομοί που μπορούν να παράγουν υψηλότερη οικονομική αξία ανά κάτοικο φτάνουν και σε υψηλότερο επίπεδο καθαρών μέσων μισθών. Ειδικότερα, το Βουκουρέστι και οι επαρχίες Cluj, Timiș, Ilfov και Iași υπερβαίνουν τον μέσο όρο της χώρας, όσον αφορά τις καθαρές μέσες μηνιαίες αποδοχές των εργαζομένων. Στον αντίποδα, οι επαρχίες Teleorman, Vrancea και Harghita είναι αυτές με τα χαμηλότερα επίπεδα καθαρών μέσων μισθών σε σύγκριση με τον εθνικό μέσο όρο. Ωστόσο, υπάρχουν και εξαιρέσεις στον κανόνα της σχέσης μεταξύ του κατά κεφαλήν ΑΕΠ και του μέσου μισθού κάθε επαρχίας, ιδίως όσον αφορά περιφέρειες με χαμηλό κατά κεφαλήν ΑΕΠ, αλλά σχετικά υψηλούς μέσους καθαρούς μισθούς : για παράδειγμα, στην επαρχία Vaslui, το κατά κεφαλήν ΑΕΠ ανέρχεται μόλις στο 44% του εθνικού μέσου όρου, ενώ ο μέσος καθαρός μηνιαίος μισθός φτάνει στο 78% του αντίστοιχου μέσου εθνικού μισθού. Στον αντίποδα, υπάρχουν επαρχίες όπου το κατά κεφαλήν ΑΕΠ υπερβαίνει τον εθνικό μέσο όρο, αλλά ο μέσος καθαρός μισθός είναι σχετικά χαμηλότερος : στην επαρχία Constanța για παράδειγμα, το κατά κεφαλήν ΑΕΠ υπερβαίνει σαφώς τον εθνικό μέσο όρο (113%), αλλά οι μέσοι καθαροί μισθοί είναι χαμηλότεροι από αυτόν (89%). Συνοπτικά τα αποτελέσματα της έρευνας :

Πίνακας 2 : Κατά κεφαλήν ΑΕΠ και μέσος μηνιαίος μισθός ανά επαρχία σε συνάρτηση με το μ.ο.

Επαρχία	Κατά κεφαλήν ΑΕΠ σε συνάρτηση με τον εθνικό μ.ο.	Μέσος μηνιαίος μισθός σε συνάρτηση με τον εθνικό μ.ο.
Βουκουρέστι	280%	140%
Cluj	145%	123%
Timis	133%	112%
Brasov	116%	98%
Constanta	103%	89%
Sibiu	102%	99%
Prahova	96%	95%
Ilfov	96%	104%
Alba	92%	87%
Gorj	92%	89%
Arad	89%	85%
Arges	89%	92%
Iasi	86%	104%
Mures	82%	91%
Salaj	82%	82%
Dolj	79%	90%

Bihor	79%	82%
Hunedoara	78%	79%
Tulcea	78%	83%
Valcea	78%	78%
Caras-Severin	77%	80%
Covasna	74%	79%
Harghita	73%	77%
Maramures	73%	81%
Braila	72%	78%
Dambovita	69%	82%
Satu Mare	69%	82%
Buzau	68%	79%
Galati	66%	86%
Mehedinti	66%	78%
Ialomita	65%	82%
Olt	63%	87%
Bistrita-Nasaud	63%	78%
Bacau	62%	88%
Teleorman	62%	76%
Neamt	60%	80%
Vrancea	57%	76%
Suceava	54%	80%
Calarasi	53%	84%
Giurgiu	48%	86%
Botosani	46%	78%
Vaslui	44%	78%

Πηγή : Romanian Economic Monitor (επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Βουκουρεστίου)

Μία ακόμη απόδειξη της άνισης οικονομικής ανάπτυξης της Ρουμανίας είναι ότι το Βουκουρέστι συγκαταλέγεται στις περιφέρειες της Ε.Ε. με το μεγαλύτερο ΑΕΠ σε όρους αγοραστικής δύναμης (6ο κατά σειρά), σύμφωνα με στοιχεία που έδωσε στη δημοσιότητα η Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat) για το έτος 2023. Ειδικότερα, το ΑΕΠ της Περιφέρειας Βουκουρέστι-Ιλφον ανέρχεται στο 190% του μ.ο. της Ε.Ε., μία πραγματικά εντυπωσιακή επίδοση, καθώς υψηλότερο ποσοστό συγκεντρώνουν μόνο η Ανατολική και Κεντρική Ιρλανδία (Eastern and Midland Ireland, 245% του ευρωπαϊκού μ.ο.), το Λουξεμβούργο (ολόκληρο το Μεγάλο Δουκάτο λογίζεται ως μία περιφέρεια, 237% του μ.ο. της Ε.Ε.), η Νότια Ιρλανδία (Southern Ireland, 225%), η Πράγα στην Τσεχία (193%) και η περιοχή των Βρυξελλών στο Βέλγιο (Région de Bruxelles Capitale, 191%). Σημειωτέον ότι το κατά ονομαστικό ΑΕΠ της περιφέρειας της ρουμανικής πρωτεύουσας για το 2023 ανήλθε σε 95,5 δισ. ευρώ (κάτι λιγότερο από το 30% του συνολικού ρουμανικού ΑΕΠ και μεγαλύτερο από το ΑΕΠ ολόκληρης της γειτονικής Βουλγαρίας - 94,7 δισ. ευρώ). Το αντίστοιχο κατά κεφαλή ΑΕΠ ήταν 75.000. Η εξήγηση που δίνει η Eurostat για την ανάπτυξη των συγκεκριμένων περιφερειών επικεντρώνεται αφενός στο γεγονός ότι υποδέχονται μεγάλο μέρος εργαζομένων που κατοικούν εκεί και εργάζονται εξ αποστάσεως (φαινόμενο “ψηφιακών νομάδων”) και αφετέρου στην ύπαρξη μεγάλων πολυεθνικών εταιρειών στο έδαφός τους (παρατηρείται ότι αμφότερα τα φαινόμενα βρίσκουν εφαρμογή στην περίπτωση του Βουκουρεστίου).

Πίνακας 3: Κατανομή του ΑΕΠ ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας % 2025

	Συμμετοχή στην ονομαστική αξία ΑΕΠ	Συμμετοχή στην αύξηση του ΑΕΠ το 2025
Γεωργία, Δασοκομία και Αλιεία	3,0%	+0,2%
Βιομηχανία	16,7%	0
Κατασκευές	8,6%	+0,5%
Υπηρεσίες	61,8%	0
Καθαροί φόροι επί των προϊόντων	9,9%	0

Πηγή: Εθνικό Ινστιτούτο Στατιστικής Ρουμανίας INS – προσωρινά αποτελέσματα (Απρίλιος 2026)

IV. Αγροτική Παραγωγή

α. Ο αγροτικός τομέας διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην ρουμανική οικονομία. Σύμφωνα με την ετήσια έκθεση του Impact Hub Bucharest (εκπρόσωπος του EIT Food στη Ρουμανία) σε συνεργασία με το Startarium («Έκθεση επισκόπησης των ρουμανικών νεοφυών επιχειρήσεων στον τομέα των γεωργικών τροφίμων 2024»), η Ρουμανία είναι μία από τις σημαντικότερες χώρες στον γεωργικό τομέα της Ε.Ε. : το 23% του συνολικού γεωργικού εργατικού δυναμικού της Ένωσης - 1,77 εκατομμύρια θέσεις εργασίας – απασχολείται στη χώρα αυτή της Ανατολικής Ευρώπης. Σύμφωνα με άλλα στοιχεία της έκθεσης, το 44,3% των αγροτών είναι άνω των 65 ετών, γεγονός που υπογραμμίζει ένα οξύ πρόβλημα σχετικά με τη γήρανση του εργατικού δυναμικού. Ενδιαφέρον παρουσιάζει και το εύρημα για το ποσοστό των γυναικών που εργάζονται στον αγροτικό τομέα στη Ρουμανία, το οποίο ανέρχεται σε 19%, το υψηλότερο στην Ε.Ε..

β. Σύμφωνα με τη «Λευκή Βίβλο για τη Γεωργία» που εκτόνησε και δημοσίευσε το Δεκέμβριο του 2025 η IMM Romania (μη κερδοσκοπική ένωση εργοδοτικών οργανώσεων - η έρευνα πραγματοποιήθηκε το 2024 με βάση ένα ερωτηματολόγιο που συμπληρώθηκε από 439 επιχειρήσεις - πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες - από όλες τις αναπτυξιακές περιφέρειες της Ρουμανίας), αν ληφθούν υπόψη η βιομηχανία τροφίμων, η μεταποίηση και οι συναφείς τομείς, η συνολική συμβολή της γεωργίας υπερβαίνει το 10% της εθνικής οικονομίας. Από τα στοιχεία της έρευνας προκύπτει ότι η Ρουμανία, χώρα με μακρά γεωργική παράδοση και σημαντικούς φυσικούς πόρους, διαθέτει πάνω από 13,3 εκατομμύρια εκτάρια γεωργικής γης, εκ των οποίων 8,3 εκατομμύρια εκτάρια είναι καλλιεργήσιμη γη, γεγονός που την τοποθετεί στην έκτη θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση μετά τη Γαλλία, την Ισπανία, τη Γερμανία, την Πολωνία και την Ιταλία. Σχεδόν το 18-20% του ενεργού πληθυσμού της χώρας απασχολείται στη γεωργία, ποσοστό σημαντικά υψηλότερο από τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (περίπου 4%). Ο αριθμός αυτός επιβεβαιώνει τη μεγάλη κοινωνικοοικονομική εξάρτηση του αγροτικού περιβάλλοντος από τις γεωργικές δραστηριότητες, αλλά και την ανάγκη αύξησης της παραγωγικότητας μέσω επενδύσεων στη μηχανοποίηση, την ψηφιοποίηση και την επαγγελματική κατάρτιση. Όσον αφορά τους μισθούς, το καθαρό μέσο μηνιαίο εισόδημα στη γεωργία ήταν περίπου 3.931 λεί το 2024 (περίπου 800 ευρώ), αυξημένο σε σχέση με τα προηγούμενα έτη, αλλά περίπου 20-25% χαμηλότερο από τον εθνικό μέσο όρο. Τα κύρια εξαγωγικά προϊόντα είναι το σιτάρι, το καλαμπόκι και ο ηλιάνθος, τα οποία φτάνουν σε χώρες

της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Μέσης Ανατολής και της Βόρειας Αφρικής. Ταυτόχρονα, η βιομηχανία μεταποίησης τροφίμων συμβάλλει όλο και περισσότερο στην αύξηση της προστιθέμενης αξίας μέσω ανταγωνιστικών τελικών προϊόντων, όπως φυτικά έλαια, κρασιά και γαλακτοκομικά προϊόντα. Όσον αφορά τις κυριότερες προκλήσεις για τη ρουμανική γεωργία, οι συντάκτες της «Λευκής Βίβλου» αναφέρουν τον υπερβολικό κατακερματισμό της γης, την έλλειψη αγροτικής υποδομής, την περιορισμένη πρόσβαση σε δάνεια, τις ισχυρότερες επιπτώσεις των κλιματικών αλλαγών στην παραγωγή, καθώς και την έλλειψη ψηφιακών δεξιοτήτων και τεχνολογίας στο αγροτικό περιβάλλον. Όσον αφορά τις ευκαιρίες ανάπτυξης, οι συντάκτες αναφέρονται στον εκσυγχρονισμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων μέσω της ψηφιοποίησης, της μηχανοποίησης και της τεχνολογικής καινοτομίας, στην αύξηση του τομέα της οικολογικής (βιολογικής) γεωργίας, σύμφωνα με τους στόχους της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, στην αξιοποίηση των ευρωπαϊκών κονδυλίων για την πράσινη και ψηφιακή μετάβαση, στην ανάπτυξη σύντομων αλυσίδων εφοδιασμού και στην ενοποίηση των τοπικών αγορών, καθώς και στην τόνωση των γεωργικών συνεταιρισμών και ενώσεων, οι οποίοι μπορούν να δημιουργήσουν οικονομίες κλίμακας και ισχυρότερη ανταγωνιστική θέση.

γ. Σύμφωνα με την έκδοση “Key Figures on the European Food Chain – 2025”, η Ρουμανία συγκαταλέγεται μεταξύ των κρατών μελών της Ε.Ε. με τη μεγαλύτερη συμβολή της γεωργίας στο ΑΕΠ. Το 2024, το σχετικό ποσοστό αντιστοιχούσε στο 2,5% του ΑΕΠ, κατατάσσοντας τη χώρα δεύτερη στην Ε.Ε. μετά την Ελλάδα (3,2%) και μπροστά από την Ισπανία (2,3%). Ακολουθούσαν η Βουλγαρία, η Ιταλία και η Κροατία, με 1,8% η καθεμία. Ωστόσο, σημειώνεται σημαντική μείωση της σχετικής σημασίας της γεωργίας στην οικονομία της Ρουμανίας με την πάροδο του χρόνου : μεταξύ 2009 και 2024, το μερίδιο της γεωργικής προστιθέμενης αξίας στο ΑΕΠ μειώθηκε κατά 2,2% - η μεγαλύτερη μείωση στην Ευρωπαϊκή Ένωση κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου. Τα ανωτέρω στοιχεία δείχνουν ότι, αν και η γεωργία παραμένει ένας σημαντικός τομέας για την οικονομία της Ρουμανίας, η σχετική συμβολή της έχει μειωθεί σημαντικά τα τελευταία 15 χρόνια, εν μέσω διαρθρωτικών αλλαγών στην οικονομία και ανάπτυξης σε άλλους τομείς (κυρίως στον τριτογενή τομέα των υπηρεσιών).

γ. Το κλίμα και το ανάγλυφο των εκτεταμένων ρουμανικών πεδιάδων στο νότο είναι πιο ευνοϊκό για την ανάπτυξη των καλλιεργειών σιτηρών, αν και αυτές βρίσκονται επίσης στα Υπο-Καρπάθια και στη Λεκάνη της Τρανσυλβανίας, όπου καταλαμβάνουν μεγάλο ποσοστό της συνολικής καλλιεργήσιμης γης. Το σιτάρι και το καλαμπόκι είναι πιο σημαντικά και ακολουθούν το κριθάρι, η σίκαλη και η βρώμη. Τα λαχανικά και τα όσπρια —μπιζέλια, φασόλια και φακές — φυτεύονται σε σχετικά μικρά αγροτεμάχια. Τα μπιζέλια είναι η κυρίαρχη καλλιέργεια, ενώ ωριμάζοντας εγκαίρως για μια πρώιμη συγκομιδή, επιτρέπουν μια δεύτερη καλλιέργεια, συνήθως κτηνοτροφικά φυτά, να αναπτυχθούν στο ίδιο έδαφος. Η καλλιέργεια λαχανικών είναι ιδιαίτερα έντονη και στην ευρύτερη περιοχή της πρωτεύουσας του Βουκουρεστίου, με εξειδίκευση στην παραγωγή πρώιμων πατάτας, ντομάτας, κρεμμυδιών, λάχανων και πράσινων πιπεριών, ενώ άλλες περιοχές κηπευτικών, βρίσκονται κυρίως στην Τιμισοάρα, το Αράντ, την Κραϊόβα, το Γαλάτσι και την Βραϊλα. Οι πιο σημαντικές περιοχές καλλιέργειας πατάτας είναι οι περιοχές Braşov, Sibiu, Harghita και Mures, ενώ άλλες σχετικές καλλιέργειες περιλαμβάνουν τα ζαχαρότευτλα και τους ηλιόσπορους κυρίως στις πεδιάδες του Δούναβη, της Tisa και της Jijia, όπου παράγονται λινάρι, σόγια και καπνός.

δ. Σύμφωνα με στοιχεία από το Εθνικό Ινστιτούτο Στατιστικής (INS), η συνολική καλλιεργήσιμη γη αυξήθηκε στη Ρουμανία το 2025 στα 8,235 εκ. εκτάρια (αύξηση 0,7% σε σχέση με το 2024 – 8,174 εκ. εκτάρια). Ειδικότερα, τα στοιχεία του INS δείχνουν ότι το 2025, σε σύγκριση με το αμέσως προηγούμενο έτος, η καλλιεργούμενη έκταση αυξήθηκε για τις ελαιούχες καλλιέργειες, τα σιτηρά, τα λαχανικά και τις πατάτες, ενώ μειώθηκε για τα αποξηραμένα όσπρια. Αντίστοιχα, η αγροτική παραγωγή αυξήθηκε σε όλες τις καλλιέργειες : σιτηρά, ελαιούχες καλλιέργειες, λαχανικά, αποξηραμένα όσπρια και πατάτες. Σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ρουμανία κατέλαβε την πρώτη θέση ως προς την καλλιεργούμενη έκταση με ηλιέλαιο και καλαμπόκι, καθώς και την πρώτη και την τρίτη θέση αντίστοιχα, όσον αφορά την παραγωγή τους. Το 2025, σημειώθηκε αύξηση και στις αποδόσεις (μέση παραγωγή ανά εκτάριο) για τις κύριες καλλιέργειες. Η καλλιεργούμενη έκταση με δημητριακά αυξήθηκε κατά 0,7% σε 5,1 εκατομμύρια εκτάρια και η παραγωγή κατά 37,2% σε 24,51 εκατομμύρια τόνους, κυρίως λόγω της αύξησης των αποδόσεων ανά εκτάριο. Η έκταση που καλλιεργήθηκε με σιτάρι, 2,31 εκατομμύρια εκτάρια, αντιπροσωπεύει το 45,3% της συνολικής έκτασης που καλλιεργήθηκε με δημητριακά, ενώ η έκταση που καλλιεργήθηκε με αραβόσιτο (1,97 εκατομμύρια εκτάρια) αντιπροσωπεύει το 38,6%. Η παραγωγή δημητριακών αυξήθηκε κυρίως λόγω της αύξησης κατά 36,6% στην παραγωγή σιταριού, που ανήλθε σε 12,69 εκατομμύρια τόνους (μερίδιο 51,8% στη συνολική παραγωγή δημητριακών). Όσον αφορά τα αποξηραμένα όσπρια, η παραγωγή αυξήθηκε κατά 93,7% σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, φθάνοντας τους 244.000 τόνους, λόγω των υψηλότερων αποδόσεων ανά εκτάριο. Στους ελαιούχους σπόρους, η παραγωγή αυξήθηκε κατά 60,9%, φθάνοντας τους 4,81 εκατομμύρια τόνους, ενώ η καλλιεργούμενη έκταση αυξήθηκε κατά 11%, φθάνοντας τα 2,13 εκατομμύρια εκτάρια. Αύξηση της παραγωγής καταγράφηκε επίσης για την ελαιοκράμβη (2,1 φορές, φτάνοντας τα 2,5 εκατομμύρια τόνους) και τον ηλιάνθο (+36,5%, φτάνοντας τα 2,06 εκατομμύρια τόνους), ενώ η παραγωγή σόγιας μειώθηκε (-15,4%, στα 253.000 τόνους). Όσον αφορά τις πατάτες, η καλλιεργούμενη έκταση αυξήθηκε κατά 2,6%, φτάνοντας τα 78.000 εκτάρια, ενώ η παραγωγή αυξήθηκε κατά 10%, φτάνοντας τα 1,16 εκατομμύρια τόνους. Παράλληλα, η παραγωγή λαχανικών αυξήθηκε κατά 20,8%, φτάνοντας τα 2,53 εκατομμύρια τόνους, λόγω τόσο των υψηλότερων αποδόσεων ανά εκτάριο όσο και της επέκτασης των καλλιεργούμενων εκτάσεων. Το 2025, σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, η παραγωγή σταφυλιών αυξήθηκε κατά 14,4%, φτάνοντας τις 809.000 τόνους, ως αποτέλεσμα των υψηλότερων αποδόσεων ανά εκτάριο. Η παραγωγή οπωροφόρων δέντρων μειώθηκε κατά 12,9%, φτάνοντας τους 612.000 τόνους, λόγω των χαμηλότερων αποδόσεων ανά εκτάριο. Σε σύγκριση με τα υπόλοιπα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2025, η Ρουμανία κατείχε, ως προς τον αραβόσιτο, την πρώτη θέση στην καλλιεργούμενη έκταση και την τρίτη θέση στην παραγωγή (μετά τη Γαλλία και την Πολωνία). Όσον αφορά τον ηλιάνθο, η Ρουμανία κατείχε την πρώτη θέση τόσο ως προς την καλλιεργούμενη έκταση όσο και ως προς την παραγωγή. Στο σιτάρι, η Ρουμανία κατείχε την τέταρτη θέση τόσο ως προς την καλλιεργούμενη έκταση όσο και ως προς την παραγωγή (μετά τη Γαλλία, τη Γερμανία και την Πολωνία). Τέλος, στις πατάτες, η Ρουμανία κατέλαβε την έκτη θέση σε καλλιεργούμενη έκταση (μετά τις Γερμανία, Πολωνία, Γαλλία, Ολλανδία και Βέλγιο) και την ένατη θέση στην παραγωγή (μετά τις Γερμανία, Γαλλία, Ολλανδία, Πολωνία, Βέλγιο, Δανία, Ισπανία και Ιταλία).

ε. Η αξία της γεωργικής παραγωγής στη Ρουμανία μειώθηκε το 2024 κατά 4,3% σε σύγκριση με το αμέσως προηγούμενο έτος, στα 100,544 δισ. λέι (περίπου 20 δισ. ευρώ), σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία του Εθνικού Ινστιτούτου Στατιστικής (INS). Η αξία της φυτικής παραγωγής μειώθηκε κατά 10,1% στα 55,318 δισ. λέι (περίπου 11 δισ. ευρώ), αυτή της κτηνοτροφικής

παραγωγής αυξήθηκε κατά 5,1% στα 42,030 δισ. λεί (περίπου 8,5 δισ. ευρώ) και αυτή των γεωργικών υπηρεσιών μειώθηκε κατά 5,2% στα 3,195 δισεκατομμύρια λεί (περίπου 600 εκ. ευρώ). Όσον αφορά τη δομή της αξίας της γεωργικής παραγωγής το 2024, παρατηρείται μείωση του μεριδίου της φυτικής παραγωγής στο 55,0% (-5,3% σε σχέση με το 2023), αύξηση της κτηνοτροφικής παραγωγής στο 41,8% (+4,8%) και σταθερότητα στις γεωργικές υπηρεσίες (μερίδιο 3,2%). Η δομή της αξίας της φυτικής παραγωγής το 2024, ανά ομάδα καλλιεργειών, παρουσιάζει τις ακόλουθες διαφορές σε σύγκριση με το 2023 : α/. αυξήσεις στα μερίδια της αξίας της παραγωγής που καταγράφηκαν σε όσπρια, σιτηρά, λουλούδια κ.λπ. (+4,5%), λαχανικά και πεπόνια (+2,4%), φρούτα και σταφύλια, σε φυτά που χρησιμοποιούνται ως ζωοτροφές (+0,7%), β/. μειώσεις στα μερίδια της αξίας παραγωγής που καταγράφηκαν στα δημητριακά (-6,4%), τους ελαιούχους σπόρους (-1,7%) και τις πατάτες (-0,2%). Η δομή της αξίας της ζωικής παραγωγής το 2024, ανά είδος και ομάδα προϊόντων, παρουσιάζει τις ακόλουθες διαφορές σε σύγκριση με το 2023 : α/. αυξήσεις στα μερίδια της αξίας παραγωγής στα βοοειδή (+2,1%), στα αιγοπρόβατα (+1,0%), στους χοίρους (+0,6%) και στα προϊόντα που λαμβάνονται από την επεξεργασία γάλακτος στην κτηνοτροφική εκμετάλλευση (+0,1%), β/. μειώσεις στα μερίδια της αξίας παραγωγής που καταγράφηκαν στα πουλερικά (-3,6%) και στην μελισσοκομία - σμηροτροφία (-0,2%) (σημειωτέον ότι κατά το χρόνο σύνταξης της έκθεσης, δεν είχαν εισέτι δημοσιευθεί ούτε τα προσωρινά στοιχεία του INS για το 2025, σε ότι αφορά την αξία της γεωργικής παραγωγής).

στ. Η Ρουμανία συγκαταλέγεται επίσης στις κύριες οινοπαραγωγικές χώρες της Ευρώπης (13η παραγωγός χώρα στον κόσμο και 6η στη Ε.Ε. το 2025). Οι πιο γνωστοί αμπελώνες είναι στο Odobesti, το Panciu και το Nicorești, με τόσο τα λευκά όσο και τα κόκκινα κρασιά να έχουν κερδίσει διάφορα διεθνή βραβεία, ενώ τέλος σε υψόμετρο μεταξύ 300 και 500 μέτρων, οπωρώνες βρίσκονται σχεδόν σε όλες τις πλαγιές των λόφων στις παρυφές των Καρπαθίων. Σύμφωνα με την τελευταία έκθεση που δημοσίευσε ο Διεθνής Οργανισμός Αμπέλου και Οίνου (OIV – Απρίλιος 2026), η παραγωγή κρασιού στη Ρουμανία το 2025 (3,3 mhl, +3,7%/2024), παραμένει σχετικά χαμηλή, καθώς βρίσκεται 17,6% κάτω από τον μέσο όρο της πενταετίας. Ο τρύγος επηρεάστηκε από τις ασταθείς καιρικές συνθήκες, όπως παγετούς στα τέλη της άνοιξης και χαλαзоθύελλες, καθώς και από την άνιση διαθεσιμότητα νερού στις διάφορες περιοχές. Ενώ ορισμένες περιοχές επωφελήθηκαν από τις αυξημένες βροχοπτώσεις κατά τη διάρκεια της καλλιεργητικής περιόδου, άλλες —ιδίως στη δυτική Ρουμανία— συνέχισαν να πλήττονται από επίμονη ξηρασία και ακραία καιρικά φαινόμενα. Παρ' όλα αυτά, η Ρουμανία καταφέρνει να διατηρήσει τη θέση της στον παγκόσμιο οινικό χάρτη, τόσο όσον αφορά την καλλιεργούμενη έκταση όσο και τον ρόλο της στην εγχώρια κατανάλωση. Σύμφωνα με τον OIV, η Ρουμανία συγκαταλέγεται στις δέκα πρώτες χώρες με τις μεγαλύτερες αμπελουργικές εκτάσεις (για την ακρίβεια καταλαμβάνει την 9η θέση παγκοσμίως, ξεπερνώντας χώρες όπως η Πορτογαλία, η Χιλή και η Αυστραλία), με συνολική καλλιεργούμενη έκταση 187.000 εκτάρια (εκ των οποίων 8.179 εκτάρια επιτραπέζια σταφύλια), καταγράφοντας μικρή μείωση της επιφάνειας σε σχέση με το 2024 (-0,1%). Όσον αφορά την εγχώρια κατανάλωση, η Ρουμανία κατέγραψε αύξηση 11%, με εκτιμώμενη συνολική κατανάλωση 3,5 εκατομμυρίων εκατόλιτρων το 2025 (3,2 εκ. το 2024). Με την επίδοση αυτή που φέρνει τη χώρα στη 14η θέση παγκοσμίως, η κατανάλωση βρέθηκε σε ποσοστό 14,3% πάνω από τον μέσο όρο των τελευταίων πέντε ετών, γεγονός που σηματοδοτεί την ανθεκτικότητα της εγχώριας αγοράς, παρά τις οικονομικές και πληθωριστικές πιέσεις.

ζ. Η κτηνοτροφία έχει επίσης μεγάλη παράδοση στη χώρα. Τα πρόβατα μπορούν να εκτρέφονται οπουδήποτε υπάρχει διαθέσιμο γρασίδι, είτε στους αλπικούς βοσκότοπους είτε στην πεδιάδα και την κοιλάδα του Δούναβη. Περίπου τα μισά βοοειδή εκτρέφονται για κρέας, το οποίο αποτελεί σημαντική εξαγωγή. Στη δεκαετία του 1990, ο κτηνοτροφικός τομέας γνώρισε πολλές από τις ίδιες μειώσεις που σημείωσαν οι καλλιέργειες, ωστόσο, στις αρχές της δεκαετίας του 2000 η τάση αντιστράφηκε και οι εξαγωγές βοείου κρέατος αυξήθηκαν. Τα γαλακτοκομικά προϊόντα αποτελούν επίσης σημαντικό συστατικό της ρουμανικής γεωργίας, όπως και το μαλλί, τα αυγά και το μέλι.

Η παραγωγή κρέατος στη Ρουμανία και ο αριθμός των σφαγών ζώων και πουλερικών σε βιομηχανικές μονάδες παρουσίασαν ανοδική τάση το 2025, σε σύγκριση με το 2024, με τις μεγαλύτερες αυξήσεις να παρατηρούνται στα πρόβατα και τις αίγες, σύμφωνα με στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας (INS). Έτσι, ο αριθμός των προβάτων και αιγών που σφαγιάστηκαν σε βιομηχανικές μονάδες το 2025 ανήλθε σε 1,098 εκ. κεφάλια, σημειώνοντας αύξηση 130,9% σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, ενώ η παραγωγή κρέατος προβάτων και αιγών αυξήθηκε κατά 103,1%, φτάνοντας τους 16.893 τόνους (έναντι 8.318 τόνων το 2024). Στη δεύτερη θέση στην παραγωγή κρέατος βρίσκονται τα βοοειδή, +22,9% το 2025 σε σύγκριση με το 2024, στους 43.400 τόνους. Σύμφωνα με το INS, το 2025 ο αριθμός των βοοειδών που σφαγιάστηκαν σε βιομηχανικές μονάδες (σφαγεία) αυξήθηκε κατά 17,1% σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, φτάνοντας τα 176.535 κεφάλια, έναντι 150.806 κεφαλών το 2024. Η παραγωγή χοιρινού κρέατος στη Ρουμανία ήταν επίσης υψηλότερη το 2025 : ο αριθμός των χοίρων που σφαγιάστηκαν ανήλθε σε 3,411 εκατ. κεφάλια (+4,6%), ενώ το βάρος των σφαγίων αυξήθηκε κατά 6,8%, στους 307.838 τόνους (288.171 τόνοι το 2024). Αύξηση σημείωσε και η παραγωγή πουλερικών : ο αριθμός των πτηνών που σφαγιάστηκαν αυξήθηκε κατά 6,9% σε σύγκριση με το 2024, φτάνοντας τα 349,547 εκατομμύρια κεφάλια, ενώ η παραγωγή κρέατος πουλερικών αυξήθηκε κατά 5,7%, φτάνοντας τους 586.805 τόνους. Στη συνολική παραγωγή κρέατος, τα πουλερικά κατείχαν μερίδιο 61,45% πέρυσι (μείωση σε σύγκριση με το 2024, όταν ήταν 62,59%), ακολουθούμενα από τους χοίρους, με 32,24% (32,49% το 2024), τα βοοειδή, με 4,54% (έναντι 3,98%), τα πρόβατα και τις αίγες (1,77%, σχεδόν διπλάσιο ποσοστό σε σύγκριση με το 2024, 0,94%). Τέλος, σε ετήσια βάση, η συνολική παραγωγή γάλακτος αυξήθηκε κατά 0,5% σε 46,555 εκατομμύρια εκατόλιτρα, η παραγωγή αυγών αυξήθηκε κατά 0,2% σε 5,649 δισεκατομμύρια αυγά, ενώ η παραγωγή μαλλιού μειώθηκε κατά 1,3% σε 25.283 τόνους.

η. Η Ρουμανία ήταν ο μεγαλύτερος εξαγωγέας σιτηρών στην ΕΕ κατά τις πρώτες 25 εβδομάδες του εμπορικού έτους 2025-2026 (ήτοι εντός του 2025). Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, οι Ρουμάνοι αγρότες παρέδωσαν πάνω από 6,4 εκ. τόνους σιτηρών, που αντιπροσωπεύουν το 33,4% του συνόλου των εξαγωγών των κρατών μελών της ΕΕ, σύμφωνα με στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η ποσότητα που εξήγαγε η Ρουμανία υπερβαίνει σημαντικά το επίπεδο που καταγράφηκε την ίδια περίοδο του προηγούμενου έτους, όταν οι παραδόσεις σε περιοχές εκτός Ε.Ε. ήταν περίπου 5,1 εκ. τόνοι μέχρι το τέλος Δεκεμβρίου. Οι συνολικές εξαγωγές σιτηρών της Ε.Ε. ανήλθαν σε 19,3 εκ. την ανωτέρω περίοδο. Η Ρουμανία κατατάσσεται πρώτη στην στις εξαγωγές σιταριού - 3,5 εκ. τόνους, σε σχέση με τα 3,2 εκ. τόνους την ίδια περίοδο του προηγούμενου έτους (χαρακτηριστικά, η Γαλλία, ο παραδοσιακός ηγέτης του τομέα, εξήγαγε 3,4 εκ. τόνους). Η Ρουμανία είναι επίσης πρώτη στην ευρωπαϊκή κατάταξη για τις εξαγωγές καλαμποκιού, με 263.400 τόνους και για το κριθάρι, με 1,8 εκ. τόνους. Σημειωτέον ότι κατά την εμπορική περίοδο 2024-2025, η Ρουμανία ήταν ο

μεγαλύτερος εξαγωγέας σιτηρών στην Ε.Ε., με το 28% των συνολικών παραδόσεων προς τα 27 κράτη μέλη.

θ. Δασοκομία - Τα ρουμανικά δάση απέδιδαν παραδοσιακά ξυλεία, αλλά από τη δεκαετία του 1990 η έμφαση δόθηκε στα τελικά προϊόντα. Η ξυλεία της χώρας χρησιμοποιείται κυρίως για οικοδομικά υλικά, ινσανίδες και κατασκευή επίπλων, ενώ τα καλάμια από το δέλτα του Δούναβη παράγουν κυτταρίνη, η οποία χρησιμοποιείται για την κατασκευή ινσανίδων. Ο όγκος της συγκομισθείσας ξυλείας (σύμφωνα με στοιχεία του INS) αυξήθηκε κατά 4,1% το 2025 σε σύγκριση με το 2024 (στα 19.410 χιλ. κυβικά μέτρα). Συνολικά, οι δασικές εκτάσεις οποιασδήποτε μορφής στη Ρουμανία καλύπτουν επιφάνεια 6.617.101 εκταρίων το 2025 (αύξηση 170 εκταρίων σε σχέση με το 2024).

ι. Αλιεία - Τα ποτάμια της Ρουμανίας, οι λίμνες της - ειδικά η περιοχή γύρω από τη λίμνη Razelm πλησίον της Μαύρης Θάλασσας - και η παράκτια περιοχή της Μαύρης Θάλασσας υποστηρίζουν μια καλά ανεπτυγμένη αλιευτική βιομηχανία. Από τη δεκαετία του 1990, η ζήτηση για ψάρια έχει μειωθεί, κυρίως λόγω της μείωσης του στόλου και των πόρων και της αύξησης της τιμής των ψαριών σε σχέση με άλλα προϊόντα ζωικής πρωτεΐνης. Η μεγαλύτερη ποσότητα ψαριών προέρχεται από τον ποταμό Δούναβη και το μεγαλύτερο μέρος των ετήσιων αλιευμάτων καταναλώνεται φρέσκο. Μεταξύ των ψαριών που βρίσκονται στο δέλτα του Δούναβη είναι ο κυπρίνος και ο λούτσος, μαζί με ψάρια που μεταναστεύουν από τη Μαύρη Θάλασσα, όπως το σκουμπρί του Δούναβη και ο οξύρρυγχος, που παράγει το χαβιάρι, το πιο πολύτιμο προϊόν ψαριών της Ρουμανίας. Εργοστάσια κονσερβοποίησης βρίσκονται στις Τούλτσεα, Κωνσταντζα και Γαλάτσι. Οι εκτροφές πέστροφας είναι διάσπαρτες σε όλη τη χώρα, αν και η ρύπανση των υδάτων έχει θέσει σε κίνδυνο πολλά από αυτά. Συνολικά, η αλιευτική παραγωγή στη Ρουμανία για το 2025 περιλαμβάνει περίπου 48.300 τόνους παραγωγής υδατοκαλλιέργειας (αξίας σχεδόν 50 εκατομμυρίων ευρώ) και 2.527 τόνους θαλάσσιας αλιείας.

ια. Το συνολικό ποσό των ευρωπαϊκών κονδυλίων που έχει απορροφήσει η Ρουμανία για τη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη, από το 2015 έως τις 5 Ιουνίου 2024, ανέρχεται σε 25,4 δισεκατομμύρια ευρώ, 15,2% περισσότερο από τα ποσά που απορροφήθηκαν μεταξύ Ιανουαρίου 2015 και Ιουνίου 2023. Το Υπουργείο Γεωργίας διαχειρίζεται ευρωπαϊκά κονδύλια από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης 2024-2020, συμπεριλαμβανομένου του EURI 2021-2023, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ), συμπεριλαμβανομένου του Δικτύου Γεωργικών Λογιστικών Δεδομένων (ΔΛΠ), το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας και Θάλασσας (ΕΤΑ) 2014-2020, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας 2021-2027 και το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο 2023-2027 του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ).

Σύμφωνα με ενημέρωση από τον Υπουργό Γεωργίας Tanczos Barna, για το έτος 2025, ο Οργανισμός Γεωργικών Πληρωμών και Παρεμβάσεων (ΑΡΙΑ) της Ρουμανίας, ενέκρινε 1,924 δισ. ευρώ προς πληρωμή, ποσό που αντιστοιχεί σε ποσοστό αξιοποίησης 98,6% των σχετικών διαθέσιμων ευρωπαϊκών κονδυλίων. Οι πληρωμές κατευθύνθηκαν σε 696.145 αγρότες, ήτοι στο 99,97% του συνόλου των δικαιούχων που κρίθηκαν επιλέξιμοι.

V. Βιομηχανική Παραγωγή

α. Το 2025, η συμβολή του τομέα της βιομηχανίας στο ΑΕΠ της χώρας ήταν 16,7%, μειωμένη σε σχέση με το 2024 (17,5%). Πιο συγκεκριμένα, η βιομηχανική παραγωγή της Ρουμανίας μειώθηκε κατά 0,9% το 2025 σε σχέση με το προηγούμενο έτος, σύμφωνα με στοιχεία που δημοσίευσε το Εθνικό Ινστιτούτο Στατιστικής (INS). Το αρνητικό αποτέλεσμα το 2024, ήταν επακόλουθο των μειώσεων στη μεταποίηση (-1,2%) και στα ορυχεία και λατομεία (-0,9%). Αντίθετα αύξηση παρουσίασε η παραγωγή και προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού (+1,2%). Αντίθετα, ο κύκλος εργασιών στην βιομηχανία της Ρουμανίας παρουσίασε αύξηση κατά 3,2% το 2025 σε σύγκριση με την αμέσως προηγούμενη χρονιά (INS), χάρη στις αυξήσεις που καταγράφηκαν στον εξορυκτικό (+9,5%) και στο μεταποιητικό κλάδο (+2,9 %). Ανά κατηγορία, αυξήσεις σημείωσαν η βιομηχανία αγαθών μακροχρόνιας χρήσης (+7,0%), η βιομηχανία κεφαλαιουχικών αγαθών (+4,0%), η βιομηχανία αγαθών καθημερινής χρήσης (+3,9%) και η βιομηχανία ενδιάμεσων αγαθών (+3,2%), ενώ αντίθετα η ενεργειακή βιομηχανία σημείωσε μείωση κατά 5,3%.

β. Στη βαριά βιομηχανία της Ρουμανίας κυριαρχούν οι εξής κλάδοι: αυτοκινητοβιομηχανία (Renault, Ford), σιδηρουργία (Arcelor-Mittal), παραγωγή αλουμίνας (ALRO.ALPro), χημική βιομηχανία (Oltchim, Azomures), ναυπηγεία (Daewoo Mangalia, STXOSV Tulcea, STXOSV Braila), αεροναυπηγική (Airbus Helicopters), παραγωγή καλωδίων (ICME ECAB του Ομίλου Viohalco), κατασκευή αμαξωμάτων και βαγονιών (Siemens, Alstom), εξοπλισμός διύλιση κ.ά., ενώ στους σημαντικούς, παραδοσιακούς κλάδους βιομηχανικής παραγωγής συγκαταλέγονται επίσης οι κλάδοι επίπλου, ενδύματος, αγροβιομηχανίας, βιομηχανίας τροφίμων κ.ά.

Πίνακας 4: Εξέλιξη βιομηχανικής παραγωγής (ποσοστιαία μεταβολή)

2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
12,2%	0,7%	1,9%	9,6%	7,1%	-1,8%	-2,5%	-1,5%	-0,9%

VI. Τομέας Υπηρεσιών – IT – Τράπεζες – Τουρισμός - Εμπόριο

Η οικονομία της Ρουμανίας επικεντρώνεται κυρίως στον τομέα των υπηρεσιών, ο οποίος αντιπροσωπεύει το 61,8% του ΑΕΠ (το 2025, μείωση 0,4% σε σχέση με το 2024) και απασχολεί περίπου το 50% του εργατικού δυναμικού της χώρας. Όσον αφορά στους τομείς :

i/. Σύμφωνα με μελέτη της ANIS (της μεγαλύτερης εργοδοτικής οργάνωσης στον τομέα του λογισμικού και των υπηρεσιών πληροφορικής στη Ρουμανία), ο τομέας IT&C (τεχνολογίες της πληροφορίας και των επικοινωνιών) της Ρουμανίας συνέχισε να συμβάλλει σημαντικά στην εθνική οικονομία και το 2024, καταγράφοντας κύκλο εργασιών 23,6 δισ. ευρώ, αύξηση των εξαγωγών και μερίδιο 6,67% του ΑΕΠ. Πιο συγκεκριμένα, ο συνολικός κύκλος εργασιών του τομέα IT&C έφτασε τα 23,6 δισ. ευρώ το 2024, κυρίως χάρη στον τομέα της πληροφορικής, ο οποίος αυξήθηκε στα 17,7 δισ. ευρώ. Η άμεση συμβολή στο ΑΕΠ παρέμεινε υψηλή στο 6,67%, ελαφρώς κάτω από το επίπεδο του 2023 (6,8%). Το 2024, οι υπηρεσίες IT&C αντιπροσώπευαν το 25,6% των συνολικών εξαγωγών υπηρεσιών της Ρουμανίας, ενώ κατά τους πρώτους επτά μήνες του 2025, ο τομέας έγινε ο μεγαλύτερος εξαγωγέας υπηρεσιών της χώρας. Αυτή η μεταβολή υπογραμμίζει την ωριμότητα του κλάδου, τη διεθνή του

επεκτασιμότητα και τον ρόλο του στην προώθηση της οικονομίας προς δραστηριότητες υψηλής προστιθέμενης αξίας, βασισμένες στη γνώση. Ο αριθμός των εργαζομένων στον τομέα της πληροφορικής έφτασε τους 195.929 το 2024, σημειώνοντας μια μικρή αύξηση σε σχέση με το 2023, αλλά παραμένοντας κάτω από τα επίπεδα ρεκόρ που παρατηρήθηκαν το 2022. Από την άλλη πλευρά, ενώ ο τομέας IT&C παραμένει βασικός πυλώνας της ρ/οικονομίας, ο ρυθμός ανάπτυξής του έχει επιβραδυνθεί, αντανakλώντας τα πρώτα σημάδια της επίδρασης των πρόσφατων δημοσιονομικών αλλαγών (κατάργηση της φορολογικής απαλλαγής) στην απόδοσή του. Παράλληλα, οι πιέσεις που σχετίζονται με τους μισθούς παραμένουν σημαντικές : α/. οι δαπάνες προσωπικού έφτασαν τα 45 δισ. λεί (38,4% του κύκλου εργασιών, ενώ β/. ο μέσος ακαθάριστος μισθός υπερβαίνει τα 15.000 λεί (περίπου 3.000 ευρώ), καθιστώντας τον κλάδο της πληροφορικής ως τον κύριο συνεισφέροντα στους φόρους ανά εργαζόμενο. Ο τομέας της πληροφορικής συνεχίζει να παράγει μερικές από τις υψηλότερες προστιθέμενες αξίες στην οικονομία, ενώ οι ιδιωτικές επενδύσεις στην έρευνα και ανάπτυξη ανέρχονται σε περίπου 2 δισ. λεί (400 εκ. ευρώ).

II/. Σύμφωνα με την έκθεση «CEE Strategic resilience in banking: outlook 2025» της Forvis Mazars Group (ηγέτιδα εταιρεία στον τομέα των ελεγκτικών, φορολογικών και συμβουλευτικών υπηρεσιών - εκπονήθηκε σε συνεργασία με την EMIS, εταιρεία εκπόνησης επιχειρηματικών μελετών και στρατηγικού σχεδιασμού), η οποία συνιστά μια εκτενή ανάλυση για τις τράπεζες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης (CEE - καλύπτει έξι βασικές αγορές, την Κροατία, την Τσεχική Δημοκρατία, την Ουγγαρία, την Πολωνία, τη Ρουμανία και τη Σλοβακία), *“...Ο τραπεζικός τομέας της Ρουμανίας βρίσκεται το 2025 σε μία από τις ισχυρότερες χρηματοοικονομικές θέσεις στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη, υποστηριζόμενος από δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας σχεδόν 25% και δείκτη μη εξυπηρετούμενων δανείων περίπου 2,5%. Ταυτόχρονα, η διείδυση των πιστώσεων στα νοικοκυριά παραμένει διαρθρωτικά χαμηλή, στο 15,2% του ΑΕΠ, υπογραμμίζοντας το σημαντικό αναξιοποίητο δυναμικό ανάπτυξης. Αυτή η δύναμη συμπληρώνεται από μια αύξηση 34% στις καταθέσεις των νοικοκυριών μεταξύ Δεκεμβρίου 2021 και Μαρτίου 2025, υπογραμμίζοντας την υψηλή ρευστότητα του συστήματος. Η στρατηγική προτεραιότητα για τις ρουμανικές τράπεζες είναι να διοχετεύσουν αυτή τη ρευστότητα σε βιώσιμες δανειοδοτήσεις και επενδύσεις, επιταχύνοντας παράλληλα την ψηφιοποίηση και ενισχύοντας τη διαχείριση κινδύνων και τη διακυβέρνηση, σύμφωνα με τις εξελισσόμενες κανονιστικές προσδοκίες της ΕΕ...”*.

Σύμφωνα με την Ετήσια Έκθεση του 2025 που δημοσίευσε η Κεντρική Τράπεζα της Ρουμανίας (BNR), το καθαρό ενεργητικό του ρουμανικού τραπεζικού συστήματος ανήλθε σε 957,366 δισ. λεί στις 31 Δεκεμβρίου 2025, σημειώνοντας αύξηση 8,6% σε σχέση με το τέλος του 2024 (μικρότερη πάντως από τις αντίστοιχες αυξήσεις προηγούμενων ετών, ήτοι 14,6% το 2023 και 9,8% το 2024). Ο αριθμός των πιστωτικών ιδρυμάτων που δραστηριοποιούνται στη Ρουμανία μειώθηκε από 32 σε 29 το 2025, ενώ το μερίδιο των τραπεζών με πλειοψηφία στο μετοχικό τους κεφάλαιο μειώθηκε από 48,4% το 2024 σε 42,6% το 2025. Ειδικότερα, σύμφωνα με την έκθεση, ο αριθμός των πιστωτικών ιδρυμάτων που δραστηριοποιούνται στη Ρουμανία έφτασε τα 29 μετά από διάφορα διαρθρωτικά γεγονότα : α/. τον Ιανουάριο του 2025 η Credit Europe Bank (Ρουμανία) απορροφήθηκε μέσω διασυννοριακής συγχώνευσης από την Credit Europe Bank N.V., η οποία μετονομάστηκε αργότερα σε Nexent Bank N.V. Υποκατάστημα Άμστερνταμ - Βουκουρέστι (11 Ιουλίου 2025), β/. τον Ιανουάριο του 2025, η BID καταχωρίστηκε ως τράπεζα ανάπτυξης και άρχισε να λειτουργεί από τις 14 Ιουλίου 2025 (η Τράπεζα Επενδύσεων και Ανάπτυξης -BID έκλεισε το έτος με καθαρά στοιχεία ενεργητικού

ύπους 3,195 δισ. λεί), γ/. τον Φεβρουάριο του 2025, η OTP Bank Romania απορροφήθηκε από την Banca Transilvania, δ/. τον Ιούνιο του 2025, η Aedificium Banca pentru Locuinte διέκοψε τη δραστηριότητά της και εισήλθε σε εκκαθάριση, ε/. τον Αύγουστο του 2025, η Alpha Bank Romania απορροφήθηκε από την UniCredit Bank, στ/. τον Οκτώβριο του 2025, η First Bank απορροφήθηκε από την Intesa Sanpaolo Romania και ζ/. το 2025 ξεκίνησε η λειτουργία του ρουμανικού υποκαταστήματος της PKO Bank Polski.

Η Banca Transilvania διατηρεί τη θέση της ως ηγέτης της αγοράς, τόσο όσον αφορά τα στοιχεία ενεργητικού όσο και ως προς τα κέρδη που πραγματοποίησε το 2025. Ακολουθούν η BCR και η Raiffeisen Bank, με τα τρία τραπεζικά ιδρύματα να πραγματοποιούν συνολικά κέρδη άνω των 9 δισ. λεί (περίπου 3 δισ. ευρώ), ποσό που αντιπροσωπεύει σχεδόν το 60% των συνολικών κερδών του τραπεζικού συστήματος, τα οποία εκτιμώνται σε 15,5 δισεκατομμύρια λεί. Αναλυτικά, οι μεγαλύτερες τράπεζες της Ρουμανίας το 2025 από την άποψη της αξίας των περιουσιακών τους στοιχείων (καταθέσεις, δάνεια κλπ) είναι :

Banca Transilvania – 21,98%

BCR – 13,81%

CEC Bank – 11,24%

UniCredit Bank – 10,76%

BRD – 9,97%

Raiffeisen Bank – 9,26%

ING Bank – 8,40%

iii/. Ο αριθμός των τουριστών που διανυκτέρευσαν στη Ρουμανία μειώθηκε κατά 2,4% σε ετήσια βάση, φτάνοντας τα 13,92 εκατομμύρια το 2025, όπως ανακοίνωσε το INS. Μείωση σημειώθηκε το έτος που εξετάζουμε και στον αριθμό των διανυκτερεύσεων : 29,69 εκατομμύρια διανυκτερεύσεις στη Ρουμανία το 2025, -1,7% σε ετήσια βάση. Οι ξένοι τουρίστες αντιπροσωπεύουν το 19% των αφίξεων σε καταλύματα της Ρουμανίας (+8,5% σε σύγκριση με το 2024). Ο αριθμός των επισκεπτών που προέρχονται από την Ε.Ε. αντιστοιχεί στο 56% του συνόλου των αφίξεων ξένων τουριστών (ετήσια αύξηση 6,3%). Οι επισκέπτες από την Ε.Ε. πραγματοποίησαν 2,85 εκατομμύρια διανυκτερεύσεις στη Ρουμανία (ετήσια αύξηση 4,7%). Γενικότερα, οι Ευρωπαίοι επισκέπτες αντιπροσώπευαν το 76,9% των ξένων τουριστών της Ρουμανίας το 2025. Μείωση (4,6% σε σχέση με το 2024) παρατηρήθηκε στον αριθμό των Ρουμάνων τουριστών - 11,33 εκατομμύρια, αριθμός που αντιπροσώπευε το 81,4% του συνόλου. Σύμφωνα πάντα με τα στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας (INS), οι επαρχίες που παρουσίασαν αύξηση στον αριθμό των τουριστών που υποδέχθηκαν ήταν το Sibiu (+10,81% σε σχέση με το 2024) και η Constanța (+4.19%). Η μεγαλύτερη μείωση παρατηρήθηκε στις επαρχίες Prahova (-20.5%), Harghita (-18.22%), Brașov (-11.91%), Maramureș (-7.98%) και Tulcea (-7.23%).

iv/. Το χονδρικό εμπόριο στη Ρουμανία, εξαιρουμένων των αυτοκινήτων και των μοτοσικλετών, αυξήθηκε το 2025 κατά 2,2% σε ετήσια βάση, σύμφωνα με στοιχεία που δημοσίευσε το Εθνικό Ινστιτούτο Στατιστικής (INS). Η αύξηση του κύκλου εργασιών στο χονδρικό εμπόριο το 2025, ήταν αποτέλεσμα των αυξήσεων που καταγράφηκαν στο χονδρικό εμπόριο άλλων μηχανημάτων, εξοπλισμού και προμηθειών (+11,7%), στη χονδρική διαμεσολάβηση (+11,6%), στο μη εξειδικευμένο χονδρικό εμπόριο (+9,5%), στο χονδρικό εμπόριο καταναλωτικών αγαθών εκτός των τροφίμων (+5,2%) και στο χονδρικό εμπόριο εξοπλισμού πληροφορικής και επικοινωνιών (+1,8%). Μειώσεις καταγράφηκαν στο χονδρικό εμπόριο γεωργικών πρώτων υλών και ζώντων ζώων (-3,1%), στο εξειδικευμένο χονδρικό

εμπόριο άλλων προϊόντων (-2,9%) και στο χονδρικό εμπόριο τροφίμων, ποτών και καπνού (-2,4%). Αντίστοιχα, το 2025, ο όγκος του κύκλου εργασιών στο λιανικό εμπόριο (εκτός του εμπορίου μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών) αυξήθηκε σε σύγκριση με το 2024 οριακά, κατά 0,2%, σύμφωνα πάντα με την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ρουμανίας. Η αύξηση αυτή προήλθε από την αύξηση των πωλήσεων μη διατροφικών προϊόντων (+1,9%) και καυσίμων από πρατήρια βενζίνης (+1,5%) και παρά τη μείωση των πωλήσεων σε τρόφιμα, ποτά και είδη καπνού (-2,7). Εξάλλου, ο κύκλος εργασιών στις υπηρεσίες προς επιχειρήσεις αυξήθηκε κατά 2,4% το 2025 σε σύγκριση με το 2024, σύμφωνα με την ίδια πηγή (INS). Το αποτέλεσμα προκύπτει λόγω της αύξησης των υπηρεσιών πληροφορικής και τεχνολογίας πληροφοριών (+4,8%), των δραστηριοτήτων επικοινωνιών (+3,7%) και άλλων υπηρεσιών που παρέχονται κυρίως σε επιχειρήσεις (+2,8%). Μειώσεις καταγράφηκαν στην παραγωγή ταινιών, βίντεο και τηλεοπτικών προγραμμάτων, στη ραδιοτηλεοπτική μετάδοση και διανομή (-14,5%) και στις μεταφορικές δραστηριότητες (-0,2%).

Το ηλεκτρονικό εμπόριο στη Ρουμανία συνέχισε την ανοδική του πορεία το 2025, ενισχύοντας τον ολοένα και πιο σημαντικό ρόλο του στην ψηφιακή οικονομία. Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσίευσε η Εθνική Στατιστική Υπηρεσία, το 74,3% των ατόμων ηλικίας 16 - 74 ετών που χρησιμοποίησαν το διαδίκτυο το 2025, παρήγγειλαν ή αγόρασαν αγαθά και υπηρεσίες διαδικτυακά, σημειώνοντας αύξηση κατά 1,4% σε σύγκριση με το 2024. Τα στοιχεία δείχνουν επίσης μεγέθυνση σε απόλυτους αριθμούς : κατά τους πρώτους τρεις μήνες του 2025, περίπου 5,9 εκατομμύρια Ρουμάνοι πραγματοποίησαν διαδικτυακές αγορές, σχεδόν 800.000 περισσότεροι από ό,τι την ίδια περίοδο του 2024. Η αύξηση ήταν πιο έντονη στις αγροτικές περιοχές σε σχέση με τις αστικές. Το 2025, το 70,6 % των χρηστών του διαδικτύου στις αγροτικές περιοχές αγόρασε προϊόντα διαδικτυακά, σημειώνοντας αύξηση 3,3% σε ετήσια βάση. Αντίστοιχα, στις αστικές περιοχές, η αύξηση το 2025 ήταν της τάξης του 0,5%. Η εξέλιξη αυτή υποδηλώνει μια σταδιακή μείωση του χάσματος μεταξύ των δύο περιβαλλόντων (αστικό - αγροτικό). Η αύξηση του αριθμού των διαδικτυακών αγοραστών υποστηρίζεται από την ευρύτερη πρόσβαση στο διαδίκτυο και μια πιο διαφοροποιημένη προσφορά προϊόντων σε αυτό.

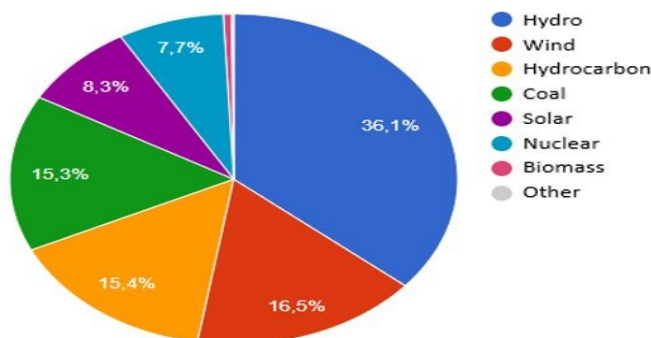
Με βάση στοιχεία της ARMO (Ρουμανική Ένωση Ηλεκτρονικών Καταστημάτων), ο τομέας του ηλεκτρονικού εμπορίου της Ρουμανίας έφτασε το 3,5% του ΑΕΠ το 2025 (3,3% του ΑΕΠ το 2024), με τον όγκο των πωλήσεων να εκτιμάται σε 12,8 δισ. ευρώ. Η ανάπτυξη αυτή κατατάσσει τη χώρα στην 9η θέση στην Ε.Ε. και στην 3η θέση στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη (μετά την Πολωνία και την Τσεχική Δημοκρατία).

1.3. ΕΝΕΡΓΕΙΑ

1.3.1. Εισαγωγικά – Εθνική Ενεργειακή Στρατηγική Ρουμανίας

Η Ρουμανία διαθέτει ένα αρκούντως διαφοροποιημένο ενεργειακό μίγμα, το οποίο περιλαμβάνει τη χρήση λιγνίτη, πετρελαίου, φυσικού αερίου, υδροηλεκτρικών, πυρηνικής ενέργειας, και Α.Π.Ε.. Διαχρονικά, το μεγαλύτερο τμήμα της παραγόμενης (και καταναλισκόμενης) ενέργειας αντιπροσώπευε ο λιγνίτης και το φυσικό αέριο, ακολουθούμενα από τα υδροηλεκτρικά έργα και την πυρηνική ενέργεια. Ωστόσο, η χώρα, στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (National Recovery and Resilience Plan - NRRP), βρίσκεται σε τροχιά σταδιακής απολιγνιτοποίησης έως το έτος 2032 και αντικατάστασης από ενεργειακές πηγές χαμηλού έως μηδενικού αποτυπώματος άνθρακα, συμπεριλαμβανομένου του πράσινου υδρογόνου.

Επί του παρόντος, παρότι διαθέτει αξιόλογα κοιτάσματα πετρελαίου, φυσικού αερίου και λιγνίτη, η χώρα εμφανίζει εξάρτηση από τις εισαγωγές πετρελαίου και φυσικού αερίου, μεταξύ άλλων από τη Ρωσία. Προκειμένου να συνδυάσει την σταδιακή εξάλειψη του αποτυπώματος άνθρακα με την ενεργειακή ασφάλεια, η Ρουμανία, ως ενδιάμεσες λύσεις, εξισορροπεί σε σημαντικό βαθμό το ενεργειακό της μίγμα, δια της λειτουργίας των δύο πυρηνικών μονάδων της Cernavodă και σχεδιάζει την έναρξη εμπορικής εκμετάλλευσης των υπεράκτιων κοιτασμάτων φυσικού αερίου Deep Neptun στη Μαύρη Θάλασσα, ήδη από το 2027.

Πηγή: US Department of Commerce, www.trade.gov/country-commercial-guides/romania-energy

Ως εμφανίζεται σε ανωτέρω διάγραμμα, το ενεργειακό μίγμα της Ρουμανίας κατά το 2024 αποτελείτο, κατά σειρά σπουδαιότητας, από υδροηλεκτρικά έργα (36,1%), αιολικά πάρκα (16,5%), υδρογονάνθρακες (15,4%), λιγνίτη (15,3%), φωτοβολταϊκά πάρκα (8,3%), πυρηνική ενέργεια (7,7%) και βιομάζα (0,8%).

Για το 2025, σύμφωνα με τα στοιχεία που δημοσίευσε η Εθνική Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ANRE) της Ρουμανίας, το ενεργειακό μείγμα στη χώρα κυριαρχείται έτι περισσότερο από τις ΑΠΕ, οι οποίες πλέον αντιπροσωπεύουν το 64,56% του συνόλου (υδροηλεκτρική ενέργεια - 34,08%, αιολική - 15,76%, φωτοβολταϊκά - 14,17% και βιομάζα - 0,55%). Η παρατηρούμενη κυριαρχία των ΑΠΕ στο εθνικό ενεργειακό μείγμα είναι αποτέλεσμα των υφιστάμενων μεγάλων υδροηλεκτρικών σταθμών, της επιταχυνόμενης αύξησης της εγκατεστημένης ισχύος σε έργα ηλιακής και αιολικής ενέργειας και της μείωση των μη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Η ενεργειακή παραγωγή της Ρουμανίας μειώθηκε κατά 2,3% σε ετήσια βάση το 2025, φτάνοντας τα 16,527 εκατομμύρια τόνους ισοδύναμου πετρελαίου (toe), κυρίως λόγω της

μείωσης της παραγωγής υδροηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας (INS). Οι ενεργειακοί πόροι της Ρουμανίας, συμπεριλαμβανομένων των εισαγωγών, ανήλθαν συνολικά σε 33,935 εκατομμύρια toe το 2025, σημειώνοντας ετήσια αύξηση 3,7%. Οι εισαγωγές αντιπροσώπευαν το 51,3% των συνολικών πόρων, ή 17,408 εκατομμύρια toe, σημειώνοντας ετήσια αύξηση 10,2%.

Η εγχώρια παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και οι εισαγωγές της Ρουμανίας ανήλθαν συνολικά σε 69,645 TWh κατά την υπό εξέταση περίοδο, σημειώνοντας αύξηση 5,1% σε ετήσια βάση. Η εγχώρια παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από μόνη της μειώθηκε κατά 2% σε 51,389 TWh. Η θερμική ενέργεια αντιπροσώπευε το 33,8% της συνολικής παραγωγής, η υδροηλεκτρική ενέργεια το 24,1%, η πυρηνική ενέργεια το 21,4%, ενώ η αιολική και η ηλιακή ενέργεια κατείχαν μερίδια 11,8% και 8,9%, αντίστοιχα. Η παραγωγή θερμικής ενέργειας ανήλθε σε 17,373 TWh το 2025, σημειώνοντας πτώση 0,5% σε ετήσια βάση. Η παραγωγή υδροηλεκτρικής ενέργειας μειώθηκε κατά 13,3% σε ετήσια βάση, φτάνοντας τα 12,405 TWh, σημειώνοντας τη μεγαλύτερη μείωση μεταξύ όλων των πηγών ενέργειας. Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από το Cernavoda, το μοναδικό πυρηνικό εργοστάσιο της Ρουμανίας, αυξήθηκε ελαφρώς κατά 0,9% σε ετήσια βάση πέρυσι, φτάνοντας τα 11,012 TWh. Τα αιολικά πάρκα παρήγαγαν περίπου 6,046 TWh ηλεκτρικής ενέργειας, σημειώνοντας μείωση κατά 4,9% σε ετήσια βάση, ενώ τα φωτοβολταϊκά πάρκα, συμπεριλαμβανομένων εκείνων των παραγωγών-καταναλωτών (prosumers), παρήγαγαν 4,553 TWh, σημειώνοντας αύξηση κατά 33,6%. Η τελική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας μειώθηκε ελαφρώς κατά 0,9% σε ετήσια βάση, φτάνοντας τα 50,048 TWh. Τέλος, οι εξαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας της Ρουμανίας αυξήθηκαν κατά 33,8% σε ετήσια βάση, στα 14,514 TWh, ενώ οι εισαγωγές αυξήθηκαν κατά 32,3% στα 18,257 TWh.

Στις 21/11/2024, η Ρ/Κυβέρνηση ενέκρινε την “Εθνική Ενεργειακή Στρατηγική 2025-2035, με προοπτική έως το 2050” - το πρώτο στρατηγικό ενεργειακό έγγραφο που εγκρίθηκε από ρουμανική Κυβέρνηση εδώ και 17 χρόνια. Αποτελεί αποτέλεσμα ενός έτους εντατικής εργασίας από εμπειρογνώμονες του Υπουργείου Ενέργειας, σε συνεργασία με εταιρείες, δημόσιους φορείς, την κοινωνία των πολιτών και μέλη του Επίτιμου Συμβουλίου Ενέργειας. Η Εθνική Ενεργειακή Στρατηγική καθορίζει τις κατευθύνσεις ανάπτυξης του εθνικού ενεργειακού τομέα ως εξής :

α/. Ενίσχυση των θεμελίων της ανάπτυξης του ενεργειακού τομέα της Ρουμανίας (προστασία κρίσιμων υποδομών, μείωση εξάρτησης από εισαγωγές, ψηφιοποίηση ενεργειακού τομέα)

β/. Διασφάλιση των χαμηλότερων δυνατών τιμών για τους καταναλωτές (στήριξη τόσο των νοικοκυριών, όσο και της βιομηχανίας)

γ/. Διατήρηση της ηγετικής θέσης στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

Συνολικά, οι έξι στόχοι που καλείται να εξυπηρετήσει η Εθνική Ενεργειακή Στρατηγική είναι οι : i. Ενεργειακή ασφάλεια, ii. Καθαρή ενέργεια, iii. Ενεργειακή απόδοση, iv. Προσιτότητα και οικονομική ανταγωνιστικότητα, v. Αποτελεσματικές αγορές και vi. Καινοτομία και ψηφιοποίηση. Στην ουσία, σύμφωνα με το Ρ/Υπουργείο Ενέργειας, το εν θέματι έγγραφο αποτελεί ένα κρίσιμο βήμα για τη μετατροπή του ενεργειακού τομέα σε πυλώνα οικονομικής ανάπτυξης και παράγοντα περιφερειακής σταθερότητας.

Παρακάτω αναφέρονται συνοπτικά οι επιμέρους τομείς του κλάδου της ενέργειας.

1.3.2. Φυσικό Αέριο

Η Ρουμανία κατατάσσεται 30η παγκοσμίως με επιβεβαιωμένα κοιτάσματα φυσικού αερίου 630 δις κ.μ., το 75% της δυναμικότητας των οποίων εντοπίζεται στις επαρχίες Mureș και Sibiu

της Τρανσυλβανίας. Τα σημαντικότερα κοιτάσματα της χώρας είναι: Deleni (επαρχία Mureș) με 85 δις κ.μ., Filitelnic (Mureș) 40 δις κ.μ., Roman-Secuieni (Neamț) 24 δις κ.μ., Ghercești (Dolj) 11 δις κ.μ. και Sărmășel (Mureș) με 10 δις κ.μ.. Τα υπεράκτια κοιτάσματα φυσικού αερίου της χώρας υπολογίζονται περίπου στα 200 δις. κ.μ. (εκτιμάται ότι μόνο στο κοιτάσμα Neptun Deep η δυναμικότητα αγγίζει τα 100 δις. κ.μ.). Κατόπιν μακροχρόνιας εκμετάλλευσης, η δυναμική πολλών κοιτασμάτων βαίνει μειούμενη, καθιστώντας επιβεβλημένη την αξιοποίηση νέων φλεβών σε βαθύτερα υποστρώματα των εν λειτουργία γεωτρήσεων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat, η παραγωγή φυσικού αερίου στη Ρουμανία το 2024 ήταν 9,3 δις. κ.μ. (ελαφρώς μειωμένη, κατά 0,8%, σε σχέση με το 2024). Με βάση αυτό, η Ρουμανία ήταν και το 2025 η δεύτερη παραγωγός χώρα φυσικού αερίου στην Ε.Ε. (παρήγε το 30% περίπου του συνόλου), πίσω μόνο από την Ολλανδία (9,45 δις. κ.μ.). Ωστόσο, υπολογιζόμενη σε TJ (τέρα – τζάουλ) η παραγωγή στη Ρουμανία ήταν ανώτερη (1η σε επίπεδο Ε.Ε.) καθώς ανήλθε σε σχεδόν 360 χιλιάδες TJ, ενώ στην Ολλανδία σε 322,5 χιλιάδες TJ (σημειώνεται ότι η αναφορά σε TJ θεωρείται πιο κατάλληλη για συσχέτιση με το επίπεδο της κατανάλωσης, καθώς πρόκειται για μονάδα μέτρησης της θερμογόνου αξίας και όχι του όγκου, όπως τα mc).

Τέλος, σύμφωνα με στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ρουμανίας (INS), η παραγωγή χρησιμοποιήσιμου φυσικού αερίου στη χώρα, ανήλθε σε 7,503 εκ. τόνους ισοδύναμου πετρελαίου (toe) το 2025, 67.500 toe λιγότερους από το 2024 (μείωση 0,9%). Από την άλλη πλευρά, οι εισαγωγές φυσικού αερίου αυξήθηκαν κατά 75% (επιπλέον 1,368 εκ. toe) σε σχέση με το 2024, φθάνοντας σχεδόν τα 3,2 εκ. toe. Σύμφωνα με εκτιμήσεις της Εθνικής Επιτροπής Στρατηγικής και Προβλέψεων (CNSP), η παραγωγή φυσικού αερίου αναμένεται να αυξηθεί με μέσο ετήσιο ρυθμό 1,7% έως το 2027. Έτσι, στην τελευταία Πρόβλεψη Ενεργειακού Ισοζυγίου, η παραγωγή για το 2026 εκτιμήθηκε σε 7,907 εκ. toe (αύξηση 1,5%) και για το 2027 σε 8,176 εκ. toe (αύξηση 3,4%). Όσον αφορά τις εισαγωγές, αναμένεται πτωτική τάση, με απότομη μείωση έως το 2027 (μείωση 6%), σε συνάρτηση με την αύξηση της εγχώριας παραγωγής λόγω της θέσης σε λειτουργία νέων δυνατοτήτων. Ειδικότερα, η CNSP εκτίμησε τις εισαγωγές φυσικού αερίου σε 2,150 εκ. toe για το 2026 (μείωση 2,7%) και 2,022 εκ. toe για το 2027 (μείωση 6%).

Την ιδιοκτησία του δικτύου διανομής φυσικού αερίου στη Ρουμανία έχει η κρατική εταιρεία SNTGN Transgaz SA Medias, η οποία διαχειρίζεται ένα δίκτυο αγωγών μήκους 13.110 χλμ. Η εταιρεία αποτελεί τον τεχνικό βραχίονα του εθνικού συστήματος διανομής και διασφαλίζει, α) την αποτελεσματικότητα, β) την διαφάνεια, γ) την ισονομία πρόσβασης, δ) την ανταγωνιστικότητα, ε) την έρευνα και ανάπτυξη του δικτύου, καθώς και την συμβατότητα με την Ενωσιακή και Εθνική Νομοθεσία σε ότι αφορά τα κριτήρια ποιότητας, λειτουργίας, περιβαλλοντικής προστασίας και βιώσιμης ανάπτυξης. Καίτοι το πλειοψηφικό μερίδιο 58,51% ελέγχεται από το κράτος (Υπουργείο Οικονομίας, Επιχειρηματικότητας & Τουρισμού), η εταιρεία είναι μερικώς ιδιωτικοποιημένη, με το 30,73% του Μετοχικού Κεφαλαίου να ελέγχεται από θεσμικούς επενδυτές και το 10,76% από ιδιώτες.

Επιχειρώντας να διασφαλίσει τόσο την ενεργειακή της ασφάλεια όσο και να εξισορροπήσει μεταβατικά το ενεργειακό της μίγμα, ενώ βρίσκεται σε διαδικασία απολιγνιτοποίησης, η Ρουμανία προτεραιοποιεί, αφενός, την εκμετάλλευση νέων, βαθύτερων, φλεβών σε υπό εκμετάλλευση κοιτάσματα και -κυρίως- την έναρξη εμπορικής άντλησης 10 δις κ.μ. ετησίως από υπεράκτια κοιτάσματα στη Μαύρη Θάλασσα (Deep Neptune και, δευτερευόντως, Doina), από το 2027 (το Μάρτιο του 2025, η OMV Petrom και η ROMGAZ ανακοίνωσαν την έναρξη της πρώτης γεώτρησης στο οικόπεδο Neptun Deep).

Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας της Ρουμανίας (National Energy Regulatory Authority – ANRE) ενέκρινε, με την απόφασή της Νο. 2717/17.12.2024, το Σχέδιο Ανάπτυξης του Εθνικού Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου, για την περίοδο 2024-2033. Στο πλαίσιο αυτό, η ως άνω κρατική διαχειρίστρια εταιρεία Transgaz έχει προϋπολογίσει την επένδυση 4,16 δις ευρώ για την υλοποίηση 13 σημαντικών έργων αναβάθμισης του δικτύου, κατά την περίοδο 2025-2033. Τα εν λόγω έργα στοχεύουν : α/. Στην εξασφάλιση επαρκούς διασυνδεσιμότητας με τις γειτονικές χώρες, β/. Στην δημιουργία περιφερειακών οδεύσεων διανομής προς αξιοποίηση νέων πηγών προσφοράς (π.χ. αεριοποιημένου LNG), γ/. Στην κατασκευή της απαραίτητης υποδομής για την διοχέτευση φυσικού αερίου από υπεράκτια κοιτάσματα στην αγορά τόσο της Ρουμανίας όσο και άλλων χωρών της περιοχής, δ/. Στην επέκταση του δικτύου διανομής για την παροχή αερίου σε πλέον δυσπρόσιτες περιοχές, και ε/. Στην συνεισφορά για την δημιουργία της ενοποιημένης αγοράς φυσικού αερίου της Ε.Ε..

Ως κύρια έργα προτεραιότητας, προσδιορίζονται η επέκταση του αγωγού αμφίδρομης ροής Bulgaria-Romania-Hungary-Austria (BRUA), προϋπολογισμού 855 εκ. ευρώ με σχεδιαζόμενη ολοκλήρωση το 2029 (προς αξιοποίηση και της αυξημένης παροχής φυσικού αερίου από τον Κάθετο Διάδρομο) και η ανάπτυξη του αγωγού Eastring-Romania, Phase I (ετήσια δυναμικότητα 20 bcm, προϋπολογισμός 1,3 δις ευρώ, σχεδιαζόμενη ολοκλήρωση 2028) και Phase II (ετήσια δυναμικότητα 40 bcm, προϋπολογισμός 357 εκ. ευρώ, σχεδιαζόμενη ολοκλήρωση 2033 – υπενθυμίζεται ότι το έργο EASTRING αποτελεί έναν αμφίδρομο αγωγό φυσικού αερίου κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος, ο οποίος προβλέπεται να συνδέσει την Κεντρική και τη Νοτιο-Ανατολική Ευρώπη - Σλοβακία, Ουγγαρία, Ρουμανία και Βουλγαρία - προς αξιοποίηση των κοιτασμάτων της Κασπίας και της Μέσης Ανατολής).

Αναφορικά με τους στόχους του ρ/Υπουργείου Ενέργειας για το φυσικό αέριο, διακρίνουμε : α/. την τάση μείωσης των εισαγωγών (συνεπεία της τόνωσης της εγχώριας παραγωγής, σε συνδυασμό με την μειωμένη κατανάλωση λόγω υψηλών τιμών), με παράλληλη προσπάθεια απεξάρτησης ή έστω περιορισμένης έκθεσης στο ρωσικό φυσικό αέριο και β/. την προτεραιοποίηση εκμετάλλευσης νέων φλεβών είτε σε βαθύτερα υποστρώματα του εδάφους, είτε – και κυρίως – μέσω της έναρξης εμπορικής άντλησης 10 δις κ.μ. ετησίως από υπεράκτια κοιτάσματα στη Μαύρη Θάλασσα (Deep Neptune και, δευτερευόντως, Doina). Απώτερος στόχος είναι η χώρα να καταστεί καθαρός εξαγωγέας φυσικού αερίου με ορίζοντα έως το 2050, το οποίο αποτελεί και την καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης της απανθρακοποίησης της Ρουμανίας, σύμφωνα με το European Green Deal της Ε.Ε., σε πλαίσιο και Συμφωνίας Παρισίων της COP21.

1.3.3. Πυρηνική Ενέργεια

Η Ρουμανία προτεραιοποιεί τον εκσυγχρονισμό και την περαιτέρω ανάπτυξη του εθνικού προγράμματος παραγωγής πυρηνικής ενέργειας, με στόχο την εξισορρόπηση του ενεργειακού της μίγματος, σε μια ιδιαίτερα κρίσιμη χρονική συγκυρία, κατά την οποία επιδιώκονται ταυτόχρονα η πράσινη ενεργειακή μετάβαση και η ενεργειακή απεξάρτηση από τη Ρωσία. Το 2025 περίπου το 20% της ηλεκτρικής ενέργειας της χώρας παρήχθη από τον Πυρηνικό Σταθμό στη Cernavodă.

Επί του παρόντος, λειτουργούν δύο πυρηνικές μονάδες στο εργοστάσιο της Cernavodă, δυναμικότητας 650 Mw έκαστη (συμβάλλοντας κατά 7,7% στο ενεργειακό μείγμα). Χρησιμοποιούν Καναδικούς Αντιδραστήρες Candu-6 τεχνολογίας Heavy Water Reactors (PHWR), των οποίων η λειτουργία ξεκίνησε το 1996 και 2007 αντίστοιχα. Η διάρκεια ζωής της

Μονάδας 1 λήγει το 2029, ωστόσο η Ρουμανία υπέγραψε, στις 12 Ιουνίου 2024, συμφωνία αξίας 240 εκ. Ευρώ με την εταιρεία Canadian Nuclear Partners (θυγατρική της κρατικής Ontario Power Generation), με στόχο την εξασφάλιση παράτασης ζωής 30 ετών της Μονάδας μέσω του εκσυγχρονισμού της. Στις 3 Σεπτεμβρίου 2025, κατόπιν έκδοσης από την Εθνική Επιτροπή Ελέγχου Πυρηνικών Δραστηριοτήτων (CNCAN), της άδειας κατασκευής του ενδιάμεσου αποθετηρίου που προορίζεται για τη διαχείριση, επεξεργασία και αποθήκευση ραδιενεργών αποβλήτων χαμηλού και μετρίου επιπέδου (απόβλητα που προέρχονται από την αναβάθμιση της Μονάδας 1 και τη μακροπρόθεσμη εμπορική εκμετάλλευση των Μονάδων 1 και 2 του πυρηνικού σταθμού Cernavoda), ξεκίνησαν και επίσημα οι εργασίες πολιτικού μηχανικού για τον εκσυγχρονισμό της Μονάδας 1 του εν λόγω πυρηνικού σταθμού.

Περαιτέρω, στις αρχές Ιουλίου 2024, η Ε. Επιτροπή εξέφρασε, κατόπιν σχετικού αιτήματος της Ρουμανικής Κυβέρνησης, την σύμφωνη γνώμη της για την ολοκλήρωση δύο επιπλέον μονάδων (3 & 4), οι οποίες θα χρησιμοποιούν ομοίως αντιδραστήρες Candu-6 και αναμένεται να τεθούν σε εμπορική λειτουργία το 2030 και 2031 αντιστοίχως. Η δυναμικότητά τους αναμένεται να ανέλθει σε 700 Mw περίπου, έκαστος. Την αποπεράτωση των νέων μονάδων θα αναλάβει η Κοινοπραξία FCSA Joint Venture, αποτελούμενη από τις εταιρείες Fluor and Sargent & Lundy (Η.Π.Α.), Atkins Realis (Καναδάς) και Ansaldo Nucleare (Ιταλία). Το σχέδιο θα συγχρηματοδοτηθεί από τις Τράπεζες EXport-IMport των τριών χωρών (3 δισ. δολ. ΗΠΑ, 2 δισ. δολ. Καναδά και 2 δισ. ευρώ αντιστοίχως). Από πλευράς Ρουμανίας, την διαδικασία ολοκλήρωσης και θέσης σε λειτουργία διαχειρίζεται η εταιρεία EnergoNuclear, θυγατρική της κρατικής SN Nuclearelectrica.

Η έμφαση από ρουμανικής πλευράς αποδίδεται περισσότερο στην ανάπτυξη Μονάδων Μικρών Αρθρωτών Αντιδραστήρων (Small Modular Reactors – SMR), οι οποίοι συνδυάζουν μικρό μέγεθος με υψηλή αποδοτικότητα και χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα. Η SN Nuclearelectrica (το μετοχικό κεφάλαιο της οποίας ελέγχεται κατά 82,5% από το ρ/Υπουργείο Ενέργειας), κατόπιν συμφωνίας με την NuScale Power Corporation (αμερικανική εταιρεία που αναπτύσσει και προωθεί SMRs), σχημάτισε την Κοινοπραξία RoPower Nuclear SA με την Ρουμανική εταιρεία ενέργειας Nova Power & Gas, με στόχο την δημιουργία της Πυρηνικής Μονάδας **Nuscale VOYGR SMR**, πλησίον της Κοινότητας Doicești, περί τα 90 χλμ. βορειοδυτικά του Βουκουρεστίου. Προβλέπεται η εγκατάσταση σειράς 6 αρθρωτών αντιδραστήρων, συνολικής δυναμικότητας 462 Mw. Η Μονάδα, με εκτιμώμενο χρόνο ολοκλήρωσης το 2030, προβλέπεται να μειώσει την ετήσια εκπομπή διοξειδίου του άνθρακα στην ατμόσφαιρα κατά 4 εκατομμύρια τόνους. Περαιτέρω, το Εθνικό Ινστιτούτο Πυρηνικής Έρευνας και Ανάπτυξης (RATEN) σχεδιάζει την κατασκευή Μονάδας **EU-SMR-LFR** (περισσότερο γνωστή ως ALFRED), βασισμένης σε αντιδραστήρα τέταρτης γενιάς, πλησίον Κοινότητας Mioveni, περί τα 130 χλμ. βορειοδυτικά του Βουκουρεστίου. Πρόκειται για διεθνή κοινοπραξία με εταίρους τις Ansaldo Nucleare (Ιταλία), SCK-CEN (Βέλγιο) & ENEA (Ιταλία), με σκοπό την αξιοποίηση της πρωτοποριακής τεχνολογίας με ψύξη μέσω υγρού μολύβδου (Liquid Lead-Cooled Fast Reactor), η οποία είναι εξαιρετικά ανταγωνιστική, ενισχύει το επίπεδο ασφαλείας, βελτιστοποιεί την χρήση του καυσίμου και μειώνει τον όγκο και την τοξικότητα των αποβλήτων. Η Μονάδα ALFRED αναμένεται να ολοκληρωθεί το 2028.

Συμπερασματικά, η επέκταση και ανάπτυξη του πυρηνικού προγράμματος της Ρουμανίας ενέχει κρίσιμο ρόλο : α) στην απεξάρτηση από τις εισαγωγές ενέργειας από τη Ρωσία, β) στην σταδιακή κατάργηση των θερμικών ηλεκτροπαραγωγών μονάδων καύσης λιγνίτη, γ) στον συνδυασμό της επίτευξης της πράσινης μετάβασης και της συγκράτησης των τιμών καταναλωτή, δ) στη σταδιακή μείωση χρήσης ενεργειακών πόρων χαμηλότερου, πλην όμως

υπαρκτού, περιβαλλοντικού αποτυπώματος, όπως το φυσικό αέριο, το μπλε υδρογόνο και οι τεχνολογίες Δέσμευσης και Αποθήκευσης Διοξειδίου του Άνθρακα (Carbon Capture and Storage, CCS), και ε) στην εξασφάλιση ενεργειακής αυτονομίας και ασφάλειας υπό το καθεστώς απρόβλεπτων γεωστρατηγικών εξελίξεων.

1.3.4. Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας

Τα 2/3 του συνόλου της παραγόμενης στη χώρα ηλεκτρικής ενέργειας (66,2%) προέρχονται από καθαρές πηγές όπως η υδροηλεκτρική, η πυρηνική, η αιολική και η ηλιακή ενέργεια. Την περίοδο 1.1. - 31.12.2025, η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας στη Ρουμανία ανήλθε σε 51.388,5 εκατομμύρια kWh, σημειώνοντας μείωση κατά 1.059,4 εκατομμύρια kWh (-2,0%) σε σύγκριση με την περίοδο 1.1-31.XII.2024. Η παραγωγή από θερμοηλεκτρικούς σταθμούς ανήλθε σε 17.372,6 εκατομμύρια kWh (33,8%), σημειώνοντας μείωση κατά 83,1 εκατομμύρια kWh (-0,5%). Η παραγωγή από υδροηλεκτρικούς σταθμούς ανήλθε σε 12.404,9 εκατομμύρια kWh (24,1%), σημειώνοντας μείωση κατά 1.908,5 εκατομμύρια kWh (-13,3%), ενώ η παραγωγή από πυρηνικούς σταθμούς ανήλθε σε 11.012,4 εκατομμύρια kWh (21,4%), σημειώνοντας αύξηση κατά 100,4 εκατομμύρια kWh (+0,9%). Η παραγωγή από αιολικούς σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής, κατά την περίοδο 1.1-31.XII.2025, ανήλθε σε 6.045,9 εκατομμύρια kWh (11,7%), μείωση κατά 312,7 εκατομμύρια kWh σε σύγκριση με την περίοδο 1.1-31.XII.2024, ενώ η ηλιακή ενέργεια που παρήχθη σε φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις ανήλθε σε 4552,7 εκατομμύρια kWh (8,9%), σημειώνοντας αύξηση κατά 1144,5 εκατομμύρια kWh σε σύγκριση με το 2024.

ι. Υδροηλεκτρική Ενέργεια

Η αξιοποίηση της υδροηλεκτρικής ενέργειας είναι εξαιρετικά υψηλή στη Ρουμανία, καθώς βρίσκονται σε λειτουργία 208 υδροηλεκτρικές μονάδες, η μερίδα του λέοντος των οποίων κατασκευάστηκε κατά την περίοδο 1960-1980.

Τις υδροηλεκτρικές μονάδες της χώρας διαχειρίζεται η κρατική εταιρεία Hidroelectrica (ο μεγαλύτερος παραγωγός ανανεώσιμης ενέργειας στη Ρουμανία, καθώς εκμεταλλεύεται 188 υδροηλεκτρικά εργοστάσια συνολικής ισχύος 6,4 GW, καθώς και το αιολικό πάρκο Crucea ισχύος 108 MW - κατέχει επίσης την πρώτη θέση σε εθνικό επίπεδο μεταξύ των προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας ως προς το μέγεθος του χαρτοφυλακίου πελατών της). Τα σημαντικότερα υδροηλεκτρικά έργα (YHE) είναι τα Portile de Fier I (1.161 MW), Lotru-Ciunget (509 MW), Raul Mare Retezat (335 MW), Portile de Fier II (245 MW), Mariselu (219 MW), Vidraru (219 MW), και Stejarul Bicz (208 MW). Η Ρουμανία εκτιμάται ότι διαθέτει μη αξιοποιημένη υδροηλεκτρική ισχύ της τάξης των 9 GW.

Το 2025, εξαιτίας των δυσμενών μετεωρολογικών συνθηκών, η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από υδροηλεκτρικούς σταθμούς μειώθηκε κατά 13,3% ή 1.908,5 εκατομμύρια kWh σε σχέση με το αμέσως προηγούμενο έτος (2024). Πρόκειται για τη χαμηλότερη υδροηλεκτρική παραγωγή που έχει καταγραφεί ποτέ στη Ρουμανία. Παρά ταύτα, το 2025, η Hidroelectrica επένδυσε συνολικά 781 εκατ. λεί (περίπου 155 εκ. ευρώ), σημειώνοντας αύξηση 32% σε σχέση με το 2024 – οι υψηλότερες επενδύσεις στην ιστορία της εταιρείας.

Περαιτέρω, επιβεβαιώνοντας την σημασία της υδροηλεκτρικής ενέργειας, το Ανώτατο Συμβούλιο Εθνικής Άμυνας της Ρουμανίας (Supreme Council for Country's Defense – CSAT) αποφάσισε επί της αρχής την ένταξη 10 ημιτελών υδροηλεκτρικών έργων εγκαταστημένης ισχύος 700 MW στον κατάλογο έργων εθνικής σημασίας. Η κατασκευή των έργων αυτών ξεκίνησε μετά το 1989 και ο

βαθμός υλοποίησης κυμαίνεται μεταξύ 60 και 90%, πλην όμως δεν έχει καταστεί δυνατή η ολοκλήρωσή τους για ποικίλους “γραφειοκρατικούς, κυρίως” λόγους, όπως η εξασφάλιση περιβαλλοντικών αδειών λειτουργίας ή ο αποχαρακτηρισμός δασικών περιοχών. Στο πλαίσιο, ωστόσο, του τρέχοντος περιβαλλοντικού δόγματος της Ρουμανίας περί εξασφάλισης “ασφαλούς, φθηνής και πράσινης ενέργειας”, προτεραιοποιείται πλέον η ολοκλήρωση και έναρξη λειτουργίας των μονάδων αυτών εντός τριών, το αργότερο, ετών, καθώς εκτιμάται ότι θα ενισχύσουν κατά 10% την παραγόμενη στη χώρα υδροηλεκτρική ενέργεια, ενισχύοντας την ενεργειακή ανεξαρτησία και ασφάλεια, τον περιορισμό των διακοπών ρεύματος και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της χώρας δια της εξασφάλισης χαμηλότερων τιμών ηλεκτρικής ενέργειας. Η Hidroelectrica δημοσίευσε την ετήσια έκθεσή της για το 2025, ένα έτος που χαρακτηρίστηκε από δύσκολες υδρολογικές συνθήκες.

ii. Ηλιακή ενέργεια

Η Ρουμανία εμφανίζει αξιόλογη προοπτική παραγωγής ηλιακής ενέργειας, ιδίως στο νότιο τμήμα της, όπου και καταγράφονται περί τις 210 ημέρες ηλιοφάνειας ετησίως. Οι πλέον πρόσφορες περιοχές για την ανάπτυξη φωτοβολταϊκών πάρκων είναι οι ακτές της Μαύρης Θάλασσας, η Βόρεια Dobruja (νοτιοανατολικά) και η Oltenia (νοτιοδυτικά).

Σύμφωνα με την τελευταία έκθεση της Solar Power Europe, της ένωσης της φωτοβολταϊκής βιομηχανίας στην Ευρώπη (Δεκέμβριος 2025), η Ρουμανία παρουσίασε τη μεγαλύτερη αύξηση στον τομέα της φωτοβολταϊκής ενέργειας στην Ευρώπη το 2025 – αύξηση 45% σε σύγκριση με το 2024 (και σε αντίθεση μάλιστα με τα γενικότερα σημάδια κόπωσης που παρουσιάζει ο τομέας στη Γηραιά Ήπειρο). Πιο συγκεκριμένα, η Ρουμανία, η οποία μπήκε για πρώτη φορά το 2024 στην πρώτη δεκάδα των μεγαλύτερων φωτοβολταϊκών αγορών της Ευρώπης, ενίσχυσε τη θέση της το 2025, προσθέτοντας 2,5 GW εγκατεστημένης ισχύος (1,7 GW είχαν προστεθεί το 2024). Σύμφωνα με την έκθεση, “...η ρουμανική αγορά, σχετικά σταθερή στον τομέα των εγκαταστάσεων σε στέγες και με ταχεία ανάπτυξη στον τομέα των μεγάλων εγκαταστάσεων, υποστηρίζεται από ένα πλαίσιο σταθερών δημόσιων πολιτικών, σύντομων προθεσμιών αδειοδότησης, επιταχυνόμενης ανάπτυξης της εφαρμογής συστημάτων αποθήκευσης ενέργειας (BESS), της εμφάνισης μιας αγοράς συμβάσεων αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας (PPA) και διαγωνισμών για συμβάσεις διαφοράς τιμής (CfD)...”. Η Solar Power Europe εκτιμά ότι στο τέλος του 2025, η συνολική εγκατεστημένη ισχύς στη Ρουμανία (πάρκα και παραγωγοί-καταναλωτές/prosumers) θα ανέλθει σε 7,6 GW, γεγονός που την κατατάσσει στη 12η θέση στην ΕΕ στον τομέα αυτό. Το 51% της ισχύος αφορά πάρκα και το υπόλοιπο παραγωγούς-καταναλωτές. Παράλληλα, με βάση ένα μέσο σενάριο, η Ρουμανία θα φτάσει τα 24 GW εγκατεστημένης φωτοβολταϊκής ισχύος – δηλαδή πάνω από τρεις φορές περισσότερο από ό,τι σήμερα – έως το 2030, καταλαμβάνοντας την έκτη θέση μεταξύ των 10 σημαντικότερων αγορών ως προς την ανάπτυξη. Ως παράγοντα ανάπτυξης, η έκθεση αναγνωρίζει τη σημαντική χρηματοδότηση που παρέχεται από την Ε.Ε., μέσω του Ταμείου Εκσυγχρονισμού και του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (PNRR).

iii. Αιολική ενέργεια

Σύμφωνα με μελέτη του Austrian Institute of Technology (AIT), η Ρουμανία διαθέτει δυναμικό εκμετάλλευσης χερσαίων αιολικών πόρων ισχύος 166 GW, με τις πλέον ευοίωνες προοπτικές ανάπτυξης αιολικών πάρκων να εντοπίζονται στους Νομούς Brăila, Constanța, Galați, Ialomița και Tulcea.

Το 2025, η πραγματικά εγκατεστημένη ισχύς αιολικής ενέργειας στη Ρουμανία έφτασε περίπου τα 3,47 GW, σηματοδοτώντας μια σημαντική ανάκαμψη από τη στασιμότητα που την κρατούσε γύρω στα 3 GW επί πέντε έτη. Αυτή η αύξηση οφείλεται στην ολοκλήρωση νέων έργων και σε μια σημαντική προσπάθεια αναβάθμισης των υφιστάμενων εγκαταστάσεων με πιο αποδοτικές ανεμογεννήτριες. Η ρ/Κυβέρνηση επιτάχυνε τη μετάβαση στις ΑΠΕ μέσω του προγράμματος στήριξης «Συμβάσεις Διαφοράς» (CfD), το οποίο εξασφάλισε σταθερότητα εσόδων για τους παραγωγούς. Ειδικότερα, εντός του 2025, στο δεύτερο γύρο δημοπρασιών CfD, επιλέχθηκαν αιολικά έργα συνολικής ισχύος 1,26 GW, με μέση τιμή ανάθεσης 73,89 €/Mwh. Στη συνέχεια, μέσω τρίτης δημοπρασίας, εγκρίθηκαν επιπλέον 316 MW χερσαίας αιολικής ισχύος. Παράλληλα, ξένες εταιρείες όπως η δανέζικη Vestas και η αμερικανική GE Vernova εξασφάλισαν σημαντικές παραγγελίες, μεταξύ των οποίων η Φάση II του αιολικού πάρκου Vifor στο Buzau, ισχύος 269 MW και το αιολικό πάρκο Ialomîța στη ΝΑ Ρουμανία, ισχύος 252 MW. Είναι επίσης σημαντικό να αναφερθεί ότι η αιολική ενέργεια αντιπροσώπευε το 11,7% της εγχώριας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας το 2025, διαδραματίζοντας κρίσιμο ρόλο στη μείωση των καθαρών εισαγωγών ηλεκτρικής ενέργειας κατά τις βραδινές ώρες αιχμής, όταν η παραγωγή από ηλιακή ενέργεια δεν είναι διαθέσιμη. Με το βλέμμα στραμμένο στο μέλλον, η Ρουμανία στοχεύει να διπλασιάσει σχεδόν την αιολική της ισχύ σε 6,1–6,5 GW έως το 2030. Η χώρα θέτει επίσης τα θεμέλια για την ανάπτυξη υπεράκτιας αιολικής ενέργειας στη Μαύρη Θάλασσα, με στόχο να τεθεί σε λειτουργία το πρώτο υπεράκτιο αιολικό πάρκο έως το 2032. Με τον τρόπο αυτό η Ρουμανία θα καταστεί η πρώτη χώρα που θα αναπτύξει υπεράκτια αιολικά πάρκα στη Μαύρη Θάλασσα, καθώς μελέτη της Παγκοσμίου Τράπεζας υποδεικνύει ότι η χώρα διαθέτει συνολική δυνατότητα (capacity) άντλησης 76 GW ενέργειας από τον εν λόγω πόρο. Από την άλλη πλευρά, η καθυστέρηση εκσυγχρονισμού του δικτύου διανομής λειτουργεί αποθαρρυντικά για τις απαραίτητες επενδύσεις, καθώς μάλιστα, σε πολλές περιπτώσεις, είναι δυσχερές γεωγραφικά να διοχετευθεί η παραγόμενη αιολική ενέργεια στο εθνικό δίκτυο.

iv. Βιοκαύσιμα

Η Ρουμανία διαθέτει τα **τρίτα σημαντικότερα αποθέματα γεωθερμικής ενέργειας** της Ε. Ένωσης, μετά από την **Ελλάδα** και την Ιταλία, με θεωρητική δυνατότητα παραγωγής πέραν των 2,2 GWh ετησίως. Σε γενικές γραμμές, οι γεωθερμικοί πόροι της χώρας είναι χαμηλής και μέσης ενθαλπίας (ως ανωτέρω, από 50°C έως 120°C), με καταλληλότητα κυρίως για τηλεθέρμανση κτιρίων, γεωργία, βιομηχανικής κλίμακας θερμοκήπια και ιαματικά λουτρά. Η βέλτιστη ποιότητα γεωθερμικών πηγαδιών της Ρουμανίας καταγράφεται στο δυτικότερο τμήμα της χώρας, και, δευτερευόντως, διάσπαρτα στα Καρπάθια και σε περιοχές ανατολικά του Βουκουρεστίου. Η αξιοποίησή τους είναι, επί του παρόντος, ιδιαίτερα περιορισμένη σε χρήσεις αναψυχής (spas) και τηλεθέρμανσης συγκεκριμένων περιοχών στα δυτικά της χώρας (Oradea, Sânmartin, Beiuș & Nădlac). Παρά την “ιστορική εξοικείωση” της χώρας με την γεωθερμική ενέργεια (κυρίως, βέβαια, ως προς την ανάπτυξη ιαματικών λουτροπόλεων και, σε ένα βαθμό, δικτύων αστικής θέρμανσης), η Ρουμανία βρίσκεται σήμερα αντιμέτωπη με κατωτέρω ζητήματα ως προς την αξιοποίηση των πλούσιων γεωθερμικών της πεδίων:

- Περιορισμένος βαθμός προτεραιοποίησης από πλευράς Κυβέρνησης και πολυδιάσπαση αρμοδιοτήτων σε διάφορα Υπουργεία και Υπηρεσίες, με αποτέλεσμα

ένα μη επικαιροποιημένο και μη ενθαρρυντικό θεσμικό πλαίσιο για την προσέλκυση επενδύσεων,

- Εγγενώς, η εκμετάλλευση της γεωθερμίας, σε σύγκριση με άλλες Α.Π.Ε., ενέχει σημαντικότερο βαθμό επιχειρηματικού κινδύνου στις αρχικές φάσεις ανάπτυξης (το 12-15% του συνολικού κόστους επένδυσης αφορά την αδειοδότηση και την εξερεύνηση) και το υψηλό κόστος βαθιών γεωτρήσεων (η πλειονότητα των γεωθερμικών πεδίων της Ρουμανίας βρίσκονται σε 3.000 περίπου μέτρα βάθους) και ανάπτυξης πεδίων, μπορεί να φτάσει έως και το 50% της συνολικής επένδυσης.
- Ανεπαρκής και μη επικαιροποιημένη γεωλογική καταγραφή των εκμεταλλεύσιμων κοιτασμάτων της χώρας. Στο σημείο αυτό, η Ρουμανία θα μπορούσε, ενδεχομένως, να επεκτείνει την, εξεταζόμενη, συμφωνία συνεργασίας με την κορυφαία στη γεωλογική χαρτογράφηση, Γεωλογική Υπηρεσία των Η.Π.Α. ώστε να καλύψει, πέραν της επικαιροποίησης της συνολικής εικόνας του ορυκτού πλούτου της χώρας, και τα γεωθερμικά της πεδία.

υ. Υδρογόνο

Η Εθνική Στρατηγική και το αντίστοιχο Σχέδιο Δράσης της Ρουμανίας για το **Καθαρό Υδρογόνο** (National Hydrogen Strategy and Action Plan 2023-2030, (<https://energie.gov.ro/wp-content/uploads/2023/05/EN-Proiect-National-Hydrogen-Strategy.pdf>), στοχεύει σε επενδύσεις ύψους 4,8 δις ευρώ για την παραγωγή 152,9 χιλιάδων τόνων καθαρού υδρογόνου ετησίως, έως το έτος 2030. Το εν λόγω σχέδιο αποκλείει την χρήση του παραχθέντος καυσίμου για οικιακή θέρμανση και τουρμπίνες συνδυασμένου κύκλου αερίου, και εστιάζει στην διοχέτευσή του στον τομέα των μεταφορών (47,3%), σε υπάρχουσες (37,2%) και υπό σχεδιασμό (15,5%) βιομηχανικές δραστηριότητες, με έμφαση στη χαλυβουργία. Στο ίδιο πλαίσιο, υπογράφηκε το Νοέμβριο του 2024, η κατ' αποκλειστικότητα χρηματοδοτούμενη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, σύμβαση ύψους 130 εκ. ευρώ, για την κατασκευή του Ρουμανικού Κέντρου Υδρογόνου και Νέων Ενεργειακών Τεχνολογιών, **“RoHydroHub”**. Το έργο “RoHydroHub” εντάσσεται στο πλαίσιο του προγράμματος της Ρουμανίας για την έξυπνη ανάπτυξη, την ψηφιοποίηση και τα χρηματοπιστωτικά μέσα (Smart Growth, Digitization and Financial Instruments Program-PoCIDIF), ενώ η υλοποίησή του εξασφαλίζεται από την σύμπραξη μεταξύ του Εθνικού Ινστιτούτου Έρευνας και Ανάπτυξης Κρυογενετικών και Ισοτοπικών Τεχνολογιών της Ρουμανίας - “ICSI Ramnicu-Valcea” και του Πολυτεχνείου του Βουκουρεστίου.

1.3.5. Οι ελληνικές εταιρείες στον τομέα των ΑΠΕ στη Ρουμανία

α/ Η **ΔΕΗ (PPC)** έχει επενδύσει 3 δις ευρώ στη Ρουμανία και σχεδιάζει την επένδυση επιπλέον 3 δις ευρώ έως το 2030. Κατόπιν εξαγοράς της ENEL Romania, η PPC Romania έχει πλέον 3,1 εκ. πελάτες και 81 καταστήματα στη Ρουμανία, έχοντας αναπτύξει περί τα 134.000 χλμ. δικτύου. Είναι ο δεύτερος μεγαλύτερος προμηθευτής ηλεκτρικής ενέργειας στη ρουμανική αγορά, με μερίδιο αγοράς 16,26%, πολύ κοντά στον ηγέτη Hidroelectrica (16,31%). Καταγράφεται εξαιρετικά έντονη δραστηριοποίηση της **ΔΕΗ Ανανεώσιμες**, η οποία είναι πλέον ο μεγαλύτερος παραγωγός από ΑΠΕ στη χώρα, έχοντας σε λειτουργία 25 αιολικά, φωτοβολταϊκά και υδροηλεκτρικά έργα καθώς και μονάδες αποθήκευσης με μπαταρίες, συνολικής εγκατεστημένης ισχύος πλέον των 1,5 GW (326 MW φωτοβολταϊκά, 1.183 MW αιολικά και 22,3 MW υδροηλεκτρικά).

β/ **Όμιλος MYTILHNAIOY (METLEN)**, απασχολεί 110 εργαζομένους και αναπτύσσει ένα χαρτοφυλάκιο 2,8 GW: 1,6 GW φωτοβολταϊκών (ολοκληρωμένα 420MW) και 1,2 GW μονάδων αποθήκευσης (Battery Energy Storage Systems – BESS). Η εταιρεία εξετάζει το ενδεχόμενο μελλοντικής διαχείρισης μέρους των φωτοβολταϊκών πάρκων που αναπτύσσει, έχοντας υποβάλλει στις Ρουμανικές Αρχές αίτημα αδειοδότησης για εμπορική δραστηριότητα και πωλήσεις ενέργειας σε μεγάλους χρήστες. Ταυτόχρονα, εξετάζει και τη δυνατότητα παροχής ηλεκτρικού ρεύματος στη Μολδαβία και, ενδεχομένως, στην Ουκρανία μέσω διασυνδεδετήριων γραμμών υψηλής τάσεως. Η εταιρεία έλαβε στις 4 Φεβρουαρίου 2025, άδεια από την Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας της Ρουμανίας (ANRE) για την άσκηση δραστηριότητας προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας στη ρουμανική επικράτεια,

γ/ Ο Όμιλος **AVAX** υπέγραψε, στις 31/5/2023, συμφωνία με την Ιρακινή εταιρεία Mass Group Holding (MGH), για την κατασκευή ενός εκ των μεγαλύτερων ενεργειακών έργων στην Ευρώπη. Η Μονάδα ηλεκτροπαραγωγής με καύσιμο φυσικό αέριο MASS MINTIA POWER PLANT, ισχύος 1.750 MW, θα κατασκευαστεί πλησίον της πόλεως Deva (επαρχία Hunedoara). Ο προϋπολογισμός κατασκευής του έργου ανέρχεται σε 673,5 εκ. Ευρώ, με προβλεπόμενη παράδοση το θέρος του 2026. Ο πρώτος αεριοστρόβιλος παραδόθηκε τον Ιούνιο του 2024. Ανέλαβε πρόσφατα (7/2026) την μελέτη, κατασκευή και λειτουργία φωτοβολταϊκού σταθμού ισχύος 275,5 MW και προϋπολογισμού 100,2 εκατ. ευρώ πλησίον πόλης Arad, για λογαριασμό της ΔΕΗ Ανανεώσιμες,

δ/ Η **HELLENiQ Renewables**, έχει ολοκληρώσει δύο φωτοβολταϊκά έργα συνολικής ισχύος 58 MW σε περιοχές Olt και Teleorman και αναμένεται να προσθέσει 158 MW εντός του 2026 και ένα αιολικό ισχύος 96 MW (περιοχή Γαλατσίου) εντός του 2027. Το υπό ανάπτυξη ενεργειακό πορτφόλιο της εταιρείας έως το 2030 αγγίζει τα 850 MW,

ε/ Η Κοινοπραξία **SUNEL-AMERESCO** κατασκευάζει φωτοβολταϊκό πάρκο δυναμικότητας 500MW και προϋπολογισμού 300 εκατ. €. Το εν λόγω πάρκο αναπτύσσεται σε 7.000 στρέμματα συνολικά, πλησίον πόλης Targu Jiu, στη Νοτιο-Δυτική Ρουμανία (περιοχή Oltenia, βορείως της Κράιοβα), σε περιοχή που στο παρελθόν χρησιμοποιούνταν για την απόθεση υπολειμματικής στάχτης από καύση λιγνίτη. Το έργο κατασκευάζεται για λογαριασμό της Κοινοπραξίας Αυστριακού Ομίλου OMV και της Ρουμανικής Κρατικής εταιρείας CE Oltenia, που θα το παραλάβει και θα το διαχειριστεί στο σύνολό του,

στ/ Πρόσφατη αλλά εξαιρετικά δυναμική είσοδος στην αγορά της **ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ**, με σχεδιαζόμενο μελλοντικό χαρτοφυλάκιο φωτοβολταϊκών πάρκων άνω του 1 GW,

ζ/ Η **ECONOUS** αναπτύσσει επί του παρόντος -φωτοβολταϊκά, κυρίως- πάρκα, δυναμικότητας 1,3 GW με επένδυση πλέον των 500 εκατ. €,

η) Η **MORE** του Ομίλου Motor Oil έχει κατασκευάσει (συμμετέχοντας με μειοψηφικό μερίδιο 49%, σε Κοινοπραξία με Alive Renewable Holding Limited), δύο φωτοβολταϊκά πάρκα συνολικής δυναμικότητας περί τα 200 MW στην περιοχή Buzău,

θ/ Η **ΣΩΛΗΝΟΥΡΓΕΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ** έχει κατασκευάσει 196 χλμ. υποθαλάσσιου αγωγού για την διασύνδεση υπό ανάπτυξη υποθαλάσσιου κοιτάσματος φυσικού αερίου Neptune Deep με το επίγειο εθνικό δίκτυο.

ι/ Η εταιρεία συμμετοχών Navios Investment Srl, ελληνικών συμφερόντων σε ποσοστό 50%, διαθέτει στο χαρτοφυλάκιο της την εταιρεία **Montana Renewable Energy** με φωτοβολταϊκά πάρκα σε λειτουργία 12 MWp, την εταιρεία Ecoterra Biogas με το μεγαλύτερο έργο βιοαερίου της Ρουμανίας ισχύος 3 MW, το οποίο αξιοποιεί για τη λειτουργία του οργανικά απόβλητα, τις εταιρίες Energy Innovative Solutions και Restore Energy οι οποίες διαθέτουν σε λειτουργία από ένα έργο με μηχανές φυσικού αερίου η καθεμία ισχύος 20 MWp έκαστο και από ένα έργο αποθήκευσης με μπαταρίες ισχύος 6MW/6MWh έκαστο τα οποία χρησιμοποιούνται για την παροχή υπηρεσιών εξισορρόπησης του δικτύου, καθώς και την εταιρεία Vermont Green Energy η οποία αυτή την περίοδο κατασκευάζει σε ιδιόκτητο ακίνητο 50 εκταρίων πλησίον του Βουκουρεστίου ένα υβριδικό φωτοβολταϊκό έργο ισχύος 40 MWp με αποθήκευση με μπαταρίες ισχύος 50MW/100MWh.

1.4. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

1.4.1 ΕΜΠΟΡΙΟ ΑΓΑΘΩΝ

Το 2025, οι ρ/εξαγωγές ανήλθαν σε 96,607 δισ. ευρώ (αυξημένες κατά 4,2% σε σχέση με το 2024) και οι εισαγωγές σε 129,351 δισ. ευρώ (+2,6%). Το εμπορικό έλλειμμα ήταν 32,744 δισ. ευρώ, δηλαδή 647 εκ. ευρώ λιγότερα από το 2024 (+2,0%). Η διαχρονική εξέλιξη του εξωτερικού εμπορίου της χώρας καταγράφεται στον ακόλουθο πίνακα:

Πίνακας 5: Εξωτερικό εμπόριο αγαθών της Ρουμανίας (σε δισ. ευρώ)

Δισ. Ευρώ	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Μεταβολή 2025/2024
Εξαγωγές αγαθών	62,175	74,701	91,952	93,098	92,692	96,607	+4,2%
Εισαγωγές αγαθών	80,564	98,401	126,05	122,046	126,083	129,351	+2,6%
Εμπορικό ισοζύγιο	-18,388	-23,700	-34,095	-28,948	-33,391	-32,744	+2,0%

Πηγή: Εθνικό Ινστιτούτο Στατιστικής Ρουμανίας (επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Βουκουρεστίου)

Όσον αφορά στις εξαγωγές αγαθών, τα δέκα κυριότερα εξαγωγίμα προϊόντα της Ρουμανίας είναι: αυτοκίνητα και λοιπά οχήματα, μηχανολογικός εξοπλισμός, βιομηχανικά μηχανήματα και εξοπλισμός, δημητριακά, καουτσούκ και τεχνουργήματα από καουτσούκ, ορυκτά καύσιμα (πετρέλαιο), τεχνουργήματα από χυτοσίδηρο, σίδηρο ή χάλυβα, επαγγελματικά και επιστημονικά όργανα και εξοπλισμό, έπιπλα και ενδύματα.

Πίνακας 6: Εξαγωγές αγαθών Ρουμανίας (σε εκ. ευρώ)

2ψήφιο κεφάλαιο συνδυασμένης ονοματολογίας	2025		Μεταβολή στην αξία
	Αξία	% στο σύνολο	2025/2024
78. Αυτοκίνητα, οχήματα, ελκυστήρες, ποδήλατα	16.946,1	17,5%	+6,3%
77. Ηλεκτρικά μηχανήματα, συσκευές και τα μέρη τους	14.849,0	15,4%	+0,5%
74. Γενικά βιομηχανικά μηχανήματα και εξοπλισμός	5.536,9	5,7%	+1,2%
04. Δημητριακά	3.641,3	3,8%	+5,7%
62. Καουτσούκ και τεχνουργήματα από καουτσούκ	3.510,7	3,6%	+5,7%
33. Πετρέλαιο και πετρελαϊκά προϊόντα	2.933,1	3,0%	+1,6%
69. Τεχνουργήματα από χυτοσίδηρο, σίδηρο ή χάλυβα	2.715,2	2,8%	-7,3%

87. Επαγγελματικά και επιστημονικά όργανα και εξοπλισμός	2.647,7	2,7%	-3,8%
82. Έπιπλα και μέρη αυτών	2.485,8	2,6%	+1,2%
84. Ενδύματα και αξεσουάρ ένδυσης	2.259,2	2,3%	+1,1%

Πηγή: Εθνικό Ινστιτούτο Στατιστικής Ρουμανίας (επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Βουκουρεστίου)

Τα κυριότερα αγαθά που εισάγει η χώρα είναι μηχανές, συσκευές, ηλεκτρολογικός εξοπλισμός, λέβητες, αυτοκίνητα, ορυκτά καύσιμα (πετρέλαιο), φαρμακευτικά προϊόντα, σίδηρος, χάλυβας, όργανα και συσκευές οπτικής και κινηματογραφίας και κλωστοϋφαντουργικά νήματα και υφάσματα,

Πίνακας 7: Εισαγωγές αγαθών στη Ρουμανία (σε εκ. ευρώ)

2ψήφιο κεφάλαιο συνδυασμένης ονοματολογίας	2025		Μεταβολή στην αξία
	Αξία	% στο σύνολο	2025/2024
77. Ηλεκτρικά μηχανήματα, συσκευές και τα μέρη τους	14.985,1	11,6%	+8,2%
78. Αυτοκίνητα, οχήματα, ελκυστήρες, ποδήλατα	12.682,3	9,8%	+1,6%
54. Φαρμακευτικά προϊόντα	6.704,2	5,2%	+8,5%
74. Γενικά βιομηχανικά μηχανήματα και εξοπλισμός	6.653,6	5,1%	+3,6%
54. Πετρέλαιο και πετρελαϊκά προϊόντα	6.632,0	5,1%	-14,7%
67. Χυτοσίδηρος, σίδηρος και χάλυβας	5.396,3	4,2%	+5,9%
69. Τεχνουργήματα από χυτοσίδηρο, σίδηρο ή χάλυβα	5.034,6	3,9%	+2,8%
76. Συσκευές και εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών και ήχου για ηχογράφηση και αναπαραγωγή	3.986,2	3,1%	+0,7%
72. Εξοπλισμός και μηχανήματα για ειδικευμένες βιομηχανίες	3.404,0	2,6%	-1,0%
84. Ενδύματα και αξεσουάρ ένδυσης	2.958,0	2,3%	+3,9%

Πηγή: Εθνικό Ινστιτούτο Στατιστικής Ρουμανίας (επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Βουκουρεστίου)

Οι κυριότερες χώρες – εμπορικοί εταίροι της Ρουμανίας, όσον αφορά εξαγωγές και εισαγωγές είναι οι εξής :

Πίνακας 8 : Οι προορισμοί εξαγωγών Ρουμανίας και η θέση της Ελλάδας το 2025

Θέση	Χώρα	2025 εκ. ευρώ	Μερίδιο επί συνόλου εξαγωγών	2025 σε σχέση με 2024
Σύνολο εξαγωγών		96.607	100,0%	4,2%
1	Γερμανία	19.291,9	20,0%	1,3%
2	Ιταλία	8.558,4	8,9%	-3,3%
3	Γαλλία	6.052,0	6,3%	3,1%
4	Ουγγαρία	5.325,3	5,5%	8,2%
5	Βουλγαρία	4.175,5	4,3%	1,7%
6	Ολλανδία	3.924,3	4,1%	16,2%
7	Τουρκία	3.898,8	4,0%	17,3%
8	Πολωνία	3.858,6	4,0%	3,9%
9	Τσεχία	3.125,5	3,2%	1,3%
10	Μολδαβία	2.911,4	3,0%	29,1%
11	Ην. Βασίλειο	2.900,9	3,0%	-
12	Ισπανία	2.852,8	3,0%	-0,9%
13	Βέλγιο	2.210,1	2,3%	17,8%
14	Σλοβακία	2.126,3	2,2%	4,0%
15	Η.Π.Α.	2.123,2	2,2%	-7,1%
16	Αυστρία	1.933,9	2,0%	2,6%
17	Ουκρανία	1.629,2	1,7%	-13,0%
18	Σερβία	1.572,0	1,6%	32,5%
19	Ελλάδα	1.379,7	1,4%	11,4%
20	Ελβετία	1.362,3	1,4%	-1,4%

Πηγή: Εθνικό Ινστιτούτο Στατιστικής Ρουμανίας (επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Βουκουρεστίου)

Παρατηρούμε ότι οι εξαγωγές προς τις πρώτες 20 χώρες - πελάτες της Ρουμανίας καλύπτουν το 84,1% του συνόλου αυτών (το 2024 κάλυπταν το 84,3%). Οι χώρες της Ε.Ε. αποτελούν τις κύριες αγορές στις οποίες κατευθύνονται τα ρ/αγαθά : το 2025 οι εξαγωγές σε αυτές ανήλθαν σε 68.913,9 εκ. ευρώ (71,33% του συνόλου έναντι 71,98 το 2024). Η Ελλάδα καταλαμβάνει και πάλι την 19η θέση μεταξύ των προορισμών των ρ/εξαγωγών, αλλά με αύξηση 11,4% στην αξία των προϊόντων σε σύγκριση με το 2024. Τη μεγαλύτερη αύξηση παρουσιάζουν οι εξαγωγές προς τη Σερβία (32,5%), τη Μολδαβία (29,1%) και την Τουρκία (17,3%), αντίθετα σημαντική μείωση (-13%) καταγράφεται στις εξαγωγές προς την Ουκρανία.

Πίνακας 9 : Οι προμηθευτές Ρουμανίας και η θέση της Ελλάδας το 2025

Θέση	Χώρα	2025 εκ. ευρώ	Μερίδιο επί συνόλου εξαγωγών	2025 σε σχέση με 2024
Σύνολο εισαγωγών		129.351	100,0%	2,6%
1	Γερμανία	23.184,0	17,9%	-1,4%
2	Ιταλία	10.358,6	8,0%	-0,8%
3	Κίνα	9.106,6	7,0%	16,2%
4	Ουγγαρία	8.873,4	6,9%	6,7%
5	Πολωνία	8.293,1	6,4%	3,6%
6	Τουρκία	7.194,4	5,6%	1,2%
7	Βουλγαρία	6.093,9	4,7%	8,0%
8	Ολλανδία	5.984,5	4,6%	10,1%
9	Γαλλία	5.205,6	4,0%	-2,3%
10	Ισπανία	4.033,2	3,1%	4,8%
11	Αυστρία	4.032,6	3,1%	3,3%
12	Τσεχία	3.603,3	2,8%	-0,8%
13	Βέλγιο	3.157,2	2,4%	0,7%
14	Σλοβακία	2.614,3	2,0%	1,2%
15	Καζακστάν	2.496,5	1,9%	-3,2%
16	Ελλάδα	2.242,6	1,7%	13,0%
17	Ελβετία	1.512,3	1,2%	-3,7%
18	Η.Π.Α.	1.400,5	1,1%	6,4%
19	Σερβία	1.382,5	1,1%	17,8%
20	Σλοβενία	1.283,8	1,0%	15,0%

Πηγή: Εθνικό Ινστιτούτο Στατιστικής Ρουμανίας (επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Βουκουρεστίου)

Οι εισαγωγές από τις πρώτες 20 χώρες - πελάτες της Ρουμανίας καλύπτουν το 86,5% του συνόλου αυτών (το 2024 κάλυπταν το 85,8%). Οι χώρες της Ε.Ε. αποτελούν τους κύριους προμηθευτές της Ρουμανίας : το 2025 οι εισαγωγές από αυτές ανήλθαν σε 93.243,8 εκ. ευρώ (72,1% του συνόλου, όπως ακριβώς και το 2024). Η Ελλάδα καταλαμβάνει και πάλι την 16η θέση μεταξύ των προμηθευτριών της Ρουμανίας, αλλά με σημαντική αύξηση 13% στην αξία των ελληνικών προϊόντων που εισήχθησαν στη χώρα. Κατά τα λοιπά, τη μεγαλύτερη αύξηση παρουσιάζουν οι εισαγωγές από τη Σερβία (17,8% - συνολική αύξηση στο διμερές εμπόριο με την όμορη βαλκανική χώρα), την Κίνα (16,2%) και τη Σλοβενία (15,0% - πρώτη είσοδος στην εικοσάδα των προμηθευτριών). Στον αντίποδα, μείωση καταγράφεται στις εισαγωγές από Ελβετία (-3,7%), το Καζακστάν (-3,2%) και τη Γαλλία (-2,3%).

1.4.2 ΕΜΠΟΡΙΟ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Το εμπόριο υπηρεσιών στη Ρουμανία διαρθρώνεται ως εξής για το 2025 (με βάση τα προσωρινά στοιχεία της Εθνικής Τράπεζας της Ρουμανίας - BNR): Οι εισπράξεις ανήλθαν σε 44,266 δισ. ευρώ (+11,6% σε σχέση με το 2024) και οι πληρωμές σε 31,690 δισ. ευρώ (+13,5%), διαμορφώνοντας πλεονασματικό υπέρ της Ρουμανίας ισοζύγιο κατά 12,576 δισ. ευρώ (+7,3%). Ο πίνακας που ακολουθεί αποτυπώνει το εμπόριο υπηρεσιών ανά κατηγορία:

Πίνακας 10: Εισπράξεις – Πληρωμές υπηρεσιών (εκ. ευρώ)

	2024			2025		
	Εισπράξεις	Πληρωμές	Ισοζύγιο	Εισπράξεις	Πληρωμές	Ισοζύγιο
Υπηρεσίες	39.642	27.925	11.717	44.266	31.690	12.576
1. Μεταποίηση	2.940	134	2.806	2.830	133	2.697
2. Μεταφορές	9.351	4.506	4.845	11.154	4.971	6.183
3. Τουρισμός	5.279	8.927	-3.647	5.079	9.541	-4.462
4. Τηλ/νίες, IT	10.168	3.844	6.324	11.520	4.403	7.117
5. Λοιπά	11.904	10.514	1.390	13.683	12.642	1.041

Πηγή: Εθνική (Κεντρική) Τράπεζα Ρουμανίας – BNR

1.5 ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

α. Οι άμεσες επενδύσεις μη κατοίκων στη Ρουμανία (ΑΞΕ - ροές) αυξήθηκαν το 2025 κατά 45%, στα 8,15 δισ. ευρώ σε ακαθάριστη βάση (2,2% του ΑΕΠ, από 1,6% του ΑΕΠ το 2024) και κατά 60% σε καθαρή βάση (μετά την αφαίρεση των εκροών ΑΞΕ), στα 7,59 δισ. ευρώ. Όσον αφορά τις καθαρές εισροές, το μεγαλύτερο μέρος αποτελούνταν από τα επανεπενδυόμενα κέρδη - 4,1 δισ. ευρώ (+37,1% σε ετήσια βάση). Τα νέα κεφάλαια που εισέφεραν οι επενδυτές αυξήθηκαν σημαντικά κατά 75% σε ετήσια βάση το 2025, αλλά παρέμειναν ένα μικρό μέρος των συνολικών ΑΞΕ - μόλις 1,5 δισ. ευρώ (σε καθαρή βάση). Το συνολικό απόθεμα (stock) των ΑΞΕ στη Ρουμανία, ανέρχεται σε (125,079 απόθεμα στις 31.12.2024 + 7,59 =) 132,7 δισ. ευρώ περίπου.

β. Η Ρουμανία αναδείχθηκε ως ένας από τους πιο ελκυστικούς προορισμούς της Ευρώπης για ξένες επενδύσεις, σημειώνοντας άνοδο στην τελευταία κατάταξη της Παγκόσμιας Έρευνας Διευθυντών της PwC για το 2026. Σύμφωνα με την έκθεση, η Ρουμανία ανέβηκε από την 13η στην 9η θέση μεταξύ των ευρωπαϊκών επενδυτικών προορισμών και από την 33η στην 28η θέση παγκοσμίως και κατατάσσεται πλέον μπροστά από χώρες με μακροχρόνια φήμη στην προσέλκυση ξένου κεφαλαίου, όπως η Πορτογαλία, η Ελβετία, το Βέλγιο και η Ελλάδα. Από τα ευρήματα της έκθεσης, φαίνεται ότι η Ρουμανία θεωρείται όλο και περισσότερο ως στρατηγική αγορά και όχι ως αναδυόμενη εναλλακτική λύση. Το απόθεμα άμεσων ξένων επενδύσεων (ΑΞΕ) στη Ρουμανία διπλασιάστηκε μεταξύ 2014 και 2024, αυξάνοντας από 62 δισ. ευρώ σε 125 δισ. ευρώ. Η πλειοψηφία των επενδυτών που επιλέγουν τη Ρουμανία είναι Ευρωπαίοι, ιδίως από την Πολωνία, την Τουρκία, τη Γερμανία, την Ελλάδα, την Αυστρία, την Ιταλία και την Ουκρανία. Η PwC υπογράμμισε μια αυξανόμενη τάση μεταξύ των εταιρειών της Κεντρικής Ευρώπης, ειδικά των πολωνικών, να δίνουν προτεραιότητα στην περιφερειακή επέκταση εντός της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης αντί για τις αγορές της Δυτικής Ευρώπης. Αρκετές μεγάλες πολωνικές επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων των Zabka, Maspex, Polenergia και Elemental Holdings, έχουν ήδη επεκταθεί στη Ρουμανία. Ωστόσο, η

έρευνα διαπίστωσε ότι μόνο το 10% των στελεχών που προσδιόρισαν τη Ρουμανία ως επενδυτικό προορισμό προέρχονταν από χώρες εκτός Ευρώπης, γεγονός που υποδηλώνει ότι η χώρα εξακολουθεί να αντιμετωπίζει προκλήσεις στην προσέλκυση επενδυτών από την Ασία, τη Μέση Ανατολή και την Αμερική. Οι τομείς της μεταποίησης, της μηχανικής, των κατασκευών, του λιανικού εμπορίου, των επιχειρηματικών υπηρεσιών, του τραπεζικού τομέα, των κεφαλαιαγορών, των μεταφορών και της εφοδιαστικής – logistics προσδιορίστηκαν ως οι τομείς που προσελκύουν το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον. Αντίθετα, η τεχνολογία παραμένει ένας τομέας με μικρότερη δυναμική, παρά το ισχυρό δυναμικό ταλέντων της Ρουμανίας στον τομέα της πληροφορικής και το αναπτυσσόμενο ψηφιακό οικοσύστημα. Η έκθεση διαπίστωσε επίσης ότι οι ρουμανικές εταιρείες γίνονται όλο και πιο δραστήριες στο εξωτερικό, με το ήμισυ των ερωτηθέντων διευθυντών να σχεδιάζει επενδύσεις στο εξωτερικό εντός του επόμενου έτους. Οι προτιμώμενοι προορισμοί περιλαμβάνουν τη Γερμανία, την Πολωνία, τις Η.Π.Α., τη Γαλλία, την Τσεχία και τη Μολδαβία. Ωστόσο, τα επίπεδα των επενδύσεων της Ρουμανίας στο εξωτερικό παραμένουν χαμηλά σε σύγκριση με άλλες χώρες της περιοχής, όπως η Πολωνία, η Ουγγαρία και η Τσεχική Δημοκρατία, περιορίζοντας το μακροπρόθεσμο αναπτυξιακό δυναμικό της οικονομίας. Η PwC προσδιόρισε την ένταξη στον ΟΟΣΑ και την εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (PNRR) ως βασικούς μεσοπρόθεσμους στόχους που θα μπορούσαν να ενισχύσουν την εμπιστοσύνη των επενδυτών και επισήμανε ευκαιρίες στους τομείς της ενέργειας, των υποδομών, της άμυνας, του λιανικού εμπορίου και των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, αναδεικνύοντας έργα όπως το Neptun Deep και επενδυτικά προγράμματα χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ (SAFE) ως πιθανούς μοχλούς μελλοντικής ανάπτυξης.

γ. Περαιτέρω, σύμφωνα με έρευνα της ΕΥ, η Ρουμανία κατέλαβε την 11η θέση στην Ευρώπη το 2025, προσελκύνοντας 109 Άμεσες Ξένες Επενδύσεις : από τα 109 αυτά έργα, ο τομέας του Μηχανικού Εξοπλισμού παρέμεινε ο μεγαλύτερος με 17 (16% του συνόλου), ακολουθούμενος από τον τομέα Λογισμικού και Υπηρεσιών Πληροφορικής με 14 (13%), τον τομέα Μεταφορών και Logistics με 13 (12%) και τους τομείς Κατασκευαστών και Προμηθευτών Μεταφορών και Αγροδιατροφής, με 12 ο καθένας (11%). Συνολικά, αυτή η σύνθεση υποδηλώνει τον αυξανόμενο ρόλο της Ρουμανίας τόσο ως βάσης παραγωγής όσο και ως πλατφόρμας για περιφερειακές δραστηριότητες και ενσωμάτωση στις ευρωπαϊκές αλυσίδες εφοδιασμού. Η γεωγραφική κατανομή των επενδύσεων δείχνει επίσης μια σαφή διάκριση μεταξύ του Βουκουρεστίου και του υπόλοιπου της χώρας. Το Βουκουρέστι-Ilfov προηγείται σε αριθμό έργων με 45, αλλά δημιουργεί σχετικά χαμηλό αριθμό θέσεων εργασίας (754, ή περίπου 17 θέσεις εργασίας ανά έργο), αντανakλώντας το προφίλ των επενδύσεων σε υπηρεσίες και δραστηριότητες υποστήριξης. Αντίθετα, οι περιφέρειες της Δύσης, της Κεντρικής, της Βορειοδυτικής και της Νοτιοδυτικής Ρουμανίας αντιπροσωπεύουν το μεγαλύτερο μερίδιο των θέσεων εργασίας που δημιουργήθηκαν – Βορειοδυτική 1.375 θέσεις εργασίας από 14 έργα, Κεντρική 1.108 από 13 έργα, Δυτική 909 από 11 έργα και Νοτιοδυτική Ολτενία 737 από μόλις 4 έργα – υπογραμμίζοντας τον ρόλο τους ως βασικών κόμβων για βιομηχανικές επενδύσεις.

δ. Συνολικά 5.808 εταιρείες με ξένο κεφάλαιο ιδρύθηκαν στη Ρουμανία το 2025, μειωμένες κατά 4,53% σε σύγκριση με το αμέσως προηγούμενο έτος (2024), σύμφωνα με τα στοιχεία που συγκέντρωσε η Εθνική Υπηρεσία Εμπορικού Μητρώου (ONRC). Στο τέλος Δεκεμβρίου 2025, υπήρχαν 263.118 εταιρείες στη Ρουμανία που λειτουργούσαν με ξένα κεφάλαια (+2,25% σε σχέση με το τέλος Δεκεμβρίου 2024). Το εγγεγραμμένο κεφάλαιο ανερχόταν σε 56,809 δισ. ευρώ (+1,46% σε σχέση με 31.12.2024). Ο μεγαλύτερος αριθμός εταιρειών με ξένη

συμμετοχή ανήκει σε Ιταλούς επενδυτές, 54.425 (εγγεγραμμένο κεφάλαιο 2,689 δισ. ευρώ), αλλά η υψηλότερη αξία του μετοχικού κεφαλαίου ανήκε σε ολλανδικές εταιρείες, 9,99 δισ. ευρώ, με 6.286 εταιρείες.

Τομείς προτεραιότητας προς τους οποίους κατευθύνονται οι άμεσες ξένες επενδύσεις είναι η αυτοκινητοβιομηχανία και τα μέρη αυτοκινήτων, ο τραπεζικός τομέας, οι τηλεπικοινωνίες, η ενέργεια και ο κτηματομεσιτικός κλάδος. Η πρωτεύουσα Βουκουρέστι, από μόνη της, προσελκύει το 55% περίπου των επενδύσεων. Παρά το γεγονός ότι ξένες εταιρείες έχουν τις παραγωγικές τους μονάδες στην επαρχία, η έδρα τους βρίσκεται στο Βουκουρέστι. Πιο αναλυτικά, οι σημαντικότεροι τομείς που προσελκύουν ξένες επενδύσεις στη Ρουμανία (με εμβληματικά παραδείγματα ανά τομέα) είναι οι ακόλουθοι :

- η αυτοκινητοβιομηχανία και τα μέρη αυτοκινήτων (Renault, Daimler Benz, Ford, Siemens, Continental Alcoa, Delpi Packard, Michelin, Pirelli)
- ο τραπεζικός και ο χρηματοοικονομικός τομέας (Citibank, Societe Generale, Royal Bank of Scotland, Ing, General Volksbank, Raiffeisen, Alpha Bank, Intesa, Garanti Bank, Erste Bank, Unicredit, Credit Agricole, Allianz, Vista Bank)
- ο τομέας πληροφορικής (Hewlett Packard, Intel, Microsoft, Oracle, Cisco)
- ο τομέας τηλεπικοινωνιών (Telecom, Orange, Telesystem International services, Vodafone).
- Ο ξενοδοχειακός κλάδος (Hilton, Marriott, Howard Johnson, Sofitel, Ramada, Radisson, Accor).
- Η βαριά βιομηχανία (Timken, Lafarge, Heidelberg, Plexus, Lufkin, Toro).
- Ο τομέας των καταναλωτικών αγαθών (Procter and Gamble, Unilever, Henkel, Coca Cola, Pepsico, Parmalat, Smithfield Foods)
- ο τομέας του λιανεμπορίου (Metro, Delhaize, Dm Drogerie, Carrefour, Cora, Selgros, Auchan, Kaufland)

**Πίνακας 11: Άμεσες Ξένες Επενδύσεις ανά χώρα προέλευσης
στο τέλος του 2024 (σε εκ. ευρώ)**

	Απόθεμα άμεσων ξένων επενδύσεων (σε εκ. ευρώ)	Ποσοστό επί του συνόλου (%)
1. Γερμανία	18.662	14,9
2. Αυστρία	14.077	11,3
3. Γαλλία	12.851	10,3
4. Η.Π.Α.	8.338	6,7
5. Ιταλία	7.244	5,8
6. Ολλανδία	6.576	5,3
7. Ελβετία	4.203	3,4
8. Τσεχία	3.541	3,1
9. Ελλάδα	3.783	3,0
10. Μεγ. Βρετανία	3.485	2,8

Πηγή: Εθνική (Κεντρική) Τράπεζα Ρουμανίας – BNR

2.1 ΝΕΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ

Το 2025 ήταν έτος μεγάλων αλλαγών στο φορολογικό καθεστώς της Ρουμανίας. Προκειμένου να αντιμετωπίσει το υπερβολικό δημοσιονομικό έλλειμμα (το οποίο ανήλθε στο τέλος του 2024, στο 9,3% του ΑΕΠ), η νέα Κυβέρνηση υπό τον I. Bolojan, προχώρησε σε μία εκτεταμένη φορολογική μεταρρύθμιση, σε τρεις φάσεις (Ιούλιο, Σεπτέμβριο και Δεκέμβριο 2025). Αναλυτικά :

A. 1η Φάση – Ιούλιος 2025 (Νόμος 141/2025)

Οι κυριότερες αλλαγές αφορούν :

α. Αύξηση του Φ.Π.Α. (με ισχύ από 1η Αυγούστου 2025) :

- αύξηση του κανονικού συντελεστή από 19% σε 21%
 - κατάργηση του μειωμένου συντελεστή 5% και εφαρμογή μειωμένου συντελεστή 11% για τις πράξεις που υπόκεινται επί του παρόντος στον μειωμένο συντελεστή 5% : σχολικά βιβλία, βιβλία, εφημερίδες και περιοδικά, είσοδοι σε κάστρα, μουσεία, μνημεία, ιστορικά μνημεία, αρχιτεκτονικά και αρχαιολογικά μνημεία, ζωολογικούς κήπους και βοτανικούς κήπους, καυσόξυλα και παράδοση θερμικής ενέργειας κατά τη χειμερινή περίοδο (για ορισμένες κατηγορίες καταναλωτών)
 - αύξηση του μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ από 9 % σε 11 % για : φάρμακα για ανθρώπινη χρήση, τρόφιμα, νερό για άρδευση, λιπάσματα και φυτοφάρμακα, υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης, κτίρια που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν ως κατοικίες για ηλικιωμένους και συνταξιούχους, ιδρύματα για παιδιά και κέντρα αποκατάστασης και επανένταξης για ανήλικα άτομα με αναπηρία, υπηρεσίες διαμονής και εστίασης.
- Άρα με βάση τα ανωτέρω ισχύουν πλέον δύο συντελεστές Φ.Π.Α., ο γενικός (21%) και ο μειωμένος (11%).

β. Αύξηση του φόρου στα μερίσματα (με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2026) :

Από 1.1.2026, ο φορολογικός συντελεστής για τα ακαθάριστα μερίσματα που διανέμονται τόσο σε νομικά πρόσωπα όσο και σε φυσικά πρόσωπα, αυξάνεται από 10% σε 16%. Ο νέος συντελεστής ισχύει για μερίσματα που διανέμονται από την 1η Ιανουαρίου 2026.

γ. Πρόσθετος φόρος για τις τράπεζες (από 1η Ιουλίου 2025) :

Τα πιστωτικά ιδρύματα υπόκεινται σε πρόσθετο φόρο επί του κύκλου εργασιών, επιπλέον του φόρου εισοδήματος εταιρειών. Οι ισχύοντες φορολογικοί συντελεστές για τον πρόσθετο φόρο επί του κύκλου εργασιών, τροποποιούνται ως εξής :

- 2% για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου έως 30 Ιουνίου 2025,
- 4% για την περίοδο από 1 Ιουλίου έως 31 Δεκεμβρίου 2025 και
- 4% από την 1η Ιανουαρίου έως τις 31 Δεκεμβρίου 2026.

Ειδικά για τα πιστωτικά ιδρύματα με μερίδιο αγοράς κάτω του 0,2% του συνόλου των καθαρών περιουσιακών στοιχείων του ρουμανικού τραπεζικού τομέα, ο συντελεστής παραμένει στο 2% για ολόκληρη την περίοδο από την 01.07.2025 – 31.12.2026.

Διευκρινίζεται ότι ο φορολογικός συντελεστής 4%, που τίθεται σε ισχύ από την 1η Ιουλίου 2025, θα εφαρμόζεται αποκλειστικά στον κύκλο εργασιών που πραγματοποιείται από την εν λόγω ημερομηνία και μετά.

δ. Εισφορές κοινωνικής ασφάλισης υγείας (CASS) για συντάξεις άνω των 3.000 RON (περίπου 600 ευρώ)

Από την 1η Αυγούστου 2025, θα εισαχθεί εισφορά κοινωνικής ασφάλισης υγείας (CASS) για όλες τις κατηγορίες συνταξιούχων, η οποία θα ισχύει μόνο για το μέρος της σύνταξης που υπερβαίνει τα 3.000 RON ανά μήνα.

ε. Αύξηση του ειδικού φόρου κατανάλωσης για το αλκοόλ, τα προϊόντα καπνού, τη βενζίνη και το ντίζελ

Οι ειδικοί φόροι κατανάλωσης αυξάνονται σε δύο δόσεις, την 1η Αυγούστου 2025 (κατά 10% περίπου σε ποσοστό) και εντός του 2026 (επιπλέον 1%), για το αλκοόλ και τα αλκοολούχα ποτά, τη βενζίνη και το ντίζελ, ως εξής :

- αύξηση του επιπέδου των ειδικών φόρων κατανάλωσης, την 1η Αυγούστου 2025 και την 1η Απριλίου 2026, αντίστοιχα, για τα μη αλκοολούχα ποτά με προσθήκη ζάχαρης, των οποίων η συνολική περιεκτικότητα σε ζάχαρη είναι μεταξύ 5 g – 8 g/100 ml, και για τα μη αλκοολούχα ποτά με προσθήκη ζάχαρης, των οποίων η συνολική περιεκτικότητα σε ζάχαρη είναι άνω των 8 g/100 ml,

- αύξηση του επιπέδου των ειδικών φόρων κατανάλωσης, την 1η Αυγούστου 2025, για τα μεταποιημένα προϊόντα καπνού, για τα προϊόντα που περιέχουν καπνό, τα οποία προορίζονται για εισπνοή χωρίς καύση, και για τα προϊόντα που προορίζονται για εισπνοή χωρίς καύση, τα οποία περιέχουν υποκατάστατα καπνού, με ή χωρίς νικοτίνη,

- αύξηση του επιπέδου των ειδικών φόρων κατανάλωσης, την 1η Αυγούστου 2025 και την 1η Απριλίου 2026, αντίστοιχα, για τα υγρά με ή χωρίς νικοτίνη.

Επίσης καθορίζεται : i) από την 1η Αυγούστου 2025, ειδικός φόρος κατανάλωσης για τα μη αφρώδη κρασιά, παρόμοιος με αυτόν που εφαρμόζεται στα αφρώδη κρασιά, ήτοι 76,19 RON/εκατόλιτρο και ii) ειδικός φόρος κατανάλωσης για τα τσιγάρα, που θα ισχύει από την 1η Αυγούστου 2025 έως και την 31η Μαρτίου 2026 (576 λεί ή 115 ευρώ/1.000 τσιγάρα).

στ. Υψηλότεροι φόροι επί των τυχερών παιχνιδιών (από 1η Αυγούστου 2025)

Στην περίπτωση των εισοδημάτων που προέρχονται από τυχερά παιχνίδια, διατηρείται η μέθοδος προσδιορισμού του φόρου εισοδήματος με την εφαρμογή μιας φορολογικής κλίμακας με 3 διαφορετικούς συντελεστές μεταξύ 10% και 40% :

i/. για κέρδη έως 10.000 RON φόρος 10%,

ii/. για κέρδη από 10.000 – 66.750 RON, φόρος 1.000 RON + 20% για το ποσό που υπερβαίνει τα 10.000 και

iii/. Κέρδη πάνω από 66.750 RON, φόρος 12.350 RON + 40% για το ποσό που υπερβαίνει τα 66.750.

ζ. Αύξηση της rovinieta = του ειδικού τιμολογίου για την χρήση των εθνικών οδών από τους οδηγούς αυτοκινήτων

Οι νέες χρεώσεις έχουν ως εξής : 1 ημέρα = 3,5 ευρώ, 10 ημέρες = 6 ευρώ, 30 ημέρες = 9,5 ευρώ, 60 ημέρες = 15 ευρώ και 12 μήνες = 50 ευρώ.

Β. 2η Φάση – Σεπτέμβριος 2025 (Δεύτερο πακέτο μέτρων)

Εισήχθησαν τα εξής φορολογικά μέτρα :

α. Τριπλασιασμός του πρόσθετου συντελεστή φορολόγησης των μεγάλων περιουσιών, από 0,3% σε 0,9%

Στην περίπτωση ακινήτων, ο συντελεστής φορολόγησης 0,9% εφαρμόζεται στη διαφορά μεταξύ της φορολογητέας αξίας του κτιρίου που κοινοποιείται από την τοπική φορολογική αρχή και του ανώτατου ορίου των 2.500.000 λεί (περίπου 500 εκ. ευρώ) / στην περίπτωση των πολυτελών αυτοκινήτων, ο συντελεστής φορολόγησης 0,9% εφαρμόζεται στη διαφορά μεταξύ της αξίας αγοράς και του ανώτατου ορίου των 375.000 λεί (περίπου 75 χιλ. ευρώ).

β. Αυστηρότερη φορολόγηση των κερδών που προκύπτουν από την εμπορία κρυπτονομισμάτων (από 10% σε 16%)

γ. Αναπροσαρμογή της ελάχιστης αξίας του μετοχικού κεφαλαίου των ΕΠΕ

Η αξία του μετοχικού κεφαλαίου για τις εταιρείες που είναι επί του παρόντος εγγεγραμμένες στο Εμπορικό Μητρώο παραμένει αμετάβλητη έως ότου ξεπεραστεί το όριο των 400 χιλ. λεί (80 χιλ. ευρώ). Στην περίπτωση εταιρειών που έχουν καταγράψει καθαρό κύκλο εργασιών άνω των 400 χιλ. λεί, η ελάχιστη αξία του μετοχικού κεφαλαίου καθορίζεται στις 5 χιλ. λεί (1.000 ευρώ). Στην περίπτωση νεοσύστατων εταιρειών περιορισμένης ευθύνης, η ελάχιστη αξία του μετοχικού κεφαλαίου είναι 500 λεί (100 ευρώ)

δ. Τριπλασιασμός της φορολόγησης κερδών από επενδύσεις στην αγορά μετοχών

Η φορολόγηση επί των κεφαλαιουχικών κερδών που προκύπτουν από επενδύσεις στην αγορά μετοχών θα τριπλασιαστεί από 1% σε 3% για τις μακροπρόθεσμες επενδύσεις (για περιουσιακά στοιχεία που διατηρούνται για περισσότερο από ένα έτος) ενώ θα διπλασιαστεί από 2% σε 6% για περιουσιακά στοιχεία που διατηρούνται για λιγότερο από ένα έτος (επιβολή του υψηλότερου φόρου ανά περιουσιακό στοιχείο και όχι ανά χαρτοφυλάκιο).

Γ. 3η Φάση – Δεκέμβριος 2025 (Διάταγμα – τρενάκι)

Στη φάση αυτή ολοκληρώθηκε η φορολογική μεταρρύθμιση του 2025, με μείωση και τελική κατάργηση του φόρου επί του κύκλου εργασιών (πάγιο αίτημα της επιχειρηματικής κοινότητας, που άσκησε πολλές πιέσεις προς την κατεύθυνση αυτή).

Ειδικότερα, ο φόρος επί του κύκλου εργασιών (εφαρμόζεται σε μεγάλες επιχειρήσεις, με ετήσιο τζίρο 50 εκ. ευρώ και άνω), από 1%, όπως ίσχυε μέχρι 31.12.2025, μειώνεται σε 0,5% για το έτος 2026 και καταργείται από το 2027. Σύμφωνα με τον κ. Nazare, ο φόρος επί του κύκλου εργασιών αντικαθίσταται από τη ρύθμιση επί των θυγατρικών³, προκειμένου να μην επιβραδύνει πλέον την ανάπτυξη και να μη φρενάρει τις επενδύσεις, στις οποίες προσβλέπει η Ρ/οικονομία για την ανάκαμψη της το 2026. Παράλληλα, ο φόρος επί των κερδών για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις (όσες έχουν δηλαδή κύκλο εργασιών μέχρι 100.000 ευρώ ετησίως) μειώνεται, από το 2026, στο 1% (ενισχύοντας τη ρευστότητά τους και τις ευκαιρίες τους για ανάπτυξη). Στην προκειμένη περίπτωση πρόκειται για απλούστευση του ισχύοντος

³ Πρόκειται για περιορισμό στις εκπτώσεις δαπανών, δηλαδή έκπτωση μέχρι 1% των συνολικών δαπανών, για τρεις κατηγορίες εταιρικών εξόδων - δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, έξοδα διαχείρισης και συμβουλευτικές υπηρεσίες, ο οποίος ψηφίστηκε τον Σεπτέμβριο του 2025, αρχικά για εταιρείες με κύκλο εργασιών μικρότερο των 50 εκ. ευρώ ετησίως, οι οποίες ανήκουν σε όμιλο συνδεδεμένων επιχειρήσεων (είναι δηλαδή θυγατρικές εταιρειών που εδρεύουν στο εξωτερικό).

φορολογικού καθεστώτος για τη συγκεκριμένη κατηγορία επιχειρήσεων, καθώς μέχρι πρότινος προβλέπονταν δύο φορολογικοί συντελεστές : 1% για κύκλο εργασιών έως 60 χιλ. ευρώ και 3% για κύκλο εργασιών 60-100 ευρώ.

Επίσης, σε αυτή τη φάση (διάταγμα - τρενάκι) αποφασίστηκε η κατάργηση, από το οικονομικό έτος 2027, του ειδικού φόρου επί των κατασκευών, γνωστού ως “φόρος κολώνας – pillar tax”.

2.2 ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Ο εταιρικός φόρος εισοδήματος (Corporate Income Tax/CIT) ανέρχεται στο 16% (από τους χαμηλότερους στην Ευρώπη).

Ο ενιαίος φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων της Ρουμανίας είναι ένας από τους πιο ανταγωνιστικούς στην Ευρώπη (10%). Ισχύει για όλους τους φορολογικούς κατοίκους που αποκομίζουν εισόδημα από μισθωτή εργασία, επιχειρηματική δραστηριότητα ή κεφαλαιουχικές πηγές. Ωστόσο, για να κατανοήσει κανείς πλήρως το φορολογικό πλαίσιο, πρέπει να λάβει υπόψη τις κοινωνικές εισφορές. Οι εργαζόμενοι στη Ρουμανία καταβάλλουν 35% σε εισφορές κοινωνικής ασφάλισης επιπλέον του φόρου εισοδήματος 10% — συνολικά 45% πριν από φορολογικά οφέλη ή εκπτώσεις. Αυτή η κατανομή είναι κρίσιμη: ενώ ο ονομαστικός φόρος εισοδήματος 10% συγκαταλέγεται μεταξύ των χαμηλότερων στην ΕΕ, η πραγματική φορολογική επιβάρυνση των εργαζομένων είναι σημαντική.

Ανάλυση κοινωνικών εισφορών:

CAS (Ασφάλιση σύνταξης): 25% του ακαθάριστου μισθού

CASS (Ασφάλιση υγείας): 10% του ακαθάριστου μισθού

Συνολικά: 35% εισφορά εργαζομένου

(από το 2018, οι εργοδότες δεν καταβάλλουν κοινωνικές εισφορές· το σύνολο του βάρους μεταφέρθηκε στους εργαζομένους)

Παράδειγμα πραγματικού φορολογικού συντελεστή

Ένας εργαζόμενος που κερδίζει 2.000 ευρώ μικτά το μήνα επιβαρύνεται με: 700 ευρώ (35% κοινωνικές εισφορές) + 130 ευρώ (10% φόρος εισοδήματος επί των καθαρών 1.300 ευρώ) = 830 ευρώ συνολική παρακράτηση (~41,5% πραγματικός συντελεστής). Το ποσό αυτό είναι σημαντικά υψηλότερο από ό,τι υποδηλώνει ο ονομαστικός συντελεστής του 10%, αν και παραμένει ανταγωνιστικό σε σύγκριση με τη Δυτική Ευρώπη.

Όλες οι επιχειρήσεις, για όλες τις δραστηριότητες και μορφές τους, υπόκεινται σύμφωνα με το ρουμανικό δίκαιο, στο ίδιο φορολογικό καθεστώς, ως προς την πληρωμή του φόρου,

Αναλυτικότερα, επιβαρύνονται με φόρο τα κέρδη:

- των νομικών προσώπων ρουμανικού δικαίου και οι εταιρείες, που έχουν την έδρα τους στην Ρουμανία και δημιουργήθηκαν σύμφωνα με την ευρωπαϊκή νομοθεσία, για τα κέρδη που πραγματοποιήθηκαν είτε στην Ρουμανία είτε στο εξωτερικό.
- των ξένων νομικών προσώπων, τα οποία διαθέτουν στην Ρουμανία μία σταθερή έδρα, για τα κέρδη που πραγματοποιήθηκαν από αυτή την εταιρεία στη Ρουμανία.
- των ξένων νομικών προσώπων και των φυσικών προσώπων, που δεν είναι μόνιμοι κάτοικοι Ρουμανίας, αλλά ασκούν στην Ρουμανία δραστηριότητες, στο πλαίσιο μιας συνεργασίας με ένα άλλο νομικό πρόσωπο και για τα κέρδη που εισπράχθηκαν.
- των ξένων νομικών προσώπων για τα έσοδα από τα ακίνητα τα οποία βρίσκονται στην Ρουμανία και τα κέρδη που προέρχονται από παραχωρήσεις μετοχών ρουμανικών εταιρειών.

Οι δαπάνες αφαιρούνται από την φορολογία, εάν και μόνο τα έξοδα αυτά είναι συνδεδεμένα με την απόκτηση φορολογητέων εσόδων.

Οι ακόλουθες κατηγορίες δεν υπόκεινται σε φορολόγηση:

- Έσοδα από μερίσματα υπεράκτιας εταιρείας (με έδρα σε τρίτη χώρα, εκτός ΕΕ, με την οποία η Ρουμανία έχει υπογράψει συμφωνία αποφυγής διπλής φορολογίας), που εισπράχθηκαν από ρουμανική εταιρεία.
- Έσοδα, τα οποία αποκτήθηκαν από ρουμανική εταιρεία από την πώληση ή μεταβίβαση μετοχών άλλης ρουμανικής εταιρείας, η οποία βρίσκεται σε μία χώρα με την οποία η Ρουμανία έχει υπογράψει συμφωνία αποφυγής διπλής φορολογίας.
- Κατασκευές: μέθοδος γραμμικής απόσβεσης.
- Τεχνολογικός εξοπλισμός (μηχανήματα, εργαλεία, ηλεκτρονικοί υπολογιστές: δυνατότητα επιλογής της γραμμικής απόσβεσης και της επιταχυνόμενης απόσβεσης).
- Τα ελλείμματα που κατεγράφησαν από το 2009 και εφεξής μπορούν να μεταφερθούν στα επόμενα 7 έτη.

2.3 ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ

i. Το σύστημα δημοσίων συμβάσεων της Ρουμανίας βασίζεται σε ένα ισχυρό νομικό πλαίσιο και ακολουθεί τα πρότυπα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, επιτρέπεται στις αλλοδαπές επιχειρήσεις να συμμετέχουν ισότιμα σε διαγωνισμούς για κρατικές προμήθειες : οι Νόμοι 98/2016 “περί δημοσίων συμβάσεων”, 99/2016 “περί συμβάσεων σε τομείς κοινής ωφέλειας”, 100/2016 “περί παραχωρήσεων” και 101/2016 “περί ενδίκων μέσων και διευθέτησης διαφορών”, που ενσωματώνουν τις Κοινοτικές Οδηγίες 2014/24/ΕΕ, 2014/25/ΕΕ και 2014/23/ΕΕ, ρυθμίζουν λεπτομερώς όλες τις διαδικασίες διαγωνισμού (και την ελεύθερη και ισότιμη συμμετοχή των αλλοδαπών εταιρειών) με σύγχρονο και διαφανή τρόπο.

Οι βασικές αρχές που διέπουν τις σχετικές διαδικασίες (και οι οποίες τίθενται από τον ως άνω νόμο 98/2016) είναι οι εξής :

α/. μη διακριτική μεταχείριση : όλοι οι οικονομικοί φορείς/συμμετέχοντες έχουν ίσες ευκαιρίες

β/. ίση μεταχείριση : εφαρμογή των ίδιων κανόνων σε όλους τους συμμετέχοντες

γ/. διαφάνεια : ανοιχτή κοινοποίηση των πληροφοριών σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις.

δ/. αναλογικότητα : τα προαπαιτούμενα πρέπει να εξυπηρετούν τους στόχους της σύμβασης και

ε/. λογοδοσία : καθιστά τα μέρη υπεύθυνα για τις πράξεις και τις αποφάσεις τους / ενισχύει την ακεραιότητα και την εποπτεία.

ii. Η Ρουμανία διαθέτει ένα υποχρεωτικό Ηλεκτρονικό Σύστημα Δημοσίων Συμβάσεων (SEAP) – Sistemul Electronic de Achiziții Publice, το οποίο λειτουργεί ως κεντρική πλατφόρμα για όλες τις δημόσιες συμβάσεις (<https://e-licitatie.ro/reg/eula>).

Η χρήση του SEAP είναι υποχρεωτική για όλους τους δημόσιους φορείς, για κάθε σύμβαση που υπερβαίνει τα νόμιμα κατώτατα όρια ανάθεσης (όπως εκτίθενται κατωτέρω). Μέσω του ηλεκτρονικού αυτού συστήματος, διασφαλίζεται η πλήρης διαφάνεια, η ανοικτή πρόσβαση και η ψηφιακή διαχείριση όλων των διαγωνισμών. Το SEAP επιτρέπει στους χρήστες να υποβάλουν προσφορές ηλεκτρονικά, να λαμβάνουν ενημερώσεις σε πραγματικό χρόνο και να

κοινοποιούν έγγραφα με ασφάλεια. Βοηθά επίσης στην αξιολόγηση προσφορών και στη διαχείριση συμβάσεων, καλύπτοντας όλες τις ανάγκες των δημόσιων συμβάσεων.

Η εγγραφή στο σύστημα (προς χρήση του SEAP) είναι υποχρεωτική, τόσο για τους αγοραστές, όσο και για τους πωλητές. Οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να συμπληρώσουν μια ηλεκτρονική φόρμα και να λάβουν ένα ψηφιακό πιστοποιητικό. Αυτό το πιστοποιητικό διαρκεί δύο χρόνια και επιτρέπει στους χρήστες να ανεβάζουν, να αποθηκεύουν, να κοινοποιούν και να υπογράφουν έγγραφα διαδικτυακά (online), διατηρώντας τα πάντα ασφαλή και πραγματικά.

Η εγγραφή των επιχειρήσεων είναι δωρεάν και ακολουθεί τα παρακάτω βήματα :

1. Ηλεκτρονική εγγραφή μέσω της φόρμας “Supplier Registration” (EN),
2. Αποστολή φυσικού φακέλου στην AADR με : α/. Αίτηση εγγραφής, β/. Καταστατικό εταιρείας (μετάφραση στα ρουμανικά και επικύρωση), γ/. Πληρεξούσιο (εάν υπάρχει),
3. Λήψη email επιβεβαίωσης και ενεργοποίηση λογαριασμού,
4. Παραλαβή ηλεκτρονικού πιστοποιητικού και οδηγίων χρήσης.

iii. Υπεύθυνη για τη διαδικασία των δημοσίων προμηθειών στη Ρουμανία είναι η Εθνική Υπηρεσία Δημοσίων Συμβάσεων (ANAP-<https://anap.gov.ro/web/en/home/>)

Η ANAP είναι η κύρια αρχή εποπτείας των δημόσιων συμβάσεων, καθώς δημιουργεί τις αναγκαίες πολιτικές, ελέγχει τη συμμόρφωση και βοηθά τις αναθέτουσες αρχές στις διαδικασίες. Επίσης, διαχειρίζεται το ηλεκτρονικό σύστημα προμηθειών και διενεργεί ελέγχους πριν από την έναρξη των διαδικασιών.

Αρμόδιο όργανο για την επίλυση προσφυγών σχετικά με τις διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων, μέσω εξειδικευμένων επιτροπών, είναι το Εθνικό Συμβούλιο Επίλυσης Προσφυγών – CNSC (<http://www.cnsc.ro/contact-2/>). Το CNSC είναι ένας ανεξάρτητος φορέας με διοικητική-δικαστική δραστηριότητα, του οποίου η οργάνωση και η λειτουργία ρυθμίζονται από τον νόμο 101/2016. Ασχολείται με την εξέταση των ενδίκων μέσων και των προσφυγών που ασκούνται στο πλαίσιο της διαδικασίας ανάθεσης των δημόσιων συμβάσεων, των τομεακών συμβάσεων και των συμβάσεων παραχώρησης έργων και υπηρεσιών. Προσφέρει μια ταχύτερη και πιο προσιτή οικονομικά για τους προσφεύγοντες πρώτη επισκόπηση των υποθέσεων (σε σχέση με τα δικαστήρια), ενώ οι αποφάσεις του μπορεί να προσβληθούν ενώπιον της τακτικής δικαιοσύνης.

Τέλος, κορυφαίος ελεγκτικός φορέας είναι το Ελεγκτικό Συνέδριο της Ρουμανίας (<https://www.curteadeconturi.ro/>), το οποίο ελέγχει τους δημόσιους φορείς και τις συμβάσεις που υπογράφουν, για την τήρηση των νόμιμων διαδικασιών.

Συμπερασματικά έχουμε 3 στάδια-φορείς ελέγχου για την διασφάλιση της νόμιμης λειτουργίας στην πράξη (τήρηση των αρχών της ισότητας, της διαφάνειας και της νομιμότητας) του συστήματος κρατικών προμηθειών: ANAP (κεντρική Εποπτεία), CNSC (Επίλυση Διαφορών, Χειρισμός Παραπόνων, Διασφάλιση Δίκαιων Διαδικασιών) και Ελεγκτικό Συνέδριο (Εξωτερικός Έλεγχος, Επαλήθευση Συμμόρφωσης, Οικονομική Εποπτεία).

iv. Διαγωνιστικές Διαδικασίες

Όσον αφορά τις διαγωνιστικές διαδικασίες, προβλέπεται η διαδικασία της «απευθείας ανάθεσης» , όταν το χρηματικό αντικείμενο της σύμβασης προμήθειας είναι μέχρι 270.120 RON (55.000 EUR) για αγαθά / υπηρεσίες και μέχρι 900.400 RON (180.000 EUR) για δημόσια έργα. Σημειωτέον ότι τα νέα αυτά (αυξημένα σε σχέση με τα προϊσχύοντα) ανώτατα όρια τέθηκαν με το ν. 208/2022, ο οποίος τροποποίησε τη σχετική διάταξη του ν. 98/2016.

Περαιτέρω, ο νόμος 98/2016 προβλέπει τις εξής διαγωνιστικές διαδικασίες :

Ανοικτή διαδικασία: Η διαδικασία αυτή επιτρέπει σε κάθε ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα να υποβάλει προσφορά και διεξάγεται σε ένα στάδιο. Αποτελεί την πλειοψηφία των δημοσίων συμβάσεων που υπογράφονται.

Κλειστή διαδικασία: Η διαδικασία αυτή επιτρέπει σε οποιονδήποτε φορέα να υποβάλει αρχικά αίτηση συμμετοχής, ωστόσο μόνο οι υποψήφιοι που επιλέγονται για το επόμενο στάδιο επιτρέπεται να υποβάλουν προσφορά. Επομένως, διεξάγεται σε δύο στάδια : (1) υποβολή αιτήσεων συμμετοχής και επιλογή των υποψηφίων και (2) υποβολή και αξιολόγηση των προσφορών.

Ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση: Η διαδικασία αυτή επιτρέπει σε κάθε φορέα να υποβάλει αίτηση συμμετοχής, ωστόσο μόνο οι επιλεγμένοι υποψήφιοι μπορούν να υποβάλουν αρχική προσφορά. Με βάση την αρχική προσφορά, η αναθέτουσα αρχή διεξάγει διαπραγματεύσεις για τη βελτίωση των όρων της. Η διαδικασία διεξάγεται σε δύο στάδια: (1) υποβολή αιτήσεων συμμετοχής και επιλογή υποψηφίων και (2) υποβολή αρχικών προσφορών και διαπραγμάτευση.

Ανταγωνιστικός διάλογος: Σε αυτή την διαδικασία οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας δικαιούται να υποβάλει αίτηση συμμετοχής, αλλά μόνο οι υποψήφιοι που επιλέγονται, επιτρέπεται να συμμετάσχουν στο επόμενο στάδιο του διαγωνισμού. Οι υποψήφιοι που απομένουν στο τελικό στάδιο, έχουν δικαίωμα να υποβάλουν την τελική προσφορά. Η διαδικασία αυτή πραγματοποιείται σε τρία στάδια: (1) υποβολή αιτήσεων συμμετοχής και επιλογή υποψηφίων, (2) διάλογος με τους επιλεγμένους υποψηφίους και (3) υποβολή και αξιολόγηση των τελικών προσφορών.

Σύμπραξη καινοτομίας: Πρόκειται για μια διαδικασία που εφαρμόζεται από την αναθέτουσα αρχή για την ανάπτυξη και την επακόλουθη αγορά καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών ή έργων, όταν οι λύσεις που διατίθενται στην αγορά σε μια συγκεκριμένη στιγμή δεν ικανοποιούν τις ανάγκες της. Η διαδικασία αυτή πραγματοποιείται σε τρία στάδια: (1) υποβολή αιτήσεων συμμετοχής και επιλογή υποψηφίων, (2) υποβολή αρχικών προσφορών στην βάση των οποίων θα διεξαχθούν διαπραγματεύσεις με την αναθέτουσα αρχή και (3) διαπραγμάτευση, υποβολή και αξιολόγηση των τελικών προσφορών.

Διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση: Πρόκειται για μια ειδική διαδικασία που εφαρμόζεται σε μία από τις ακόλουθες περιπτώσεις: i) όταν δεν έχει υποβληθεί καμία προσφορά/αίτηση συμμετοχής στο πλαίσιο της ανοικτής ή

απλουστευμένης διαδικασίας ή όταν έχουν υποβληθεί μόνο ανεπαρκείς προσφορές/αίτηση συμμετοχής, υπό την προϋπόθεση ότι οι αρχικές απαιτήσεις σύναψης σύμβασης δεν τροποποιούνται ουσιαδώς, ii) όταν τα έργα/προϊόντα/υπηρεσίες μπορούν να παρασχεθούν μόνο από ορισμένο οικονομικό φορέα για ορισμένους ειδικούς λόγους, που καθορίζονται από την PPL (π.χ. προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων, δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας), iii) ως απολύτως αναγκαίο μέτρο, όταν τα χρονοδιαγράμματα για τη διεξαγωγή ανοικτής διαδικασίας, κλειστής διαδικασίας, ανταγωνιστικής διαπραγμάτευσης ή απλουστευμένης διαδικασίας δεν μπορούν να τηρηθούν για λόγους εξαιρετικά επείγοντος που προκαλούνται από απρόβλεπτα γεγονότα, τα οποία δεν οφείλονται σε καμία περίπτωση σε οποιαδήποτε ενέργεια ή αδράνεια της αναθέτουσας αρχής.

Διαγωνισμός μελετών (design contest): Ειδική διαδικασία, κυρίως στους τομείς του χωροταξικού σχεδιασμού, της αρχιτεκτονικής, των έργων μηχανικού ή της επεξεργασίας δεδομένων, με την οποία η αναθέτουσα αρχή αποκτά μια μελέτη ή ένα σχέδιο, που επιλέγεται από κριτική επιτροπή, στο πλαίσιο ανταγωνιστικής διαδικασίας, είτε με τη χορήγηση ανταμοιβής είτε χωρίς.

Διαδικασία ανάθεσης που εφαρμόζεται για τις κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες, που προβλέπονται στο παράρτημα αρ. 2 του ν. 98/2016, δηλαδή μια ξεχωριστή διαδικασία που καθορίζεται από την αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με τις αρχές των δημόσιων συμβάσεων. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να δώσει το δικαίωμα σε ορισμένους οικονομικούς φορείς (π.χ. κοινωνικές επιχειρήσεις ή προστατευόμενες μονάδες) να συμμετέχουν σε διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων αποκλειστικά για τις υπηρεσίες υγείας, κοινωνικές ή πολιτιστικές, που καλύπτονται από ορισμένους κωδικούς (CPV).

Απλοποιημένη διαδικασία: η διαδικασία που εφαρμόζεται για την ανάθεση συμβάσεων κάτω από τα χρηματικά όρια που θέτει η Ε.Ε.⁴ και πάνω από τα όρια απευθείας ανάθεσης, η οποία περιλαμβάνει συντομότερες προθεσμίες και λιγότερες διαδικαστικές διατυπώσεις από τις άλλες διαδικασίες. Η διαδικασία αυτή διεξάγεται είτε σε ένα στάδιο είτε σε περισσότερα στάδια, που συνίστανται στην επιλογή των υποψηφίων, τη διαπραγμάτευση και την αξιολόγηση των προσφορών.

Κάθε διαγωνιστική διαδικασία από τις ανωτέρω έχει τους δικούς της κανόνες και χρονοδιαγράμματα.

⁴Σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, οι αναθέτουσες αρχές πρέπει να δημοσιεύουν την προκήρυξη στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ακόλουθες περιπτώσεις : α/. η εκτιμώμενη αξία των συμβάσεων προμηθειών ή υπηρεσιών/συμφωνιών-πλαisiών είναι ίση ή μεγαλύτερη από 705.819 RON (περίπου 140.000 ευρώ), β/. η εκτιμώμενη αξία των συμβάσεων προμηθειών ή υπηρεσιών/συμφωνιών-πλαisiών είναι ίση ή μεγαλύτερη από 1.090.812 RON (περίπου 220.000 ευρώ) για συμβάσεις που ανατίθενται από το τοπικό/νομαρχιακό συμβούλιο, το Γενικό Συμβούλιο του Βουκουρεστίου, καθώς και δημόσιους φορείς που υπάγονται σε αυτά, γ/. η εκτιμώμενη αξία των συμβάσεων υπηρεσιών/συμφωνιών-πλαisiών είναι ίση ή μεγαλύτερη από 3.701.850 RON (περίπου 740.000 ευρώ) για κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες (παράρτημα 2 του ν. 98/2016), σε κάθε άλλη περίπτωση, όταν η εκτιμώμενη αξία των συμβάσεων έργων/συμφωνιών-πλαisiών είναι ίση ή μεγαλύτερη από 27.334.460 RON (περίπου 5,5 εκ. ευρώ). Εφαρμόζεται απλουστευμένη διαδικασία για συμβάσεις/συμφωνίες-πλαίσια με εκτιμώμενη αξία κάτω από τα προαναφερθέντα όρια, αλλά που υπερβαίνουν τα 270.120 RON για συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών και τα 900.400 RON για συμβάσεις δημοσίων έργων. Στο πλαίσιο μιας απλουστευμένης διαδικασίας, οι προκηρύξεις συμβάσεων δημοσιεύονται μόνο στο Ηλεκτρονικό Σύστημα Δημοσίων Συμβάσεων. Κάτω από το όριο των 270.120 RON για κάθε αγορά προϊόντος ή υπηρεσίας ή των 900.400 RON για κάθε αγορά έργου, οι δημόσιες αρχές μπορούν να αγοράζουν απευθείας αγαθά και υπηρεσίες ή να αναθέτουν έργα.

v. Ο νόμος ορίζει ορισμένες ελάχιστες προθεσμίες μεταξύ της δημοσίευσης της προκήρυξης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε. και/ή στο SEAP και της προθεσμίας υποβολής προσφορών/αιτήσεων συμμετοχής :

- για την ανοικτή διαδικασία - 35 ημέρες,
- για την κλειστή διαδικασία, την ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση, τον ανταγωνιστικό διάλογο και τη σύμπραξη καινοτομίας -30 ημέρες,
- Για την απλουστευμένη διαδικασία - 10 ημέρες για συμβάσεις υπηρεσιών/προμηθειών ή 6 ημέρες για συμβάσεις προμηθειών προϊόντων χαμηλής πολυπλοκότητας
- 15 ημέρες για συμβάσεις έργων (οι προθεσμίες μπορούν να μειωθούν περαιτέρω σε επείγουσες περιπτώσεις).
- Σε περίπτωση διαγωνισμού μελετών, η δημόσια αρχή θέτει κατάλληλη και επαρκή προθεσμία μεταξύ της δημοσίευσης της προκήρυξης του διαγωνισμού και της προθεσμίας υποβολής των σχεδίων, ώστε να δοθεί η δυνατότητα στους οικονομικούς φορείς να εκπονήσουν τα σχέδια. Η προκήρυξη του διαγωνισμού πρέπει να δημοσιεύεται σε κάθε περίπτωση τουλάχιστον 30 ημέρες πριν από την προθεσμία υποβολής των σχεδίων.

vi. Η αναθέτουσα αρχή είναι υποχρεωμένη να δημιουργήσει μία Επιτροπή Αξιολόγησης των Προσφορών (εφεξής Επιτροπή), η οποία είναι επιφορτισμένη με την ανάλυση και εμπεριστατωμένη εκτίμηση του τεχνικού και οικονομικού σκέλους κάθε συμμετοχής.

Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης, η αρμόδια σχηματισθείσα Επιτροπή καθορίζει τις διευκρινίσεις και τις τυχόν συμπληρωματικές πληροφορίες/στοιχεία που είναι απαραίτητα για την αξιολόγηση κάθε προσφοράς/αίτησης συμμετοχής, καθώς και την προθεσμία που χορηγείται για τη διαβίβαση των εν λόγω διευκρινίσεων/στοιχείων. Η προθεσμία πρέπει να ορίζεται σε εργάσιμες ημέρες, ανάλογα με την πολυπλοκότητα του αιτήματος (κατά κανόνα, μέγιστο 15 εργάσιμες ημέρες, συμπεριλαμβανομένης τυχόν παράτασής της). Εάν ο συμμετέχων δεν αποστείλει τις απαιτούμενες διευκρινίσεις εντός της προθεσμίας που έχει ορίσει η Επιτροπή ή εάν οι διευκρινίσεις που υποβλήθηκαν δεν είναι ικανοποιητικές, η προσφορά θεωρείται απαράδεκτη. Εντός μίας εργάσιμης ημέρας από τον καθορισμό του πρώτου στην κατάταξη υποψηφίου, η αναθέτουσα αρχή πρέπει να ζητήσει από τον εν λόγω συμμετέχοντα ενημερωμένα δικαιολογητικά έγγραφα, χορηγώντας για τον σκοπό αυτό προθεσμία έως επτά εργάσιμων ημερών. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί κατά τρεις εργάσιμες ημέρες το πολύ, κατόπιν δεόντως αιτιολογημένου αιτήματος του υποψηφίου. Σε περίπτωση διαδικασιών σε δύο στάδια, τα δικαιολογητικά έγγραφα ζητούνται πριν από την αποστολή προσκλήσεων για το δεύτερο στάδιο στους επιλεγμένους υποψηφίους.

vii. Η Επιτροπή πρέπει να απορρίψει τις απαράδεκτες, ανεπαρκείς και μη συμμορφούμενες με την προκήρυξη προσφορές.

Η αναθέτουσα αρχή πρέπει να συντάξει την σχετική έκθεση ολοκλήρωσης της διαδικασίας εντός μέγιστης προθεσμίας από την υποβολή των προσφορών, ανάλογα με τη διαδικασία ανάθεσης : 60 εργάσιμες ημέρες για την ανοικτή διαδικασία, την κλειστή διαδικασία, τη σύμπραξη καινοτομίας και τον διαγωνισμό μελετών / 20 εργάσιμες ημέρες για τη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση και την

απλοποιημένη διαδικασία / 100 εργάσιμες ημέρες για την ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση και τον ανταγωνιστικό διάλογο.

Η ενδιαμέση έκθεση πρέπει να συνταχθεί εντός 20 εργάσιμων ημερών από την υποβολή των αιτήσεων συμμετοχής, σε περίπτωση κλειστής διαδικασίας, ανταγωνιστικής διαδικασίας με διαπραγμάτευση, ανταγωνιστικού διαλόγου και σύμπραξης καινοτομίας.

Οι ανωτέρω προθεσμίες μπορούν να παραταθούν σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις και με την έγκριση του επικεφαλής της αναθέτουσας αρχής, μόνο μία φορά, κατά μέγιστο 30 εργάσιμες ημέρες, 15 εργάσιμες ημέρες ή 50 εργάσιμες ημέρες, ανάλογα με τον τύπο της διαδικασίας. Σε περίπτωση διαδικασιών με πολλά στάδια, η προθεσμία σύνταξης της έκθεσης ολοκλήρωσης της διαδικασίας μπορεί να παραταθεί μόνο μία φορά, κατά μέγιστο 50 εργάσιμες ημέρες.

viii. Η σύμβαση ανατίθεται στον υποψήφιο που υπέβαλε την πλέον συμφέρουσα, από οικονομικής άποψης, προσφορά, η οποία καθορίζεται με βάση ένα από τα ακόλουθα κριτήρια:

(α) βέλτιστη σχέση ποιότητας-τιμής,

(β) βέλτιστη σχέση ποιότητας-κόστους,

(γ) χαμηλότερη τιμή (μόνο για διαδικασίες κάτω των ορίων δημοσίευσης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε. ή σε συγκεκριμένη περίπτωση διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού) και

(δ) χαμηλότερο κόστος.

Για κοινωνικές ή άλλες σχετικές υπηρεσίες, με αντικείμενο σύμβασης ποσό 3.701.850 RON ή υψηλότερο, πρέπει να εφαρμόζεται η βέλτιστη αναλογία ποιότητας-τιμής ή η βέλτιστη αναλογία ποιότητας-κόστους. Η βέλτιστη αναλογία ποιότητας-τιμής/ποιότητας-κόστους καθορίζεται με βάση παράγοντες αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένων των ποιοτικών, περιβαλλοντικών και/ή κοινωνικών πτυχών, σε σχέση με το αντικείμενο της σύμβασης (π.χ. τα τεχνικά πλεονεκτήματα, τα αισθητικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά, η προσβασιμότητα, η οργάνωση, τα προσόντα και η εμπειρία του προσωπικού που έχει ανατεθεί για την εκτέλεση της σύμβασης, οι υπηρεσίες μετά την πώληση, η τεχνική υποστήριξη, ο χρόνος παράδοσης κ.α.).

Σε περίπτωση που δύο ή περισσότερες προσφορές είναι ισοδύναμες, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να εφαρμόσει ένα πρόσθετο κριτήριο, π.χ. την καταπολέμηση της ανεργίας, το οποίο (πρόσθετο κριτήριο) πρέπει ωστόσο να αναφέρεται ρητά στην προκήρυξη της σύμβασης.

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι αλλοδαπές εταιρείες μπορούν να συμμετάσχουν ισότιμα στους διαγωνισμούς, χωρίς να είναι απαραίτητο να έχουν τοπικό παράρτημα στη Ρουμανία.

Κατά γενικό κανόνα που εφαρμόζεται στις κλασικές δημόσιες συμβάσεις, οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει να εφαρμόζουν την ανοιχτή ή κλειστή διαδικασία. Σε ειδικές περιπτώσεις, που προβλέπονται ρητά από τον νόμο, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιλέγουν άλλες διαγωνιστικές διαδικασίες.

Οι αναθέτουσες αρχές υποχρεούνται να κοινοποιούν σε όλους τους οικονομικούς φορείς που εμπλέκονται στη διαγωνιστική διαδικασία τις αποφάσεις σχετικά με το αποτέλεσμα αυτής, εγγράφως, το αργότερο εντός τριών ημερών από την έκδοσή τους.

ix. Ο ν. 101/2016 ορίζει ότι κάθε ενδιαφερόμενο πρόσωπο, καθώς και η ANAP, μπορούν να ζητήσουν την ολική ή μερική ακυρότητα συμβάσεων ή/και προσθηκών δημοσίων συμβάσεων στις ακόλουθες περιπτώσεις :

- οι συμβάσεις συνάπτονται χωρίς την προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού·
- η αναθέτουσα αρχή δεν τηρεί τη νόμιμη διαδικασία ανάθεσης·
- η σύμβαση/προσθήκη σε αυτήν συνάπτεται με λιγότερο ευνοϊκούς όρους από αυτούς που προβλέπονται στις οικονομικές ή/και τεχνικές προτάσεις που περιλαμβάνονται στην νικητήρια προσφορά·
- η σύμβαση συνάπτεται χωρίς να τηρούνται τα κριτήρια προεπιλογής και επιλογής ή/και οι παράγοντες αξιολόγησης που προβλέπονται στην προκήρυξη διαγωνισμού
- η σύμβαση συνάπτεται πριν το Εθνικό Συμβούλιο Επίλυσης Προσφυγών ή το τακτικό Δικαστήριο κοινοποιήσει την απόφασή του επί της καταγγελίας, όταν έχει υποβληθεί καταγγελία κατά της διαδικασίας ανάθεσης ή κατά παράβαση της εν λόγω απόφασης·
- η αναθέτουσα αρχή κατακυρώνει τη σύμβαση σύμφωνα με διαδικασία που υποβλήθηκε σε εκ των προτέρων έλεγχο και για την οποίας η ANAP εξέδωσε υπό όρους έγκριση, όταν η αναθέτουσα αρχή εκτέλεσε και ολοκλήρωσε τη διαδικασία χωρίς να διορθώσει τα ελαττώματα που εντόπισε ANAP·
- οι συμβάσεις συνάπτονται κατά παράβαση των προθεσμιών παράτασης της διαδικασίας.

Η προθεσμία κατάθεση προσφυγής είναι 10 ημέρες από την ανακοίνωση του αποτελέσματος της διαγωνιστικής διαδικασίας.

Το Εθνικό Συμβούλιο Επίλυσης Προσφυγών πρέπει να αποφανθεί επί της ουσίας της καταγγελίας εντός 20 ημερών από την παραλαβή του φακέλου της δημόσιας σύμβασης από την αναθέτουσα αρχή ή εντός 10 ημερών σε περίπτωση εξαίρεσης που εμποδίζει την ανάλυση της καταγγελίας επί της ουσίας. Ωστόσο, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, η αρχική προθεσμία μπορεί να παραταθεί κατά 10 ημέρες και η παράταση πρέπει να κοινοποιηθεί στην αναθέτουσα αρχή. Γενικά, οι καταγγελίες εκδικάζονται εντός τεσσάρων έως οκτώ εβδομάδων από την ημερομηνία κατάθεσης της καταγγελίας, ανάλογα με την πολυπλοκότητα του φακέλου. Στην πράξη, η προθεσμία μπορεί να είναι ακόμη μεγαλύτερη, ανάλογα με τον φόρτο εργασίας του NCSC. Το δικαστήριο έχει την υποχρέωση να αποφανθεί επί της δικαστικής καταγγελίας εντός 45 ημερών από την παραπομπή της στο δικαστήριο. Οι προσφυγές που ασκούνται κατά των διοικητικών ή δικαστικών αποφάσεων πρέπει να επιλύονται εντός 45 ημερών από την παραπομπή τους στο δικαστήριο. Γενικά, οι προσφυγές που υποβάλλονται ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων εκδικάζονται εντός μέσου χρονικού διαστήματος ενός έως δύο μηνών.

3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ

Η Ρουμανία είναι μέλος του NATO και πλήρες μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης από 1.1.2007. Από την 01.01.2025, η Ρουμανία (μαζί με τη Βουλγαρία) αποτελεί πλήρες μέλος της ζώνης “Schengen”.

Όσον αφορά την ένταξη της χώρας στη ζώνη του Ευρώ, σύμφωνα με την τελευταία Έκθεση Σύγκλισης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Ιούνιος 2026), η Ρουμανία δεν πληροί τις προϋποθέσεις για την υιοθέτηση του κοινού νομίσματος. Ειδικότερα, η έκθεση προβλέπει ότι *“...οι κίνδυνοι για τη βιωσιμότητα του δημόσιου χρέους εμφανίζονται αυξημένοι μεσοπρόθεσμα, με το χρέος να προβλέπεται να αυξηθεί ραγδαία, φτάνοντας περίπου στο 90% του ΑΕΠ το 2036...”*. Στην έκθεση επισημαίνονται ακόμη ασυμβατότητες που σχετίζονται με την ανεξαρτησία της κεντρικής τράπεζας (BNR) της Ρουμανίας ή την ένταξή της στο Ευρωσύστημα. Περαιτέρω, η Επιτροπή κρίνει ότι η χώρα δεν πληροί το κριτήριο της σταθερότητας των τιμών, λόγω υψηλότατου πληθωρισμού, όπως και το κριτήριο των δημόσιων οικονομικών, καθώς παρουσιάζει υπερβολικό έλλειμμα (παρότι αυτό βελτιώθηκε από 9,3% του ΑΕΠ το 2024 σε 7,9% το 2025, παραμένει σημαντικά πάνω από την τιμή αναφοράς της Συνθήκης - 3% του ΑΕΠ). Άλλα προβληματικά σημεία που εντοπίζει η Έκθεση Σύγκλισης για τη Ρουμανία περιλαμβάνουν : α/. σημαντικές ελλείψεις όσον αφορά τον διορισμό των μελών του Δημοσιονομικού Συμβουλίου και τη διαχείριση των δημόσιων επενδύσεων, β/. το γεγονός ότι η Ρουμανία δεν πληροί το κριτήριο της συναλλαγματικής ισοτιμίας, καθώς το ρουμανικό εθνικό νόμισμα (leu) δε συμμετέχει στον Μηχανισμό Συναλλαγματικών Ισοτιμιών II (ERM II), γ/. τη διαπίστωση ότι η Ρουμανία δεν πληροί το κριτήριο της σύγκλισης των μακροπρόθεσμων επιτοκίων. Η Επιτροπή τέλος, εξέτασε και άλλους σχετικούς παράγοντες, όπως τις εξελίξεις στο ισοζύγιο πληρωμών, την ενοποίηση των αγορών και το θεσμικό περιβάλλον. Το εξωτερικό ισοζύγιο της Ρουμανίας (ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών + ισοζύγιο ροών κεφαλαίου) βελτιώθηκε ελαφρώς από -6,7% του ΑΕΠ το 2024 σε -6% το 2025, κυρίως λόγω της καλύτερης απορρόφησης των κονδυλίων της ΕΕ. Το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, ωστόσο, παρέμεινε υψηλό, στο 7,9% του ΑΕΠ το 2025. Όσον αφορά το θεσμικό περιβάλλον, διαπιστώνεται ότι η Ρουμανία παρουσιάζει ασθενέστερες επιδόσεις σε σύγκριση με πολλά κράτη μέλη της ευρωζώνης, ιδίως σε τομείς όπως η καταπολέμηση της διαφθοράς.

Περαιτέρω, η Ρουμανία λαμβάνει χρηματοδοτική στήριξη και τεχνική βοήθεια από Διεθνείς Χρηματοδοτικούς Οργανισμούς (IFIs), ήτοι από την Παγκόσμια Τράπεζα (WB), την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (European Investment Bank-EIB) και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (European Bank for Reconstruction and Development-EBRD).

Σήμερα, οι αποστολές των εκπροσώπων των διεθνών οικονομικών οργανισμών στη χώρα έχουν κατά βάση συμβουλευτικό χαρακτήρα. Ειδικότερα οι αποστολές του ΔΝΤ πραγματοποιούνται στο πλαίσιο ελέγχου των μακροοικονομικών δεδομένων της χώρας και του σχεδίου προϋπολογισμού και δεν έχουν δεσμευτικό χαρακτήρα (παρ' ότι τα υψηλά δημοσιονομικά ελλείμματα των τελευταίων ετών έχουν επαναφέρει στο δημόσιο διάλογο το ζήτημα της υπαγωγής της χώρας σε νέο πρόγραμμα υπό το ΔΝΤ).

Ειδικά όσον αφορά το έτος που εξετάζουμε (2025), η συνεισφορά των διεθνών χρηματοδοτικών οργανισμών στην Ρουμανία ήταν σε γενικές γραμμές η ακόλουθη (τα

στοιχεία προέρχονται από την ετήσια έκθεση της BNR – Εθνική (Κεντρική) Τράπεζα της Ρουμανίας) :

α/. Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (ΕΤΑΑ - EBRD)

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD) επένδυσε 955 εκ. ευρώ σε 37 έργα στη Ρουμανία το 2025, σημειώνοντας μεγάλη αύξηση από τα 707 εκ. ευρώ που επενδύθηκαν σε 44 έργα το 2024. Όπως δήλωσε η Victoria Zinchuk, Διευθύντρια της EBRD στη Ρουμανία, αυτός είναι ο μεγαλύτερος ετήσιος όγκος εργασιών που έχει καταγράψει η Τράπεζα στη Ρουμανία από το 1992, όταν και άρχισε να επενδύει στη χώρα (μέχρι σήμερα έχει επενδύσει περισσότερα από 12,3 δισεκατομμύρια ευρώ σε 584 έργα). Το 81% των επενδύσεων της EBRD στη Ρουμανία το 2025 αφορούσε την πράσινη οικονομία, ποσοστό σημαντικά υψηλότερο από τον μέσο όρο της Τράπεζας σε όλες τις περιοχές. Τα έργα που υπογράφηκαν κατά τη διάρκεια του έτους αναμένεται να επιφέρουν ετήσια μείωση των εκπομπών CO₂ κατά πάνω από ένα εκατομμύριο τόνους, αντανακλώντας την επιταχυνόμενη ευθυγράμμιση της Ρουμανίας με τους στόχους της Ε.Ε. για το κλίμα και την ενέργεια. Αξίζει επίσης να σημειωθεί το δάνειο ύψους 180,3 εκ. ευρώ της EBRD, ως μέρος ενός συνολικού χρηματοδοτικού πακέτου 400,6 εκ. ευρώ για ένα έργο αστικής ανάπλασης στη δεύτερη μεγαλύτερη πόλη της Ρουμανίας, την Cluj - Napoca. Το έργο θα μετατρέψει μια βιομηχανική ζώνη σε περιοχή όπου θα υπάρχουν καταστήματα λιανικής πώλησης, γραφεία, χώροι πολιτισμού και ψυχαγωγίας, με σημαντικές βελτιώσεις στις τοπικές υποδομές. Το μερίδιο του ιδιωτικού τομέα στο χαρτοφυλάκιο της EBRD ανέρχεται στο 86% του συνόλου. Η χρηματοδότηση τοπικών εταιρειών και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων συνέβαλε στην ενίσχυση των αλυσίδων εφοδιασμού, στην αξιοποίηση νέων πηγών ανταγωνιστικότητας και στην προώθηση της καινοτομίας. Η Τράπεζα συνέχισε επίσης τη συνεργασία της με τις ρουμανικές αρχές, ιδίως σε τομείς που υποστηρίζουν την πράσινη μετάβαση, τη μεταρρύθμιση της αγοράς ενέργειας και την κινητοποίηση ιδιωτικών κεφαλαίων. Τα προγράμματα τεχνικής συνεργασίας συνέβαλαν στην προώθηση της εφαρμογής από τη Ρουμανία πρωτοβουλιών της Ε.Ε., όπως το «Fit for 55» και το «REPowerEU», παρέχοντας ένα ισχυρότερο πλαίσιο για επενδύσεις σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και αποθήκευση ενέργειας. Οι συνολικές επενδύσεις της EBRD για το 2025 έφτασαν στο ποσό ρεκόρ των 16,8 δισ. ευρώ, από 16,6 δισ. ευρώ το 2024.

β/. Παγκόσμια Τράπεζα

Το 2025 συμπληρώθηκαν 33 χρόνια συνεργασίας μεταξύ του Ομίλου της Παγκόσμιας Τράπεζας και της Ρουμανίας. Η χρηματοδοτική βοήθεια καλύπτει βασικούς τομείς όπως η μεταρρύθμιση του συστήματος υγείας, η δευτεροβάθμια εκπαίδευση, η βελτίωση των δικαστικών υπηρεσιών, η διαχείριση του κινδύνου καταστροφών, η εδραίωση των υποδομών, η προετοιμασία για κρίσιμες καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, καθώς και η πρόληψη και η μείωση της ρύπανσης της υπαίθρου.

Στο πλαίσιο της διμερούς συνεργασίας, ο Όμιλος της Παγκόσμιας Τράπεζας και η Ρουμανία σύναψαν τον Οκτώβριο του 2024 συμφωνία συνεργασίας για την περίοδο 2025-2029, στο πλαίσιο της οποίας η πρώτη θα παράσχει στη δεύτερη χρηματοδότηση ύψους περίπου 6 δισ. δολαρίων ΗΠΑ. Σύμφωνα με τον τότε Πρωθυπουργό της Ρουμανίας, κ. Marcel Ciolacu, 2,5 δισ. δολάρια ΗΠΑ προορίζονται για τον δημόσιο τομέα και 3,5 δισ. δολάρια ΗΠΑ για τον ιδιωτικό τομέα. Ο Ρουμάνος αξιωματούχος σημείωσε ότι η Παγκόσμια Τράπεζα διαθέτει επί του παρόντος χαρτοφυλάκιο ύψους 2 δισ. δολαρίων στη Ρουμανία και πρόκειται να χρηματοδοτήσει επιπλέον έργα αξίας 3 δισ. δολαρίων τα επόμενα τρία χρόνια. Τα έργα αυτά

θα επικεντρωθούν στον χρηματοπιστωτικό τομέα, εξασφαλίζοντας πρόσβαση στη χρηματοδότηση για τις ΜΜΕ και τους αγρότες, για τις γυναίκες και τους νέους επιχειρηματίες, καθώς και για τη μείωση των κενών στις υποδομές, την εφοδιαστική και την ένταξη στις αλυσίδες αξίας (στο ανωτέρω πενταετές πλαίσιο συνεργασίας, εντάσσεται η έγκριση, στις 31.03.2026, ενός δανείου αναπτυξιακής πολιτικής, ύψους 650 εκ. δολαρίων ή 544 εκ ευρώ προς τη Ρουμανία, για την ενίσχυση της δημοσιονομικής βιωσιμότητας, την τόνωση της ανάπτυξης του ιδιωτικού τομέα και την προώθηση της δημιουργίας θέσεων εργασίας στη χώρα. Σύμφωνα με την WB, το δάνειο θα δημιουργήσει νέες ευκαιρίες, από πιο προσιτή χρηματοδότηση για τις μικρές επιχειρήσεις έως καθαρότερες, πιο ανταγωνιστικές βιομηχανίες και ενεργειακή απόδοση).

γ/. Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ)

Η συνολική αξία της χρηματοδότησης του Ομίλου ΕΤΕπ στη Ρουμανία το 2025 ανέρχεται σε 1,6 δισ. ευρώ, με τα κύρια έργα να αφορούν στους τομείς των μεταφορών και της ενέργειας. Με τη χρηματοδότηση ύψους 1,6 δισ. ευρώ στη Ρουμανία το 2025, ο Όμιλος της ΕΤΕπ συνέβαλε στην κινητοποίηση συνολικών επενδύσεων ύψους 5 δισ. ευρώ, ποσό που αντιστοιχεί στο 1,3% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ) της χώρας, ενισχύοντας την πιο πράσινη ανάπτυξη, την ισχυρότερη συνδεσιμότητα και τη μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα. Σχεδόν το 90% της χρηματοδότησης αφορούσε στόχους συνοχής, ενώ πάνω από το ήμισυ του συνόλου των πράξεων συνέβαλε άμεσα στη δράση για το κλίμα και την προστασία του περιβάλλοντος. Όσον αφορά τις επιμέρους επενδύσεις : α/. πάνω από 1,17 δισ. ευρώ διατέθηκαν για την υποστήριξη στόχων συνοχής μέσω βελτιωμένων συγκοινωνιακών συνδέσεων και αστικών υποδομών, β/. σχεδόν 185 εκ. ευρώ επενδύθηκαν σε ενεργειακά έργα, επιταχύνοντας τη μετάβαση σε καθαρότερη ενέργεια, γ/. οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) έλαβαν πάνω από 170 εκ. ευρώ, ενώ δ/. περισσότερα από 150 εκ. ευρώ διατέθηκαν για την υποστήριξη της καινοτομίας, της ψηφιοποίησης και της ανάπτυξης του ανθρώπινου κεφαλαίου. Σύμφωνα με τα τελευταία ετήσια αποτελέσματα, η χρηματοδότηση του Ομίλου ΕΤΕπ στη Ρουμανία τα τελευταία πέντε χρόνια (2021-2025) υπερβαίνει τα 10,1 δισ. ευρώ, γεγονός που υπογραμμίζει τη διαρκή δέσμευση του Ομίλου προς τη χώρα.

Δ/. ΕΟΧ και Νορβηγία

Από το 2007 - 2025, η Ρουμανία έχει αντλήσει περισσότερα από 900 εκ. ευρώ σε μη επιστρεπτέα χρηματοδότηση μέσω των επιχορηγήσεων του ΕΟΧ (Νορβηγία, Ισλανδία και Λιχτενστάιν) και της Νορβηγίας (αναλυτικά : 98,5 εκ. ευρώ για την περίοδο 2004-2009, ήτοι 50,5 εκ. ευρώ μέσω του χρηματοδοτικού μηχανισμού του ΕΟΧ και 48 εκ. ευρώ μέσω του αντίστοιχου νορβηγικού / 305,95 εκ. ευρώ για την περίοδο 2009 – 2014, ήτοι 190,75 εκ. ευρώ ΕΟΧ και 115,2 εκ. ευρώ Νορβηγία / 502 εκ. ευρώ για την περίοδο 2014 – 2021, ήτοι 275,2 εκ. ευρώ ΕΟΧ και 227 εκ. ευρώ Νορβηγία). Τα κεφάλαια αυτά έχουν στηρίξει τις προσπάθειες για τη μείωση των οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων, ενισχύοντας παράλληλα τις διμερείς σχέσεις.

Τα έργα που χρηματοδοτήθηκαν, καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα τομέων : εκπαίδευση, έρευνα, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και προστασία του περιβάλλοντος, στήριξη ευάλωτων ομάδων, καθώς και πρωτοβουλίες που ενίσχυσαν το κράτος δικαίου, βελτίωσαν τη διοικητική ικανότητα και στήριξαν οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών. Ενδεικτικά, στον τομέα του περιβάλλοντος, τα έργα συνέβαλαν στην αύξηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές κατά 128 MWh ετησίως, στη μείωση των εκπομπών CO₂ κατά 672 τόνους, στην

αποκατάσταση 46 οικοτόπων τυρφώνων, στο κλείσιμο πέντε χώρων υγειονομικής ταφής και στη σύνταξη 14 δημοτικών σχεδίων προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή. Στον τομέα της εκπαίδευσης και της καινοτομίας, πάνω από 2.000 επαγγελματίες έλαβαν υποστήριξη, χρηματοδοτήθηκαν περισσότεροι από 1.000 ερευνητές και 524 ΜΜΕ έλαβαν χρηματοδότηση. Περαιτέρω, η Ρουμανία ανέπτυξε 36 νέα προϊόντα ή τεχνολογίες και εκπαίδευσε περισσότερους από 900 επαγγελματίες του δικαστικού κλάδου στην καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και της διαφθοράς. Επιπλέον, 7.400 ειδικοί εκπαιδεύτηκαν στην αντιμετώπιση των διακρίσεων εις βάρος θυμάτων από τη μειονότητα των Ρομά, ενώ δημιουργήθηκαν 84 δικαστικές αίθουσες φιλικές προς τα παιδιά. Στον τομέα της υγείας και της κοινωνικής πρόνοιας, περισσότερες από 30.000 γυναίκες ενημερώθηκαν μέσω εκστρατειών ευαισθητοποίησης για τον προληπτικό έλεγχο του καρκίνου του τραχήλου της μήτρας, ενώ πραγματοποιήθηκαν χιλιάδες εξετάσεις σε αγροτικές και μειονεκτικές περιοχές. Έξι κοινοτικά κέντρα ψυχικής υγείας παρείχαν υποστήριξη σε 2.470 παιδιά, ενώ πάνω από 2.200 καρδιοπαθείς έλαβαν συνεχή θεραπεία. Πρόοδος σημειώθηκε τέλος στο σωφρονιστικό σύστημα, με την κατάρτιση πάνω από 600 κρατουμένων σε τεχνικά επαγγέλματα, τον εξοπλισμό 46 φυλακών με νέο εξοπλισμό και την κατασκευή ή αναβάθμιση έξι εγκαταστάσεων για την υποστήριξη της αποκατάστασης και της επανένταξης.

Συνοψίζοντας, οι διεθνείς οργανισμοί στους οποίους η Ρουμανία είναι μέλος είναι οι ακόλουθοι: NATO, BIS, BSEC, EE, EAPC, EBRD, ECB, EIB, ESA, FAO, G-9, IAEA, IBRD, ICAO, ICC, ICRM, IDA, IFAD, IFRC, IHD, ILD, IMF, IMO, IMSO, OIF, INTERPOL, IOC, IOM, IPU, ISO, ITSO, ITU, LAIA, MIGA, MONUSCO, OIF, OPC, NSG, VCOIF, OPCW, OSCE, PCA, SELEC, UN, UNCTAD, UNESCO, UNHCR, UNIDO, UNMIL, UNINDO, UPU, WCO, WFTU, WIPO, WTO.

Όπως ανέφερε (Μάρτιος του 2025), ο τότε Υπουργός Επενδύσεων και Ευρωπαϊκών Έργων της Ρουμανίας, κ. Marcel Boloș, η χώρα έχει λάβει πάνω από 100 δισεκατομμύρια ευρώ από τα κονδύλια της ΕΕ από την ένταξή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 2007 και μέχρι τις αρχές του υπό εξέταση έτους (με αναλογία 3/1 σε εισπράξεις/πληρωμές). Τα κοινοτικά κονδύλια έχουν επενδυθεί κυρίως σε υποδομές και στην ανάπτυξη των τοπικών κοινοτήτων. Ενδεικτικά, όπως ανέφερε ο κ. Bolos, χάρη στα κονδύλια της ΕΕ, τις τελευταίες δύο δεκαετίες έχουν κατασκευαστεί στη Ρουμανία σχεδόν 900 χλμ. αυτοκινητοδρόμων και οδών ταχείας κυκλοφορίας, ενώ τα σπίτια περισσότερων από 3 εκατομμυρίων Ρουμάνων έχουν συνδεθεί με το δίκτυο αποχέτευσης. Επίσης, περισσότερες από 100.000 επιχειρήσεις έχουν λάβει επιχορηγήσεις για την ανάπτυξή τους και χιλιάδες σχολεία και νοσοκομεία έχουν ανακαινιστεί, εξοπλιστεί ή επεκταθεί. Χάρη στα κεφάλαια της Ε.Ε., την οποία χαρακτήρισε “...η κινητήρια δύναμη που έχει αλλάξει ριζικά τη δομή της οικονομίας μας...” η Ρουμανία ξεπέρασε την Ουγγαρία, την Κροατία και την Ελλάδα σε ό,τι αφορά το κατά κεφαλήν ΑΕΠ (σε όρους αγοραστικής δύναμης).

Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης – ΟΟΣΑ

Η Ρουμανία αποδίδει προτεραιότητα στην προσχώρησή της στον ΟΟΣΑ, μια ομαδοποίηση 38 χωρών, οι οποίες αντιπροσωπεύουν το 70% του παγκόσμιου ΑΕΠ και εμπορίου. Η ένταξη στον ΟΟΣΑ ενέχει εξαιρετικά μεγάλη σημασία για την προσέλκυση Άμεσων Ξένων Επενδύσεων στη χώρα, καθώς αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση δραστηριοποίησης πολλών σημαντικών δυνητικών επενδυτών – επισημαίνεται σχετικά ότι τα κράτη-μέλη ΟΟΣΑ συγκεντρώνουν, επί του παρόντος, το

90% του παγκόσμιου Αποθέματος ΑΞΕ. Πέραν της συνιστώσας προσέλκυσης επενδύσεων, η ένταξη στον ΟΟΣΑ προβλέπεται να ενισχύσει την πιστοληπτική αξιολόγηση της χώρας, με αποτέλεσμα την μείωση του κόστους εξυπηρέτησης του χρέους και την ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης της σε βάθος χρόνου. Επισημαίνεται, σχετικά, ότι το Απόθεμα ΑΞΕ στη Ρουμανία τοποθετείται στο 39% του ΑΕΠ (31/12/2022), ενώ η είσοδος στον ΟΟΣΑ, α) της Τσεχίας, ενίσχυσε τις ΑΞΕ από 12 σε 70% του ΑΕΠ, β) της Ουγγαρίας, αντιστοίχως από 24 σε 59% του ΑΕΠ και, γ) της Πολωνίας, από 7 σε 40% του ΑΕΠ.

Μια τέτοια εξέλιξη θα λειτουργούσε και ως μία βαλβίδα εκτόνωσης για τις ασφυκτικές δημοσιονομικές πιέσεις που δέχεται επί του παρόντος η Ρουμανία, καθώς η νέα Κυβέρνηση συνασπισμού, υπό την πίεση ετησιοποιημένου δημοσιονομικού ελλείμματος που προσέγγισε το 10% εντός του τρέχοντος έτους, προχώρησε στη λήψη άμεσων περιοριστικών μέτρων, τόσο ως προς το σκέλος των εισπράξεων (πρωτίστως) όσο και ως προς εκείνο των δαπανών.

Επιπρόσθετα, καταγράφονται επιπλέον πλεονεκτήματα εισόδου στον ΟΟΣΑ: α/ Η σημασία για την διεθνή εικόνα και αξιοπιστία της χώρας στα όμματα των επενδυτών, β/ Πρόσβαση σε μελέτες του ΟΟΣΑ βασιζόμενες σε εξειδικευμένα ερευνητικά εργαλεία, γ/ Δυνατότητας άποψης και συμμετοχής σε σημαντικά ζητήματα που άπτονται της ανάπτυξης και της φορολογίας, δ/ Συμμετοχή σε κοινές προσπάθειες αναπτυξιακής συνεργασίας και ανθρωπιστικής βοήθειας, σε επείγουσες περιπτώσεις και προς ευαίσθητες περιοχές και ε/ Δυνατότητα συμμετοχής σε σημαντικές συζητήσεις επί θεμάτων που διαμορφώνουν το κοινό μέλλον των πλέον αναπτυγμένων οικονομιών της υφ'ηλίου. Η Ρουμανία αντιμετωπίζει, εξάλλου, την ένταξή της ως πλήρες μέλος του ΟΟΣΑ ως το τρίτο δομικό βήμα, κατόπιν εντάξεως στο NATO (2004) και την Ε.Ε. (2007), που θα σηματοδοτήσει την οριστική και αμετάκλητη πλέον ενσωμάτωση της χώρας σε μια διεθνή ελίτ. Σύμφωνα με τον Ρουμάνο Π/Θ, κ. Bolojan, ο ΟΟΣΑ θα αποτελέσει άλλη μια βάση για τον εκσυγχρονισμό της Ρουμανίας και την εδραίωσή της μεταξύ των πλέον προηγμένων δημοκρατιών. Επίσης, η ένταξη στον διεθνή Οργανισμό θα αποφέρει σημαντικά οφέλη όσον αφορά τη διακυβέρνηση, την πρόσβαση σε βέλτιστες πρακτικές και την υποστήριξη των προγραμμάτων δημόσιων μεταρρυθμίσεων. Σύμφωνα με τον ίδιο, τα μέτρα αυτά θα βοηθήσουν στην αύξηση των επενδύσεων και - με την πάροδο του χρόνου - στη βελτίωση των εισοδημάτων και του βιοτικού επιπέδου.

Τον Σεπτέμβριο του 2022 δημοσιεύτηκε η απόφαση για την δημιουργία Διακυβερνητικής Επιτροπής για τις Σχέσεις της Ρουμανίας με τον ΟΟΣΑ, με επικεφαλής τον Πρωθυπουργό, ο οποίος και είναι υπεύθυνος για τον πολιτικό συντονισμό της διαδικασίας. Την θέση του Εθνικού Συντονιστή για την Προσχώρηση της Ρουμανίας στον ΟΟΣΑ, κατέχει ο Υφυπουργός Εξωτερικών κ. Luca Niculescu. Κατά την διάρκεια επίσημης επίσκεψης στη Ρουμανία, ο ΓΓ του ΟΟΣΑ κ. Matthias Cormann, φιλοξενήθηκε στις 15 Σεπτεμβρίου 2025 στην Ελληνική Πρεσβεία στο Βουκουρέστι και παρείχε ενημέρωση στις εδώ διαπιστευμένες Διπλωματικές Αρχές κ-μ ΟΟΣΑ, για την ενταξιακή πορεία της Ρουμανίας στον Οργανισμό. Ο κ. Cormann παρουσίασε την αισιόδοξη εκτίμηση ότι έχει κλείσει θετικά η αξιολόγηση της Ρουμανίας εκ μέρους των 15 από τις 25 συνολικά Τεχνικές Επιτροπές και αναμένεται μέχρι τις αρχές του 2026 να ολοκληρωθεί, με ομοίως ευδόκιμο τρόπο, το έργο και των υπολοίπων 10 Επιτροπών, όπως και η τεχνική αξιολόγηση (έως τον Μάρτιο του 2026, όταν και θα δοθεί στη δημοσιότητα η ανά διετία καταρτιζόμενη έκθεση του Οργανισμού).

Η χώρα μας αποτελεί κύριο υποστηρικτή της ενταξιακής πορείας της Ρουμανίας και έχει αναλάβει, από τον Μάρτιο 2024, την Προεδρία Φίλων ΝΑ Ευρώπης ΟΟΣΑ, υπό τον Μόνιμο Αντιπρόσωπο της Ελλάδας στον ΟΟΣΑ, κ. Παγουλάτο. Στο πλαίσιο αυτό, η χώρα μας προσφέρει και τεχνογνωσία στη Ρουμανία, όπως (07/2025) με διεξαγωγή

εργαστηρίου από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) για στελέχη της ρουμανικής ΑΝΑΦ (αντίστοιχη αρμόδια Υπηρεσία).

Από το Δεκέμβριο 2025, η Ρουμανία κατέστη η πρώτη χώρα που απέκτησε καθεστώς συνδεδεμένου μέλους της Επιτροπής Αναπτυξιακής Βοήθειας (DAC) του ΟΟΣΑ, εδραιώνοντας το προφίλ της ως προβλέψιμου και αξιόπιστου δωρητή σε διεθνές επίπεδο. Το 2024, η Ρουμανία παρείχε 539,1 εκατομμύρια δολάρια σε επίσημη αναπτυξιακή βοήθεια, που ισοδυναμεί με 0,16% του ΑΕΠ. Οι δραστηριότητες αναπτυξιακής της βοήθειας επικεντρώνονται σε δέκα χώρες προτεραιότητας στην ευρύτερη περιοχή της Μαύρης Θάλασσας, τα Δυτικά Βαλκάνια, τη Μέση Ανατολή και την Αφρική. Η Δημοκρατία της Μολδαβίας παραμένει ο κύριος εταίρος, καθώς η Ρουμανία υποστηρίζει ενεργά την ευρωπαϊκή πορεία της.

B. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ & ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΑΣ - ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ

Η Ρουμανία αποτελεί ένα από τα χαρακτηριστικότερα παραδείγματα επιτυχημένης ελληνικής επιχειρηματικής εξωστρέφειας, καθώς συνδυάζει :

α) Μεγάλο και συνεχώς αυξανόμενο όγκο εξαγωγών (σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ., το 2025 το ύψος των εξαγωγών ήταν 2,083 δισ. ευρώ και η Ρουμανία ο 6ος κυριότερος εξαγωγικός προορισμός της χώρας μας) και παράλληλα πλεόνασμα στο εμπορικό ισοζύγιο επί επτά συναπτά έτη από το 2019 (+830 εκ. ευρώ το 2025).

β) Μεγάλο ύψος εδώ επενδύσεων (3,783 δισ. ευρώ, **9η κυριότερη επενδύτρια χώρα**).

γ) Μεγάλο εδώ εγγεγραμμένων επιχειρήσεων ελληνικών συμφερόντων (περίπου 2.000 ενεργές επιχειρήσεις, επί συνόλου 8.957 ελληνικών εγγεγραμμένων επιχειρήσεων στο Εμπορικό Μητρώο που τηρείται στο ρ/Υπουργείο Δικαιοσύνης την 31.12.2025 – η διαφορά στον αριθμό οφείλεται στο γεγονός ότι το Μητρώο δεν εκκαθαρίζεται και δεν διαγράφονται οι εταιρείες που λύονται).

δ) και παράλληλα, διαχρονικό πλεόνασμα στο Ισοζύγιο Υπηρεσιών (+590 εκ. ευρώ το 2025, εισπράξεις 867 εκ. ευρώ και πληρωμές 277 εκ. ευρώ, σύμφωνα με στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος).

1. ΔΙΜΕΡΕΣ ΘΕΣΜΙΚΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Το διμερές θεσμικό οικονομικό πλαίσιο καλύπτει ευρύτατο φάσμα τομέων συνεργασίας. Οι κυριότερες από τις διμερείς συμφωνίες οικονομικής συνεργασίας μεταξύ Ελλάδος –Ρουμανίας είναι οι κάτωθι:

Σύμβαση για την Αποφυγή Διπλής Φορολογίας σχετικά με τους Φόρους Εισοδήματος και Κεφαλαίου. (Ισχύει από 7.4.1995).

Συμφωνία Απαλλαγής Διπλής Φορολογίας εξ Αεροπορικών Κερδών (Ισχύει από 17.6.1967).

Συμφωνία Απαλλαγής Διπλής Φορολογίας Ναυτιλίας, Αεροπορικών Κερδών (Ισχύει από 17.6.1967).

Συμφωνία για την Προώθηση και την Αμοιβαία Προστασία των Επενδύσεων (Ισχύει από 12.6.1998)

Συμφωνία για συνεργασία στον τομέα του τουρισμού (Ισχύει από 21.05.1994).

Συμφωνία περί Τακτικών Εμπορικών Αεροπορικών Μεταφορών (Ισχύει από 2.9.1966).

Συμφωνία μεταξύ των κυβερνήσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Ρουμανίας για Αμοιβαία Διοικητική Συνδρομή μεταξύ των Τελωνειακών τους Διοικήσεων (Ισχύει από 1.12.2000).

Συμφωνία Συνεργασίας στον τομέα Ενέργειας (Ισχύει από 9.9.2009).

Συμφωνία περί τηλεπικοινωνιών (Ισχύει από 6.7.1967)

Ναυτιλιακή Συμφωνία (Ισχύει από 6.7.1967)

Μνημόνιο συνεργασίας στον Αγροτικό τομέα υπεγράφη από ΥΠΕΞ δύο χωρών σε πλαίσιο επίσημου επισκέψεως κ. Π.τ.Δ. στη Ρουμανία (28-29.6.2011) και έχει τεθεί σε ισχύ από τον Ιούνιο του 2014. Προωθείται συνεργασία ΕΘΙΑΓΕ με ομόλογό του ρουμανικό φορέα και μεικτές επιχειρήσεις σε τομέα βιοκαλλιεργειών.

2. ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΕΛΛΑΔΑΣ-ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ

2.1. Συνολικό Ελληνικό Εξωτερικό Εμπόριο Αγαθών.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ., το 2025 η Ρουμανία κατέλαβε την 6η θέση μεταξύ των κυριότερων προορισμών των ελληνικών εξαγωγών, **παραμένοντας στην πρώτη 10άδα για 6η συνεχόμενη χρονιά και μάλιστα με ανοδική τάση στην κατάταξη** (10η το 2020, 8η το 2021, 10η το 2022, 10η το 2023, 7η το 2024).

2.1.1. Διμερές εμπορικό ισοζύγιο Ελλάδας-Ρουμανίας

α. Ο συνολικός όγκος του διμερούς εμπορίου μεταξύ των δύο χωρών το 2025 ανήλθε στα 3.340,7 εκ. ευρώ (έναντι 2.936,3 εκ. ευρώ το 2024 – πρώτη φορά σπάει το φράγμα των 3 δισ. ευρώ), παρουσιάζοντας **σημαντική αύξηση κατά 404,4 εκ. ευρώ άλλως 13,8%**.

β. Ελληνικές Εξαγωγές προς Ρουμανία – Ρουμανικές Εξαγωγές προς Ελλάδα

Έτος	Αξία Εξαγωγών (σε εκ. ευρώ)	Αξία Εισαγωγών (σε εκ. ευρώ)	Ισοζύγιο (σε εκ. ευρώ)	Συνολικός όγκος εμπορίου (σε εκ. ευρώ)
2016	769,1	769,9	-0,8	1.539
2017	875,0	901	-26	1.776
2018	969,6	978,3	-8,7	1.947,9
2019	1.044,8	850,2	+194,6	1.895
2020	1.124,4	680,4	+444	1.804,8
2021	1.389,8	859,1	+530,7	2.248,9
2022	1.835,1	1.044,2	+790,9	2.879,3
2023	1.823,4	1.046,7	+776,7	2.870,1
2024	1.814,9	1.121,3	+693,6	2.936,2
2025	2.094,4	1.246,3	+848,1	3.340,7

Επί των ανωτέρω (εξέλιξη διμερούς εμπορίου την τελευταία δεκαετία) σημειώνεται ότι : α/. οι ελληνικές εξαγωγές προς την Ρουμανία, έβαιναν συνεχώς αυξανόμενες από το 2016 μέχρι το 2022, σταθεροποιήθηκαν το 2023 – 2024 και εκτοξεύτηκαν για πρώτη φορά πάνω από τα 2 δισ. ευρώ το 2025, παρουσιάζοντας αύξηση της τάξης του 15,4% σε σχέση με το αμέσως προηγούμενο έτος, β/. αντίστοιχα και οι εισαγωγές μας από Ρουμανία, παρουσιάζουν τα τελευταία έτη – ειδικότερα μετά το έτος covid (2020) – μία διαρκή αύξηση, καθώς παγιώνονται πλέον σε ποσά άνω του 1 δισ. ευρώ (αύξηση 11,1% την τελευταία χρονιά).

γ. Προϊόντα Εξαγωγών-Εισαγωγών

Εξαγωγές προς Ρουμανία

Τα 20 σημαντικότερα κατά σειρά αξίας προϊόντα / κατηγορίες προϊόντων που η Ελλάδα εξήγαγε προς τη Ρουμανία κατά το 2025, παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα :

A / A	Δασμολογική Κλάση	Περιγραφή προϊόντος	Αξία (σε εκ. ευρώ)	Ποσοστό επί συνόλου εξαγωγών (%)	Μεταβολή 2024/2025 (%)
1	95	Παιχνίδια	172,3	8,2	+15,3
2	854143	Φωτοβολταϊκά Πάνελ	105,9	5,1	+56,4
3	7604 & 7606	Ράβδοι, Ελάσματα και Ταινίες Αλουμινίου	96,6	4,6	+45,3
4	7408	Σύρματα από χαλκό	96,4	4,6	-13,2
5	7305	Σωλήνες από σίδηρο και χάλυβα για αγωγούς πετρελαίου και αερίου	90,9	4,3	+156,8
6	3901	Κοινό πλαστικό (πολυαιθυλένιο)	86,3	4,1	+246,6
7	2713	Άσφαλτος	84,1	4	+4,2
8	0805	Εσπεριδοειδή	74,5	3,6	-3,7
9	7213-7215	Ράβδοι και χοντρόσυρμα από σίδηρο	71,8	3,4	+31
10	0803	Μπανάνες	51,7	2,5	+21,1
11	3105	Λιπάσματα που περιέχουν άζωτο, φώσφορο, κάλιο	49,8	2,4	+19,7
12	64	Υποδήματα	47,7	2,3	+37,9
13	0809	Ροδάκινα, Βερίκοκα, Κεράσια	44,7 (ροδάκινα 32)	2,1	+34,6
14	8471	Μηχανές επεξεργασίας δεδομένων	43,2	2,1	-28,6
15	0810	Φράουλες, ακτινίδια	42,7 (φράουλες 32)	2	+33,4
16	03	Νωπά ψάρια και Θαλασσινά	36,9	1,8	+27,7
17	19	Προϊόντα αρτοποιίας και ζαχαροπλαστικής	32,8	1,6	+9
18	2818	Αλουμίνια	32,2	1,5	+14,2
19	33	Καλλυντικά και αρώματα	28	1,3	+25,6
20	200570	Ελιές	25,8	1,2	+9,3

Πηγή ΕΛ.ΣΤΑΤ., Επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Βουκουρεστίου

Εισαγωγές από Ρουμανία

Τα σημαντικότερα, κατά σειρά αξίας, προϊόντα που η χώρα μας εισήγαγε από τη Ρουμανία το 2025, παρουσιάζονται στον κατωτέρω πίνακα :

A/ A	Δασμολογική Κλάση	Περιγραφή προϊόντος	Αξία (σε εκ. ευρώ)	Ποσοστό επί συνόλου εισγωγών (%)	Μεταβολή 2024/2025 (%)
1	8544	Σύρματα και καλώδια για μεταφορά ρεύματος	78,9	6,3	-5,8
2	9028	Μετρητές αερίων, υγρών ή ηλεκτρισμού	44,7	3,6	+39,3
3	8703	Επιβατικά αυτοκίνητα	44,4	3,6	+74,8
4	1001	Σιτάρι	31,8	2,6	-2,9
5	0406	Τυροκομικά	29,8	2,4	+65,6
6	7602	Σκραπ Αλουμινίου	25,3	2	+47,1
7	2402	Τσιγάρα	25,1	2	-13,7
8	0204	Νωπά σφάγια αρνιών	23,8	1,9	+112,5
9	4410	Waferboards (Διακοσμητικές μοριόπλακες)	22,2	1,8	+4,2
10	3402	Οργανικά Απορρυπαντικά	18,5	1,5	-16,3
11	0402	Γάλα και κρέμα γάλακτος	18	1,4	+25
12	100590	Καλαμπόκι	17,2	1,4	+102,4

Πηγή ΕΛ.ΣΤΑΤ., Επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Βουκουρεστίου

2.2. Εμπόριο Υπηρεσιών

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος για το 2023, προκύπτει ότι **όπως και το εμπορικό ισοζύγιο έτσι και αυτό των Υπηρεσιών παρουσιάζει πλεόνασμα υπέρ της χώρας μας, που για το 2025 έφθασε στα 590 εκ. ευρώ.**

Ισοζύγιο υπηρεσιών (σε εκ. ευρώ)					
Χρον. Περίοδος	2021	2022	2023	2024	2025
Εισπράξεις	454,0	784,0	733,0	789,0	867,0
Πληρωμές	186,0	285,0	222,0	246,0	277,0
Ισοζύγιο Υπηρεσιών	268,0	499,0	511,0	543,0	590,0
Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος					

Για το 2025 το ισοζύγιο υπηρεσιών με την Ρουμανία αναλύεται ως εξής (πάντα με στοιχεία από την Τράπεζα της Ελλάδος) :

Εισπράξεις : 1. Ταξιδιωτικές υπηρεσίες 564 εκ. ευρώ (65,1%), 2. Κατασκευές 128 εκ. ευρώ (14,8%), 3. IT και επικοινωνίες 47 εκ. ευρώ (5,4%), 4. Μεταφορές 25 εκ. ευρώ (2,9%), 5. ασφαλιστικές και συνταξιοδοτικές 19 εκ. ευρώ (2,2%) και 6. λοιπές υπηρεσίες 84 εκ. ευρώ (9,6%).

Πληρωμές : 1. Μεταφορές 101 εκ. ευρώ (36,5%), 2. Ταξιδιωτικές υπηρεσίες 74 εκ. ευρώ (26,7%), 3. ασφαλιστικές και συνταξιοδοτικές 28 εκ. ευρώ (10,1%), 4. IT και επικοινωνίες 20 εκ. ευρώ (7,2%), 5. λοιπές υπηρεσίες 54 εκ. ευρώ (19,5%).

2.3. Επενδύσεις

2.3.1 . Ελληνικές Επενδύσεις στο Εξωτερικό/FDI Stock

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, η Ρουμανία αποτελεί διαχρονικά μία από τις κύριες χώρες προορισμού των Α.Ξ.Ε., ενώ κατά το 2024 (τελευταίο έτος με επίσημα διαθέσιμα στοιχεία), κατέλαβε την 2η θέση μεταξύ των κυριότερων χωρών προορισμού των ελληνικών επενδύσεων στο εξωτερικό μετά από την Κύπρο και μπροστά από τη Βουλγαρία, την Ιρλανδία και τις Η.Π.Α.. Αναλυτικότερα το απόθεμα των Α.Ξ.Ε. στο εξωτερικό έχει ως εξής για το 2024 (Ποσά σε εκ. €) :

	2025	2024	Μετ. 2025/2024
ΣΥΝΟΛΟ	22.041	18.900	+16,6%
Κύπρος	8.438	6.294	+34,1%
Ρουμανία	3.532	3.583	-0,9%
Βουλγαρία	2.241	1.929	+16,2%
Ιρλανδία	1.131	900	+25,6%
ΗΠΑ	1.080	947	+14,0%

Πηγή : Τράπεζα της Ελλάδος, Επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Βουκουρεστίου

2.3.2. Ελληνικές Επιχειρήσεις/Επενδύσεις στη Ρουμανία

Στο Εθνικό Εμπορικό Μητρώο της Ρουμανίας (ONRC) υπήρχαν το Δεκέμβριο του 2025, καταγεγραμμένες 8.957 επιχειρήσεις με ελληνική συμμετοχή στο κεφάλαιό τους (αναφέρθηκε ήδη ανωτέρω, ότι λόγω της μη εκκαθάρισης του Μητρώου, ο πραγματικός αριθμός των ενεργών επιχειρήσεων είναι αισθητά μικρότερος και ανέρχεται περίπου στις 2.000). Οι 8.957 επιχειρήσεις αποτελούν **ποσοστό 3,12% του συνόλου των εταιρειών με ξένη συμμετοχή στο κεφάλαιό τους** και εμφανίζονται **αυξημένες κατά 1,4% σε σχέση με τις 8.830 επιχειρήσεις που ήταν εγγεγραμμένες ένα έτος πριν (31.12.2024)**.

Σύμφωνα με την Ρ/Υπηρεσία Εμπορικού Μητρώου/Oficiul Național al Registrului Comerțului-ONRC, η Ελλάδα βρίσκεται στην 7η θέση μεταξύ των επενδυτριών χωρών, όσον αφορά το σύνολο του επενδεδυμένου κεφαλαίου – 2,54 δισ. ευρώ, άλλως ποσοστό 4,99% του συνόλου – και στην 7η θέση ως προς τον αριθμό των καταγεγραμμένων επιχειρήσεων. Αξίζει

να σημειωθεί ότι το συνολικό επενδεδυμένο κεφάλαιο σε επιχειρήσεις με ξένη συμμετοχή ανήλθε τον Δεκέμβριο του 2025 στη Ρουμανία στα 56,8 δισ. ευρώ (έναντι 58,4 δισ. ευρώ το Δεκέμβριο του 2024, μείωση κατά 2,7%), ενώ ο συνολικός αριθμός των επιχειρήσεων με συμμετοχή ξένου κεφαλαίου έφθασε στις 263.118 (έναντι 290.930 το 2024, μείωση κατά 27.812 επιχειρήσεις ή 9,6%, πάντα με την υποσημείωση της μη εκκαθάρισης του Μητρώου).

Με βάση τα στοιχεία του ONRC, οι πρώτες 10 χώρες με το μεγαλύτερο ποσό επενδεδυμένου κεφαλαίου σε επιχειρήσεις που έχουν συσταθεί και λειτουργούν στη Ρουμανία είναι :

1. Ολλανδία 9,99 δισ. ευρώ – 19,64% (6.286 εταιρείες – 2,19%)
2. Γερμανία 6,065 δισ. ευρώ – 11,93% (26.647 εταιρείες – 9,28%)
3. Αυστρία 5,61 δισ. ευρώ – 11,03% (8.768 εταιρείες – 3,05%)
4. Κύπρος 4,99 δισ. ευρώ – 9,82% (6.659 εταιρείες – 2,32%)
5. Ιταλία 2,69 δισ. ευρώ – 5,29% (54.425 εταιρείες – 18,95%)
6. Γαλλία 2,61 δισ. ευρώ – 5,13% (11.197 εταιρείες – 3,9%)
- 7. Ελλάδα 2,54 δισ. ευρώ – 4,99% (8.957 εταιρείες – 3,12%)**
8. Ισπανία 1,7 δισ. ευρώ – 3,34% (7.191 εταιρείες – 2,5%)
9. Ελβετία 1,69 δισ. ευρώ – 3,33% (3.637 εταιρείες – 1,27%)
10. Λουξεμβούργο 1,64 δισ. ευρώ – 3,23% (1.147 εταιρείες – 0,4%)

Ιχνηλάτηση παρουσίας και δραστηριοποίησης επιχειρήσεων ελληνικών συμφερόντων στην ρουμανική αγορά.

Όπως προκύπτει από την ανάλυση των στοιχείων, ο αριθμός των ενεργών επιχειρήσεων ελληνικών συμφερόντων που υπέβαλλαν ισολογισμό για το 2022, ανέρχεται στις 2.000, ο συνολικός κύκλος εργασιών τους ανέρχεται στα 5,8 δισ. ευρώ ενώ παράλληλα ο αριθμός των εργαζομένων που απασχολείται σε αυτές υπερβαίνει τον αριθμό των 20.000 ατόμων.

Κύκλος Εργασιών 2022

Όπως προκύπτει από την ανάλυση των στοιχείων, καταγράφονται :

- 200 επιχειρήσεις με συνολικό κύκλο εργασιών από 1 εκ. ευρώ έως πάνω των 50 εκ. ευρώ,
- 100 επιχειρήσεις με συνολικό κύκλο εργασιών από 500 χιλ. ευρώ έως 1 εκ. ευρώ,
- ενώ οι υπόλοιπες 1.700 επιχειρήσεις εμφανίζουν συνολικό κύκλο εργασιών από 10 χιλ. ευρώ έως 500 χιλ. ευρώ.

Αναλυτικότερα και όσον αφορά στις 200 επιχειρήσεις με συνολικό κύκλο εργασιών από 1 εκ. ευρώ έως πάνω των 50 εκ. ευρώ, αναφέρεται ότι υπάρχουν:

1. 17 επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών πάνω από 50 εκ. ευρώ
2. 36 επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών μεταξύ 10-49 εκ. ευρώ
3. 29 επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών μεταξύ 5-9 εκ. ευρώ
4. 50 επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών μεταξύ 2,5-4 εκ. ευρώ
5. 68 επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών μεταξύ 1-2,4 εκ. ευρώ

Κλάδος δραστηριότητάς σύμφωνα με τον Κωδικό Αριθμό Δραστηριότητας/ΚΑΔ.

Όπως προκύπτει από την ανάλυση των στοιχείων, οι 10 κυριότεροι κλάδοι δραστηριότητας στους οποίους συγκεντρώνεται/δραστηριοποιείται ο μεγαλύτερος αριθμός επιχειρήσεων ελληνικών συμφερόντων (871 επιχειρήσεις ή περίπου 44% του συνόλου) είναι οι εξής :

1. Κλάδος Εμπορίου, ΚΑΔ 46 Χονδρικό Εμπόριο και ΚΑΔ 47 Λιανικό Εμπόριο, Σύνολο Επιχειρήσεων 311 ή περίπου 16% του συνόλου.

Αναφέρονται δειγματοληπτικά οι εταιρείες : JUMBO, Black Sea Suppliers, SIDEROM, SARANTIS, Diamedix-Impex, GENCO Trade, PPC Advance Energy Services Romania S.R.L., SIDMA Romania, ALINDA Ro, SOFMEDICA, Kallas, ALUMIL, BSB Fashion, Skrekis, ISOMAT, DABLEROM SRL, FOTONIA SHINE RETENTION S.R.L., Pyramis, Voyatzoglou, BERLIN PACKAGING ROMÂNIA S.R.L., AHI CARRIER ROMANIA SRL, ND MEDHEALTH SRL, PROFILCO RO SRL, KARVELAS LTD S.R.L., IMEDICA SA, SUNLIGHT INDUSTRIAL SRL, EXALCO ROMANIA SRL, IFANTIS ROMANIA SA, AS KIDS TOYS S.R.L., KLEEMANN LIFT RO SRL, STERIL ROMANIA SRL, VIOFIL SIGN SYSTEMS SRL, NEOKEM ROMANIA SRL, FAMILY FOODS SRL, ASPIS FOOD SRL, FARMER GROUP HELLAS SRL, BOUHALIS GK S.R.L., OXETTE-LOISIR, ZOOMSERIE SRL, SOFTONE OPEN ENTERPRISE SOLUTIONS SRL, κ.α.

2. Κλάδος Συμβουλευτικών Υπηρεσιών προς Επιχειρήσεις, ΚΑΔ 70 Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες/Δραστηριότητες κεντρικών γραφείων· δραστηριότητες παροχής συμβουλών διαχείρισης και ΚΑΔ 71 Αρχιτεκτονικές δραστηριότητες και δραστηριότητες μηχανικών· τεχνικές δοκιμές και αναλύσεις

Σύνολο Επιχειρήσεων 164 ή περίπου 8,2% του συνόλου

Αναφέρονται δειγματοληπτικά οι εταιρείες : PPC Energy Services, STV Corporation, ICAP CRIF, NGB Constructii & Management, INFRA Consulting Hub, BRIGHT Colors Rom, TEMACO Impex, VOTSALO SRL, BPD Smart Real Economy, TYROM LAB 2007, G.K.V. LTD, MONITERRA S.R.L., APSIDA Construct SRL κ.α.

3. Κατασκευές, ΚΑΔ 41 Κατασκευές κτιρίων, ΚΑΔ 42 Έργα πολιτικού μηχανικού, και ΚΑΔ 43 Εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες

Σύνολο Επιχειρήσεων 103 ή περίπου 5% του συνόλου

Αναφέρονται δειγματοληπτικά οι εταιρείες : TEMA Energy S.A., Egnatia Rom SRL, SOUTH LAND INVEST SRL, GEOEDRA ROM SRL, NAKATOMI DEVELOPMENT SRL, IOANNINA Impex, Construction Resources International, Thanasis Rizo Solutions, STENTOR CONCEPT GROUP SRL, BARRACUDA RESIDENCE S.R.L. GENESIS CONCEPT SRL, ILIOTOMI GRUP SRL κ.α.

4. ΚΑΔ 68 Διαχείριση ακίνητης περιουσίας,

Σύνολο Επιχειρήσεων 91 ή περίπου 4,6% του συνόλου,

Αναφέρονται δειγματοληπτικά οι εταιρείες : LMN Global Invest, SEFERCO Development SA, EUROPROIECT SRL, ALPHA Real Estate Services, BOUTIQUE Property Investments, GREC – ROM Business Group SRL, DIMI Trans & Services S.R.L., EGNATIA Properties SA, SERPO PROD Impex SRL, ARCHONTO CASA SRL, ALESONOR SRL, CROIF SRL κ.α.

5. ΚΑΔ 62 Δραστηριότητες προγραμματισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών, παροχής συμβουλών και συναφείς δραστηριότητες,

Σύνολο Επιχειρήσεων 65 ή περίπου 3,2% του συνόλου.

Αναφέρονται δειγματοληπτικά οι εταιρείες : INTRAROM SA, BIT Software S.A., INOVASOFT Union S.R.L. INQBIT Innovations S.R.L. DIGIBOOST Technology S.R.L., MANTIS ROMANIA

SRL, PLUSHORIZON Services S.R.L., DOTICCA SRL, SYPIRIA Software S.R.L., AVEWORKS Consulting S.R.L., GEOBRO SRL, ROMCOLOR 2000 SA κ.α.

**6. ΚΑΔ 86 Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας,
Σύνολο Επιχειρήσεων 39 ή περίπου 2% του συνόλου.**

Αναφέρονται δειγματοληπτικά οι εταιρείες : MEDSANA Bucharest Medical Center SRL, GENESIS Athens SRL, CYTOGENOMIC Medical Laboratory SRL, SILHOUETTE Medical Centers S.R.L., GENEKOR Medical S.R.L., FIV ATHENS MEDICAL S.R.L., WHITE CROSS S.R.L., STEM LIFE S.A. DR. PASCAL DAMEH CLINIC S.R.L., GENEKOR BIOTECHNOLOGY SRL, CENTRUL MEDICAL OMEGA SCAN S.R.L. DERMASHAPE SRL , ASCLEPIOS MEDICAL NETWORK S.A. κ.α.

**7. ΚΑΔ 56 Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης,
Σύνολο Επιχειρήσεων 32 ή περίπου 1,6% του συνόλου.**

Αναφέρονται δειγματοληπτικά οι εταιρείες : MALCOM Invest IMP S.R.L., DYONISSOS Group SRL, DAMON Group SRL, ZOOMSERIE Frozen Products SRL, VICTORIA IMPERIAL MBK SRL, DIONISOS Foods SRL, ENTREE Food SRL, PADELEOS SRL, AVARA Group S.R.L., FITOCRACY Global Services S.R.L., SYFNOS Enterprises SRL, GREEK SEA FOOD SRL κ.α.

**8. ΚΑΔ 01 Φυτική και ζωική παραγωγή, θήρα και συναφείς δραστηριότητες,
Σύνολο Επιχειρήσεων 23 ή περίπου 1,2% του συνόλου.**

Αναφέρονται δειγματοληπτικά οι εταιρείες : PICOFARM SRL, FERMA COTORCA SRL, SITOROM SRL, FLOROS COMPANY SRL, FERMA DE PURCEI BUZĂU SRL, AGRO ZOOTROFIKI SRL, AGROMANIA SRL, GKLIATIS CONSTRUCTIONS & EQUIPMENTS SRL ZOOTEHNICA MANTI SRL MADERIS TRADING SRL , FERMEPLUS SRL, ROMVOS PREST SRL, LYLY & NEKT 07 , IMPEX SRL κ.α.

**9. ΚΑΔ 10 Βιομηχανία τροφίμων,
Σύνολο Επιχειρήσεων 22 ή περίπου 1,2% του συνόλου.**

Αναφέρονται δειγματοληπτικά οι εταιρείες : FABRICA DE LAPTE BRAȘOV S.A., BEST FOODS PRODUCTIONS SRL, PRIMO PROD SRL, FATROM - ADITIVI FURAJERI SRL, KARAMOLEGOS BAKERY ROMANIA S.R.L., BEST NUTS SRL, NUTRIPROD SRL, ALFA ALIM SRL, AMALTHIA EXIM SRL, FOLOE EXIM SRL, Q-MEAT FACTORY S.R.L., AGAPITOS TRADING SRL, PROVERTIA DAIRY S.R.L , GRASSLANDS MEAT S.R.L. κ.α.

**10. Μεταφορές, ΚΑΔ 49 Χερσαίες και ΚΑΔ 50 Πλωτές Μεταφορές
Σύνολο Επιχειρήσεων 21 ή περίπου 1,2% του συνόλου**

Αναφέρονται δειγματοληπτικά οι εταιρείες : ORBIT TRANSPORTURI INTERNATIONALE SRL, JORDAN LOGISTICS SRL, MORFI DEAL FOODS SRL, MAKIOS LOGISTICS S.R.L., VIO-TRANS EURO SRL, KONSTANTINOS AUTOTRANS SRL, VACO PELLA PROD SRL, EFI VAIOS TRANS SRL κ.α.

Παράλληλα αν και συγκεντρώνονται λιγότερες από 20 εταιρείες στους παρακάτω κωδικούς ΚΑΔ, πιστοποιώντας την ελληνική παρουσία στις περισσότερες κατηγορίες οικονομικής δραστηριότητας αναφέρονται δειγματοληπτικά και οι :

- ΚΑΔ 20 Παραγωγή χημικών ουσιών και προϊόντων, DRUCKFARBEN ROMANIA SRL κ.α.
- ΚΑΔ 22 Κατασκευή προϊόντων από ελαστικό (καουτσούκ) και πλαστικές ύλες : THRACE GREINER PACKAGING SRL, SC PANEL LAND S.R.L., MANTZARIS EUROPLAST S.R.L. κ.α.
- ΚΑΔ 25 Κατασκευή μεταλλικών προϊόντων, με εξαίρεση τα μηχανήματα και τα είδη εξοπλισμού : SISTEMPLAST SA, ANALKO ALUMINIUM INDUSTRY SRL, THERMOSTAHL ROMANIA SISTEME TERMICE SRL, MARELKO SERIO ENGINEERING SRL, BEST EUROPEAN CONTAINERS S.R.L. BLAST SOLTECH SRL, BLK RO ALUMINIUM INDUSTRY SRL κ.α.
- ΚΑΔ 33 Επισκευή και εγκατάσταση μηχανημάτων και εξοπλισμού : NAVALINK SHIP REPAIR & MAINTENANCE SRL, JVL MARINE SERVICES S.R.L. κ.α.
- ΚΑΔ 35 Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού : PPC ENERGIE S.A., PPC ENERGIE MUNTENIA S.A., PPC RENEWABLES ROMANIA S.R.L., RETELE ELECTRICE MUNTENIA S.A. RETELE ELECTRICE BANAT S.A., RETELE ELECTRICE DOBROGEA S.A. , WIND PHOTOVOLTAIC PPP SRL κ.α.
- ΚΑΔ 45 Χονδρικό και λιανικό εμπόριο· επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών : SP TOP TIRES COMPANY S.R.L., MOTODYNAMICS SRL, NATLOG SRL, SCUBAL 2021 S.R.L. EDGE CARLEASE S.R.L. κ.α.
- ΚΑΔ 52 Αποθήκευση και υποστηρικτικές προς τη μεταφορά δραστηριότητες : GLOBAL DEFENSE LOGISTICS SRL, ROHEL TRANS INTERNATIONAL SRL, MEDTAINER RO SRL, DAFNE LOGISTICS S.R.L., KALIMBASSIERIS MARITIME SRL κ.α.
- ΚΑΔ 61 Τηλεπικοινωνίες : TELEKOM ROMANIA MOBILE COMMUNICATIONS S.A., OMNIA TELECOM S.R.L. κ.α.
- ΚΑΔ 64 Δραστηριότητες χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, με εξαίρεση τις ασφαλιστικές δραστηριότητες και τα συνταξιοδοτικά ταμεία : ALPHA BANK ROMANIA SA, VISTA BANK (ROMANIA) S.A., VISTA LEASING IFN (ROMANIA) S.A. ALPHA LEASING ROMANIA IFN SA κ.α.
- ΚΑΔ 65 Ασφαλιστικά, αντασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά ταμεία, εκτός από την υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση : GARANTA ASIGURARI SA, EUROLIFE FFH ASIGURARI GENERALE S.A., EUROLIFE FFH, ASIGURARI DE VIATA S.A. κ.α.
- ΚΑΔ 69 Νομικές και λογιστικές δραστηριότητες : DELOITTE AUDIT SRL, TGS ROMANIA ASSURANCE & ADVISORY BUSINESS SERVICES S.R.L., TAXGATE SRL, κ.α.
- ΚΑΔ 73 Διαφήμιση και έρευνα αγοράς : V PLUS O COMMUNICATION SRL, WESTROSE CAPITAL INVESTMENTS SRL, UPLEVEL SOCIAL MARKETING S.R.L κ.α.
- ΚΑΔ 77 Δραστηριότητες ενοικίασης και εκμίσθωσης : AUTOTECHNICA FLEET SERVICES SRL, EXPRESS LEASE CARS S.R.L. CNC LEASING MANAGEMENT S.R.L. ENGI POWER SRL, DIRENT GROUP SA κ.α.
- ΚΑΔ 82 Διοικητικές δραστηριότητες γραφείου, γραμματειακή υποστήριξη και άλλες δραστηριότητες παροχής υποστήριξης προς τις επιχειρήσεις : S 800 CUSTOMER SERVICE PROVIDER SRL, MELLON ROMANIA SA, SUPERBRAIN S.R.L. κ.α.

5. Τέλος και όσον αφορά στην Περιφέρεια/Πόλη στην οποία δραστηριοποιούνται, το συντριπτικό σύνολο αυτών συγκεντρώνεται στο Βουκουρέστι και στην ευρύτερη περιφέρεια αυτού (Ilfov) με περίπου 960 επιχειρήσεις, ενώ από τις υπόλοιπες ρουμανικές πόλεις, οι περισσότερες παρουσίες καταγράφονται στην Κωνσταντζα με περίπου 45 επιχειρήσεις, στο Ιάσιο με 30 επιχειρήσεις και στις Κραϊόβα, Πλοέστι, Κλουζ-Ναπόκα και Μπρασόβ με περίπου 20 επιχειρήσεις σε εκάστη εξ αυτών.

β. Ρουμανικές Επιχειρήσεις/Επενδύσεις-FDI Stock στη Ελλάδα

Σύμφωνα με πρόσφατα δημοσιευθέντα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, “Θέσεις Ξένων Άμεσων Επενδύσεων μη κατοίκων στην Ελλάδα ανά χώρα BMD4-Καθαρά Αποθέματα”, προκύπτει ότι το Συνολικό Απόθεμα των Ρουμανικών Επενδύσεων στην Ελλάδα στο τέλος του 2024 έφθασε στα 97 εκ. ευρώ, αυξημένο κατά 59% σε σχέση με τα 61 εκ. ευρώ του 2023. Αναλυτικότερα :

2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
9	15	15	23	44	61	97

Παρατηρείται ότι σε βάθος επταετίας (2018-2024) οι ρουμανικές επενδύσεις στην Ελλάδα υπερδεκαπλασιάστηκαν (από τα 9 στα 97), γεγονός από μόνο του εντυπωσιακό, παρότι το απόθεμά τους πόρρω απέχει ακόμη από το αντίστοιχο ελληνικό.

Κάτωθι, αναφέρονται οι ρ/εταιρείες που εξ όσων γνωρίζουμε, έχουν ήδη επενδύσει/δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα, με χρονολογική σειρά :

- 1. Flip.gr**, Flip Technologies/Όμιλος E-Mag, , η οποία μεσολαβεί στην πώληση και αγορά ηλεκτρονικών ειδών (κυρίως μεταχειρισμένων κινητών/smartphones), Σεπτέμβριος 2023
- 2. GEGEKA**, <https://www.cegeka.com/en/be/officelocations> (βελγικών συμφερόντων, κλάδος πληροφορικής με ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών σε διαφορετικούς τομείς και για διαφορετικούς κλάδους όπως: αεροπορία, υγειονομική περίθαλψη, χρηματοδότηση, κοινωνικές και κυβερνητικές, τηλεπικοινωνίες κ.α.), Μάιος 2023, η επένδυση στην Ελλάδα πραγματοποιήθηκε από την εδώ ρουμανική θυγατρική.
- 3. “Packeta Romania”**, <https://www.packeta.ro/>, μια παγκόσμια ψηφιακή πλατφόρμα ταχυμεταφορών, μέλος του τσεχικού Ομίλου Packeta, με παρουσία στη ρουμανική αγορά από το 2017, η επένδυση στην Ελλάδα πραγματοποιήθηκε από την εδώ ρουμανική θυγατρική, Μάιος 2023.
- 4. “Cleverage”**, <https://cleverage.vc/about-us/>, πρόκειται για Venture Capital/VC, που ιδρύθηκε το 2020 από τους επιχειρηματίες κ.κ.Γεώργιο Σοφιανό, Voicu Oprean, Wargha Enayati, Sergiu Neguț και την κα Alexandu Popescu, με στόχο να επενδύσει σε νεοφυείς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται κυρίως στον τομέα της τεχνολογίας υγείας στη Ρουμανία αλλά και στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη, η οποία ανακοίνωσε την πρώτη επένδυση στη βουλγαρική start-up FindMeCure, ενώ παράλληλα επεκτάθηκε και σε άλλες αγορές, όπως η Ελλάδα Μάιος 2023 και η Πολωνία.
- 5. Seedblink**, <https://seedblink.com/>, Venture Capital & Crowdfunding (έναρξη δραστηριοποίησης στην Ελλάδα, Ιούλιος 2022)
- 6. Rayscape (τ.Xvision)**, <https://rayscape.ai/>, ιατρική ρομποτική τεχνολογία (έναρξη δραστηριοποίησης στην Ελλάδα μέσω αντιπροσώπου το 2022).
- 7.** Η μεγαλύτερη ρ/πλατφόρμα E-Commerce **E-Mag**, <https://www.emag.ro/>, δραστηριοποιείται μέσω συνεργασίας και εισαγωγών στη Ρουμανία από ελληνικές επιχειρήσεις από τον Μάρτιο του 2022.
- 8. Ideologi**, <https://www.ideologi.com/home>, με αντικείμενο το μάρκετινγκ και την τεχνολογία, δραστηριοποιείται στην Ελλάδα -Θεσσαλονίκη- από το 2021.
- 9. Undelucram**, <https://www.undelucram.ro/> Πλατφόρμα δικτύωσης για εύρεση εργασίας, δραστηριοποιείται στην Ελλάδα από το 2019 μέσω της πλατφόρμας <https://www.poudouleveis.gr/>
- 10. APS** <https://gr.aps-holding.com/schetika-me-emas> , δραστηριοποιείται στην Ελλάδα με Γραφεία στο Χαλάνδρι, από τον Ιούνιο του 2018, οπότε και είχε προχωρήσει στην εξαγορά

του χαρτοφυλακίου Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων/NPL “Arctos” από την Τράπεζα Πειραιώς, ονομαστικής αξίας ύψους 2,3 δισ. ευρώ.

Το υπό ανάλυση έτος, 2025, η πλέον σημαντική ρουμανική επένδυση στην Ελλάδα ήταν η εξαγορά της αλυσίδας καταστημάτων DIY “Praktiker Hellas” (που ανήκε στον καναδικό επενδυτικό όμιλο “Fairfax”, ιδιοκτησίας του Ινδοκαναδού μεγιστάνα Prem Watsa, ο οποίος διαχειρίζεται περιουσιακά στοιχεία ύψους 36 δισ. δολαρίων), από τους αδερφούς Pavăl, Dragoș και Adrian, ιδιοκτήτες της Dedeman, της μεγαλύτερης εταιρείας ιδιοκατασκευών και λύσεων για το σπίτι (DIY) της Ρουμανίας (Pavăl Holding). Η συναλλαγή, η οποία περιλαμβάνει και τα ιδιόκτητα ακίνητα της εταιρείας, ανήλθε στα 120-130 εκ. ευρώ. Η αλυσίδα “Praktiker Hellas” διέθετε, κατά το χρόνο της εξαγοράς της, 17 καταστήματα, 1.186 υπαλλήλους και εξυπηρετούσε ετησίως 7 εκατομμύρια πελάτες με πάνω από 60.000 προϊόντα.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΔΡΑΣΕΩΝ

Όπως προαναφέρθηκε, η Ρουμανία αποτελεί μια σημαντική αγορά για τα ελληνικά προϊόντα, με την ανταγωνιστικότητα των προϊόντων μας, την γεωγραφική εγγύτητα, το θετικό επιχειρηματικό περιβάλλον στη Ρουμανία και τις παραδοσιακά φιλικές σχέσεις των δύο λαών, να δημιουργούν πρόσφορο έδαφος για την ανάπτυξη των εξαγωγών μας.

Ελληνικές εταιρείες, εγκατεστημένες στη Ρουμανία, ασχολούνται με την παραγωγή και εμπορία προϊόντων, ενώ κάποιες από αυτές ειδικεύονται στην εισαγωγή και διανομή ελληνικών προϊόντων στην εγχώρια αγορά.

Ενέργειες που θα μπορούσαν να γίνουν με σκοπό την ενίσχυση των εξωστρεφών εταιρειών μας είναι οι ακόλουθες :

- Συμμετοχή ελληνικών επιχειρήσεων σε κλαδικές εκθέσεις, διοργάνωση εκδηλώσεων προβολής ελληνικών τροφίμων καθώς και εκδηλώσεων γευσιγνωσίας ελληνικών τροφίμων και κρασιών.
- Ανάληψη πρωτοβουλιών από ελληνικούς Συνδέσμους, Επιμελητήρια και λοιπούς φορείς της Ελλάδος για διοργάνωση συνδυασμένων δράσεων (πχ Εκθέσεις τροφίμων με εκδηλώσεις γαστρονομίας, προβολή τουριστικού προϊόντος με ελληνικές γεύσεις κλπ).
- Αποστολή Ρουμάνων εισαγωγέων στην Ελλάδα, στο πλαίσιο επισκέψεων τους σε Διεθνείς Εκθέσεις στη χώρα μας.
- Συνιστούμε τη διοργάνωση στοχευμένων (επικεντρωμένων σε συγκεκριμένα αγαθά και όχι πολυσυλλεκτικές) Επιχειρηματικών Αποστολών στη Ρουμανία. Η Αγορά προσφέρεται για ελληνικά προϊόντα και ιδιαίτερα για τρόφιμα. Στοχευμένες B2B συναντήσεις αποτελούν ικανό μέσο προσέγγισης της Αγοράς.
- Σύναψη συνεργασιών στο γεωργικό τομέα και συγκεκριμένα, σε θέματα εκσυγχρονισμού της γεωργικής παραγωγής, κτηνιατρικής, επιστημονικής συνεργασίας, εγγειοβελτιωτικών έργων και αλιείας.
- Είναι επιθυμητή η επέκταση των ελληνικών εξαγωγών σε άλλα προϊόντα πέραν των τροφίμων (πχ φαρμακευτικά, καλλυντικά, είδη ένδυσης και υπόδησης, πλαστικά, είδη κουζίνας κλπ).

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ**

Ρουμανικές Αρχές – Υπουργεία	Ιστότοπος
Κυβέρνηση	www.gov.ro
Υπουργείο Οικονομίας, Επιχειρηματικότητας & Τουρισμού	http://www.economie.gov.ro/
Υπουργείο Ανάπτυξης, Δημοσίων Έργων & Διοίκησης	https://mlpda.ro/
Υπουργείο Επενδύσεων & Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων	https://mfe.gov.ro/
Υπουργείο Γεωργίας & Ανάπτυξης Υπαίθρου	https://www.madr.ro/
Υπουργείο Μεταφορών & Υποδομών	http://www.mt.ro
Υπουργείο Περιβάλλοντος, Υδάτων & Δασών	http://www.mmediu.ro/
Υπουργείο Ενέργειας	http://energie.gov.ro
Υπουργείο Έρευνας, Καινοτομίας & Ψηφιοποίησης	https://www.research.gov.ro/
Υπουργείο Οικονομικών	https://mfinante.gov.ro/ro/web/site
Υπουργείο Εξωτερικών	http://www.mae.gov.ro/

Εμπορικά & Βιομηχανικά Επιμελητήρια

Chamber of Commerce & Industry of Romania

2 Octavian Goga bld , 3rd District Bucharest, Romania

Tel: +4 021 319 00 88, fax +4 021 319 01 56

Website: www.ccir.ro email: info@ccir.ro

Αναλυτικός κατάλογος των κατά τόπους επιμελητηρίων υπάρχει στην ακόλουθη ιστοσελίδα:

<https://ccir.ro/members/lawful-members/>

Hellenic – Romanian Bilateral Chamber of Commerce

9b Fabrica de Glucoza complex upground 2nd floor District 2 Bucharest
Tel +4 021 319 01 51 / 319 01 54 fax +4 021 319 01 51
Website: www.hrcc.ro
E-mail info@hrcc.ro

Τράπεζες

NATIONAL BANK OF ROMANIA

Address: 25, Lipscani St. District 3, 030031 Bucharest
Phone: +4021- 312.43.75, Fax: +4021- 314.97.52
Website: www.hrcc.ro E-mail: bnr@bnro.ro

Romanian Banking Association

Aleea Negru Voda nr 4 – 6 Bloc c3 , Sector 3 Bucharest
Tel +40-21-3212078 +40-213212080 Fax +40-21-3212095
E-mail: arb@arb.ro, office@arb.ro Web www.arb.ro

Εμπορικές τράπεζες Ελληνικών συμφερόντων

VISTA BANK (MARFIN GROUP) Bank Romania S.A. www.vistabank.ro

Λοιπές

ALPHA BANK Romania S.A. (Unicredit Group)	www.alphabank.ro
Banca Romana de Credite si Investitii	www.brci.ro
Banca Comercială INTESA SANPAOLO S.A.	www.intesasanpaolobank.ro
Banca Comerciala Romana (BCR) S.A.	www.bcr.ro
BCR Banca pentru Locuinte S.A.	www.bcrlocuinte.ro
Banca de Export-Import a Romaniei EXIMBANK S.A.	www.eximbank.ro
Banca Romaneasca	www.banca-romaneasca.ro
Banca Transilvania S.A.	www.bancatransilvania.ro
BRD - Groupe Societe Generale S.A.	www.brd.ro
CEC Bank S.A.	www.cec.ro
Credit Agricole Bank Romania	https://credit-agricole.ro/
CREDIT EUROPE BANK (Romania) S.A.	www.crediteurope.ro
Idea Bank	https://ro.idea-bank.ro/
LIBRA INTERNET BANK S.A.	www.librabank.ro
OTP BANK Romania S.A.	www.otpbank.ro

Διοργανωτές Εκθέσεων

ROMEXPO

Τηλ.: +4-021-207 70 00, Φαξ: +4-021-207 70 70
E-mail: romexpo@romexpo.ro Website: www.romexpo.ro

Euroexpo

Τηλ.: +4-021-321 60 30, Φαξ: +4-021-321 60 35
E-mail: info@euroexpo.ro Website: <http://www.euroexpo.ro>

Expo24 Romania

Τηλ.: +4-021-335 66 81, Φαξ: +4-021-335 66 80
E-mail: contact@expo24.ro Website: www.expo24.ro

Exporom

Τηλ.: +4-0740 309 948
E-mail: exporom@exporom.ro Website: www.exporom.ro

R.E.S. Group

Τηλ.: +4-0357-411 642, Φαξ: +4-0357-436 266
E-mail: info@roenergy.eu Website: www.roenergy.eu

Vintest

Τηλ.: +4-0721 550 084
E-mail: office@vintest.ro Website: www.vintest.ro

CENTRAL HOTEL

Strada Ion Brezoianu număr 13, sector 5,
Tel: +40 213 155 636
Email: reception@centralhotel.ro

Ξενοδοχεία

Novotel Bucarest City Centre

Calea Victoriei 37B
Sector 1, 010061 Bucharest
Tel: (+40)2 13 08 85 00
Email : H5558@accor.com
Site: www.novotel.com/gb/hotel-5558-novotel-bucharest-city-centre/index.shtml

Central Hotel

(Group Zeus International)

Strada Ion Brezoianu număr 13, sector 5,
Tel: +40 213 155 636
Email: reception@centralhotel.ro
Site: <https://www.centralhotel.ro/>

Ibis Hotel, Bucarest

82-84 Izvor Street
014142 Bucharest
Tel: (+40)2 14 01 10 00
Email : reservations@ibisaccor.ro
Site: www.ibishotel.com

Bucarest Marriott Grand Hotel

Calea 13 Septembrie 90
Sector 5, 050713 Bucharest

Tel: (+40) 21 403 0000
Email:
Marriott.bucharest@marriott-hotels.com
Site: <http://www.grandhotel.ro/JWMarriott>

Radisson SAS

Calea Victoriei Street 63 – 81
Bucharest
Tel: (+40)2 13 11 90 00
Email : Info.bucharest@RadissonSAS.com
Site: www.radissonblu.com/hotel-bucharest

Χρήσιμες δημόσιες υπηρεσίες για εισαγωγείς και διανομείς στη Ρουμανία

**a ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΓΙΑ ΑΔΕΙΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ / PERMISSION FOR IMPORTS
ROMANIAN CUSTOMS ADMINISTRATION**

ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

DIRECTIA GENERALA A VAMILOR

Address: 13 Matei Millo Street, district1, Bucharest
Phone: (+4) 021 315 58 58, 021 315 58 59, 021 315 65 70
Fax: (+4) 021 313 82 51, 021 312 22 47
E-mail: relatiipublice@customs.ro Web: <http://www.customs.ro>

b ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

THE NATIONAL AUTHORITY FOR CONSUMERS PROTECTION

AUTORITATEA NATIONALA PENTRU PROTECTIA CONSUMATORULUI – ANPC

Address: 5, Georges Clemenceau St. District 1
BUCHAREST Phone: +40- 21- 312.12.75, 314.67.78
Fax: +40- 21- 314.34.62 E-mail: ionelapopesc@anpc.ro
Web: <http://www.anpc.ro>

c ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΣΤΗ ΡΟΥΜΑΝΙΑ

COMPETITION COUNCIL OF ROMANIA - CONSILIUL CONCURENTEI

Address: Piata Presei Libere, nr. 1, corp D1, District 1, 013701, Bucharest, OP 33
Phone: +40- 21- 318.11.99, 318.11.98
Fax: +40- 21- 318.49.08
E-mail: competition@consiliulconcurentei.ro
Web: <http://www.competition.ro>

**ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ
ΣΤΗ ΡΟΥΜΑΝΙΑ**

ΜΗΤΡΩΟ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ - ONRC

Registration of a company in the National Trade Register Office (ONRC), Ministry of Justice
Address: Bucharest, 74, Unirii Blvd., sector 3, Building J3B, sections 2+3

Phone operator: +40-21/316.08.17; 316.08.18; 316.08.24; 316.08.26;
Office direct line: phone: +40-21-316 08 04, fax +40-21-316 08 03
E-mail: onrc@onrc.ro
Web: <http://www.onrc.ro/english/contact.php>
Press Alina Sarbu Phone: (+40-21) 316.08.17/18/24/26 ext. 130
Mass Media E-mail: presa@onrc.ro
International Rodica Balaci Phone: (+40-21) 316.08.12
(+40-21) 316.08.17/18/24/26 int. 115 Fax: (+40-21) 316.08.12

National Agency of Fiscal Administration <http://www.anaf.ro>
Chamber of Fiscal Consultants <http://www.ccfiscali.ro>

ΤΥΠΟΣ

Ημερήσιος Τύπος

Libertatea	www.libertatea.ro
Jurnalul National	www.jurnalul.ro
Romania Libera	www.romanialibera.ro
Evenimentul Jilei	www.evz.ro
Adevarul	www.adevarul.ro

Οικονομικός Τύπος

Ziarul Financiar	www.zf.ro
Capital	http://www.capital.ro/

Αγγλόφωνος ρουμανικός Τύπος

Nine O'clock	www.nineoclock.ro
Bucharest Herald	http://www.bucharestherald.ro/
Business Review	www.business-review.ro
The Diplomat	www.thediplomat.ro
Romania Insider	www.romania-insider.com